

[Manual de Consells¹ de Monòver]

Jesús

Maria

Libro del consejo de la villa y varonia de Monnòvar que se començó a 24 de mayo de 1620 años siendo governador de dicha villa y varonia Francisco del Castillo Concha, cavallero familiar del sancto officio de la suprema inquisición de Madrit y justhicia Pedro Molina, mayor de dias y jurados Joseph Rico de Ayala de Ginés, Antoni Peres e Pere Payà y consejeros Damià Cortés e Damià Rico y Anton Sans, Francés Gosalves, Joan Rico de Joan, Pedro Romero, Alonso Sans, Luís Llorente, Joan Gosalves, Antoni Navarro.

[1]

Consell ajustat y congregat en la Sala del consell de la vila y baronia de Monnòver per a la electió y extractió de jurats de l'any present y part de l'any vinent en lo qual consell foren atrobades les persones següents: Primo, Francisco del Castillo Concha, cavaller general procurador y batle de dita vila y baronia de Monnòver, Pere Molina, justícia, Joseph Rico de Ayala, Antoni Pérez, Pere Payà, jurat, Damià Cortés, Damià Rico, Anton Sans, Francés Gosalbes, Joan Rico, Christòfol Llorente, Felip Llorente, Francés Payà, Alonso López, Ginés Rico de Ginés, consellers.

24 de maig.

Die XXIII mensis maii anno Domini MDCXX.

Et primitus et ante omnia fonch determinat per los dits oficials y consellers es façen vint ceduletes de paper ab los noms dels dits oficials y consellers que stan presents y absents com cascun any se acostuma fer en qualsevol extractió de oficials y fetes dites ceduletes les quals fetes foren scrits los noms dels dits oficials y consellers y foren enrollades y posades dins una olla per un infant de edat de set a vuit anys poch més o menys lo qual possà la mà dins dita olla y menejà dits boletes y tragué la mà buida que tot lo consell la vegué y tans tots tornà a posar dita mà dins dita olla y torna a menar dit bolletes y tragué una bolleta en la qual es trobàs scrit lo nom de Damià Cortés lo qual [1v] per no haver-li posat impediment fonc admès a la electió dels jurats y entregada dita çeduleta al senyor governador e fonc treta altra çeduleta ab lo nom de Pere Romero lo qual per no haver-li posat impediment fonch admès a la electió dels jurats y entregada al senyor governador y fonch treta altra çeduleta ab lo nom de Ginés Rico de Ginés,

---

¹ Manual de Consells. Libros registro de actas municipales de las villas y ciudades forales donde quedaban anotadas las exposiciones verbales realizadas a lo largo de las reuniones o sesiones celebradas por los Jurats y el Consell. En ellos se insertan multitud de documentos dirigidos a las instituciones municipilaes mediante la fórmula de ordenazas o establecimientos para regular todas las facetas de la vida socio-económica sobre las que el municipio tenia jurisdicción: obras, actividades manufactureras, sanidad pesos y medidas, precios, abastecimientos.

no fonc admès per ser mustasaf² e fonc treta altra çeduleta ab lo nom de Françés Gosalves, no fonc admès a dita electió per haver estat jurat lo any pasat e fonc treta altra çeduleta ab lo nom de Joseph Rico de Ayala, no fonch admès per ésser ara jurat e fonc treta altra çeduleta lo nom de Antoni Navarro, lo qual per no haver-li posat impediment fonc admès a dit offici y entregada dita çeduleta al senyor governador, e fonc treta altra çeduleta ab lo nom de Damià Rico fonc admès dita electió y entregada la dita çeduleta al senyor al governador, e fonc treta altra çeduleta ab lo nom de Ginés Rico de Joan lo qual per no haver-li posat impediment fonc admès a dit offici y entregada dita çeduleta al senyor governador y fonc treta altra çeduleta ab lo nom de Alonso López lo qual per no haver-li posat impediment fonc admès a dit offici y entregada dita çeduleta al senyor governador y avent entregat al senyor governador sis çeduletes dels que poden conorre al offici de jurats que lo número que s'acostuma entregar per a que confirme tres dels al senyor governador li parexera quant mane confirmar y nomenar per jurat y ab açò es dona fi a dita electió y extractió.

E incontinenti fonc ordenat dit [2] proposat per lo dit Joseph Rico, jurat dient senyor açí ha vengut un notari de la vila de Elig per a scrivà de la cort de dita vila axí vostres merceds vegen si tenen que dir en açò a lo dits consellers y officials vista la proposició feta per lo dit Joseph Rico, jurat, tractaren sobre aquella y tingueren coloquis y parlaments y determinaren tots unànimes et concordés et nemine discrepante que la vila e o los ofiçials de aquella busquen scrivà per a que servexca al consell y li done lo salari acostumat y en açò restaren de acord.

Ítem determinaren que Damià Rico sia síndic, del consell y de dita vila ab qui a aprovat y confermat per lo consell general a de aquella de quibus y siat larses actum Monnòver etc.

Testes: Esteve Corbí e Gaspar Peres de Açorín de esta villa.

Consell general y sindicat.

Die XXVIII mensis maii anno a nativitate Domini MDCXX.

In Dei nomine amen noverint universi que nos Petrus Molina maior, justícia, Josepus Rico de Ayala, Antonimus Peres et Petrus de Payà, jurati, Joannes Gonsales [...] Ferero, Paulus Çerdan, Nadal Cortés, Vicençius Poveda, Agustinus Rico, Baltasar Alfonso, Françés Abat, Josephus Guill,

---

² Mustassaf, funcionari municipal que tenia al seu càrrec la vigilància i el contrast dels pesos i les mesures que servien per a la venda del pa, el vi, l'oli i les robes, sancionar els infractors, comprovar en els mercats la bona qualitat dels queviures i productes i llurs preus, i vetllar per les obres fetes pels particulars en llurs cases. El càrrec fou creat per Jaume I a València arran del Repartiment després de la conquesta, i delimitat el 1283. L'elecció, anual, tenia lloc el dia del seu patró sant Miquel. El mustassaf duia un llibre on registrava els capitols, pesos, mesures etc. Va anar desapareixent progressivament arran del decret de Nova Planta. Els llibres del mustassaf de Monòver, són esmentats en diversos llocs, (vid. f. 127) es troba avui dia un exemplar en el Museu d'arts i oficis de Monòver. Sobre el tema veure Josep Vicent Escarti, *El llibre del mustassaf d'Albalat de la Ribera*, Ajuntament d'Albalat de la Ribera, 1992.

Franciscus Monllor, Joannes Vidal, Andreas Cortés, Guillelmus del Tell, Jusepus Puig, Joannes Gonçales, Damianus Cortés, Antonius Navarro, Ludovicus [2v] Alfonsus Hieronimus Eguart, minor, Gaspar Cerdà, Franciscus Tortosa, Grabiell Castelló, Viçençius Jover, Genesisus Rico de Joan, Petrus Maestre, Franciscus Martorell, Genesisus del Tell, Petri Molina, minor, Andreas Gonçalvez, Petrus Paulus Berenguer, Joannes Llobregat, Ludovicus Navarro, Antonius Rico, Joannes Pérez, Antonius de Puig, Laurençius [...] Damianus Rico, Damianus Joannes Berenguer, Alfonsus López, Nadal Jover, Genesisus Quiles, maior pars viçinorum et habitatorum ville de Monnòver [...] alii eclesia dite ville uniti et congregati representantes consilium generale cum asistencia Françïçi del Castillo Concha, militier generalis procuratoris et baiuli dicte die ville nomine proprio edicte ville simul et insolidum scienter et gratis cum hoc presenti publico [...] façimus constituimus et solemniter ordinarius sindicam [...] procuratorem et dicte vile de Monnòver vobis Rochi Berenguer [habitador] dicte vile [...]

Lo retro scrit conseller de continent tots unàni-[3]mes y concordades et nemine discrepante, ordenaren y tingueren per bé que Roch Berenguer, síndic de dita vila, vaja a lo més pot que puga a la vila de Madrid ab embaxà de consell general a suplicar a la senyora duquessa de Pastrana sia servida de fer-nos mercé de que lo governador de la dita vila de Monnòver no puxa ser colector³ per moltes ocasions que-s offerixen en les heres y altres parts asò restaren de acord de quibus per fiat larses actum Monnòver etc.

Testimonis foren present a d'aquesta determinació Gaspar Candela et Francés Candela, germans de Monnòver habitants.

Recepit ego Joannes Dies notarius et scribà.

Jura de jurats.

Die VII mensis junii anno Dominis MDCXX.

Alonso López, Damià Rico e Ginés Rico de Joan habitants de la vila de Monnòver, juren per jurats de la present vila y de l'any corrent en mans y poder de Ginés Rico de Ginés lloctinent del general procurador y batle de la ilustríssima y excelentíssima senyora duquesa de Pastrana, tenint ab dita procura ple y bastant poder per a fer y fermar semblants coses tenint les mans en lo misal juren a nostre senyor Déu y als sants quatre evenselis de aquell de les dues mans dretes corporalment tocant en virtut del qual prometen que en lo dit offiçi de jurats es miraran bé y fielment en lo

---

³ El col.lector era el recaptador d'impostos. Avui en dia encara hi ha un carrer a Monòver anomenat de la Col.lecta.

regiment de aquell proponent y ordenant en consell a tot hùtil y profit de dita vila per avituallar aquella de les coses nesaries tot y amor tenor subernació y parentesos a part posts y prometen observar y guardar los furs y privilegis del present regne y la lealtat al senyor y si axí o fan que nostre senyor los ajude amen.

Testes: populi.

[3v]

Die XI mensis junii MDCXX.

Consell ajustat y congregat en la Sala del consell de la vila de Monnòver en lo qual atrobades les persones següents: Ginés Rico, lloctinent del general procurador y batle de dita vila, primo: Pere Molina, justícia, Alonso López, Damià Rico, Ginés Rico de Joan, jurats, Roch Berenguer, síndich, Damià Cortés, Francés Gosalbes, Antoni Peres, Antoni Navarro, Francés Paià, Felip Llorente, Pere Romero, Pere Paià, Josep Rico, Juan Rico, consellers.

E fonch proposat per lo dit jurat Alonso López dient senyors: per a lo que vostre merceds són estat juntats és per a que attés que en lo consell general que tingué en XXIII de maig pasat es determinà que Roch Berenguer, síndich vaja a Madrit y es de veure quin salari se li a de donar y les coses que aquell a de donar a la ilustríssima y excelentíssima duquesa de Pastrana axí vostre merceds vegem lo que mes convinga sobre açò y tots los desús dits oficials y consellers vista la propoçisió feta per lo dit jurat Llópez tractaren sobre aquella y tingueren grans coloquis y parlaments y determinaren la major part del consell que se li done onze reals castellans cada dia al síndich axí del anar, estar en Madrit com de tornar y en açò restaren de acord de quibus. Actum Monnòver.

Ítem o demanaren y tingueren.

Testes: Luís Vilaplana e Joan Peres Asorín.

[4]

Die XVII mensis junii anno a nativitate Domini MDCXX.

Consell ajustat y congregat en la Sala del consell de la vila de Monnòver en lo qual consell foren atrobades les persones següents: Primo, Ginés Rico de Ginés, lloctinent del general procurador y batle de dita vila Pere Molina, justícia, Alonso Lopes, Damià Rico y Ginés Rico de Joan, jurat, Francés Payà, Joseph Rico de Ayala, Christòfol Llorente, Pere Payà, Alonso Sans, Antoni Peres, Francés Gosalves, Pere Romero, consellers.

E fonc proposat per lo dit jurat Alonso López, senyor: per a lo que vostres merceds saben que s'an inuiat dos scriptures certs particulars dient per lo presen que lo consell en lo any 16XVIII⁴ a la ilustrísima y excelentísima senyora duquesa de Pastrana no el podia enviar lo consell particular sens tenir consell general requerint en dites scriptures que haquelles persones y

⁴

Això demostra que entre el 1911, capítols de població y 1920 agueren consells que ara es troben perduts.

consellers que o determinaren que paguen dit present y lo gasto que se a fet en aquell axí vostres merceds vegem si volen que se seguixca dit pleit fins a sentència diffinitiva y los desús dits consellers vista la proposició feta per lo dits jurats tractaren sobre aquella y tingueren grans coloquis y parlaments [4v] y la major part del consell determinaren que·s seguixca dit pleit fins a sentència deffinitiva de aquell si no fong Francés Payà que dix que no consentia con que dit pleit pase avant y en açò votaren de acord, de quibus actum Monnòver etc.

Festa de sant Joan.

Ítem deterinaren que·s faça la festa de sant Joan y que·s gaste en pólvora y cohets y predicador y cantoria lo que convinga ordenadament y allò que gastara que se'ls prenga en conte als dits jurats.

Bancs.

Ítem ordenaren y determinaren que es façen bancs en la sglésia per a que·s següen la gent en aquells per la gran nesesitat que y à tans quants sien mester y en so restaren de acord.

Scrivà.

Ítem determinaren que a Juan Dies se li done lo salari de scrivà del consell que són deu lliures com se an donat als demás que an servits que li còrrega des de 24 de maig que comença a servir per que no se li an pagat certes vengudes y actes per haver-li dit a dit Joan Dies per los oficials que li corria dit salari des de dit dia de vint-y-quatre de maig del present any MDCXX, de quibus actum Monnòver.

Testes: Ginés del Tell y Miquel López.

[5]

Consell sobre lo alguazil de la sal que demana 25 lliures de pena per no haver manifestat totes les casses de la present vila de Monnòver.

Die X mensis agusti anno Domini MDCXX.

En lo qual consell foren ajustats les persones següents: Primo Francisko del Castillo Concha, cavaller, general procurador y batle de la present vila de Monnòver y ab liçència de sa merçé y assistència de sa persona, Pere Molina, justícia, Alonso Lopes e Ginés Rico, jurats y Roch Berenguer, síndich, Francés Paià Joseph Rico de Ayala, Alonso Sans, Antoni Pérez, Luís Lorente, Pere Paià de Nofre, Christòfol Llorente, Joan Gonsalves, Felipe Llorente, Ginés Rico, Anthoni Navarro, consellers.

E fongh proposat per lo dit jurat Alonso López dient: senyors, lo comisari y escrivà del general de la sal de la ciutat de València, demanen a la present vila de Monnòver vint-y-cinch lliures reals de València per que·s diu que los jurats de la dita vila no manifesten totes les cases de la dita vila en lo

manifest y ceda que los dits jurats entregaren als dits comissaris y per parèxer qu'és rahó competent donar rahó a vostre merceds y als jurats que feren dita ceda y visura de les dites casses y axí amb[...] vinga dit comisari ab despesses vegen vostres merceds lo que convé fer y los dits officiàls y consellers vista la propossició feta per lo dir jurat tractaren sobre aquella y tingueren col.loquis y parlaments e determinaren tots unànimes et concordés et nemine discrepante que de continent busquen diners ab la brevetat pusible per a que ans que·s cumpla la porogació que tenen donada que és fins lo dia de nostra senyora de agost agen portat lo diner a València y porten àpoca de lo que·s deu y en açò restaren de acord y que es invie un home ab lo diner y que se li faça procura a Joan Grabièl Gomes, alcalt del real de la ciutat de València per a que pugà satisfèr en lo que demanen de la pena que demanen lo just [5v] vegen de la dita sal y en asò restaren de acord.

Ítem ordenaren y tingueren per bé que·s nomene síndich y procurador del dit consell a Joan Grabièl Gomes, alcalt del real de la dita ciutat de València als plens llargament ab poder de substituir, pro quibus actum Monnòver.

Ítem ordenaren y tingueren per bé que adobe la presó que·stà rompuda lo millor que pugà y en açò restaren de acord.

Testes: Joan Campos e Joan de Vera de Elda.

Die primo setembris MDCXX.

Consell ajustat en la Sala de la villa de Monnòver en lo qual foren atrobades les persones següents: Primo sa merçé de Francisco del Castillo Concha, cavaller, general procurador y batle de la dita vila Pere Molina, justícia, Alonso Lopes, Ginés Rico de Joan, jurat e Roch Berenguer, síndich, Ginés Rico de Ginés e Christòfol Llorente, Françés Paià, Joseph Rico de Ayala, Françés Gonsalves, Antoni Navarro, Alonso Sans, Pere Romero, Joan Gonsales, major de dies, Pere Paià de Nofre, Loís Lorente, Anton Sans, consellers.

E fonch proposat per lo dit jurat Alonso Lopes dient: senyors lo senyor governador a tret una memòria de 580 liures que dehuen certs particulars de llavors y ens à manat que dins güit dies de güi en avant contadors so pena que·s farà execució real en seus bens donen orde de cobrar-les axí vostres merceds vegen que s'à de fer en açò y los desús dits consellers vista la dita propossició tractaren sobre aquella y tingueren col.loquis y parlaments y determinaren tots unànimes et concordés et nemine discrepante ordenaren y tingueren per bé que·s busque lo acte de consell, ab qual lo dit senyor governador prengué a càrrech de cobrar les llavors que deuen los particulars y vist feren lo que convinga fer per que dit acte de que lo governador Tomàs d'Oquendo com procurador de sa senyoria que està

fermat ab dit acte que la vila [6] fos primera en cobrar les llavors y que ninguns altres deutes que·s dehuen a sa excelència de la senyora duquesa de Pastrana per que se an cobrat ans partides y que és rasó que·s prenguen a conte de llavors y no des demás deutes y que lo que resta [...] y en açò restaren de acord, de quibus etc. actum Monnòver.

Testimonis presents Esteve Corbí e Luís Alonso de dita vila habitants.

Consell ajustat y congregat en la Sala del consell de la vila de Monnòver per a la electió de mustasaf en la qual foren atrobades les persones de baix scrites.

Die XXVII mensis setembris anno Domini MDCXX.

Primo Francisco de Castillo Concha, general procurador y batle Pere Molina, justícia Alonso Lopes, Damià Rico e Ginés Rico de Joan, jurats, Roch Berenguer, síndich, Antoni Navarro, Pere Romero, Christòfol Llorente, Joan Rico, Joan Gonçalbes, Felip Llorente, consellers.

E primitus et ante omnia foren fetes vint ceduletes en les quals estaven scrits los noms de vint consellers les quals çeduletes ben rollades foren posades dins de una olla nova [6v] e per un infant de edat de set a huit anys poch més o menys lo qual ab lo bras arromangat possà la mà dins la dita olla y menejà molt bé los dits redolins y tragué la mà buida que tot lo consell la vegé y tornà a posar dita mà dins la dita olla y tornà a manejar bé los dits redolins e o boletes y tragué una boleta la qual desrollada y huberta es trobà scrit en aquella lo nom de Joan Gonçales lo qual no fonch admés per mustasaf per no haver tres anys que fonch mustasaf e fonch altra boleta huberta la qual es trobà lo nom de Alonso Sans al qual per no haversi atrobat ningun inpediment fonch admés al offiçi de mustasaf e fonch treta altra çeduleta en la qual es troba scrits lo nom de Jusep Rico de Ginés lo qual per no aver-li trobat inpediment fonch admés al dit offiçi de mustasaf y ab açò es donà fi a la dita electió de mustasaf, de quibus actum Monnòver.

Electio de sobresequier.

Et incontinenti fonch treta altra ceduleta per a traure sobresequier en la qual fonch atrobat lo nom de Pere Molina lo qual per ser justícia no fonch admés e fonch treta altra çeduleta en la qual es trobà lo nom de Antoni Peres lo qual fonch admés per a sobresequier e fonch treta altra ceduleta ab lo nom de Damià Cortés fonch admés a dit offiçi de mustasaf y ab açò es donà fi a dita electió, de quibus etc. actum Monnòver.

Testes: Josep Llopes de Monfort e Pere Çerdà de Asp.

[7]

Dicto die

Et incontinenti y sens moures lo consell, ordenaren y tingueren per bé que Roch Berenguer, síndich, vaja a la vila de Elig a informar-se y pendre parer quins drets tenen los jurats y lo mustasaf y del sobreçequier y los demás officiàls y altres capítols del qual nesesita la present vila y que se li donen güit reals castellans cada dia de salaris en açò restaren de acord de quibus, actum Monnòver.

Testes: qui supra.

Die XVII mensis octobris anno Domini MDCXX.

Consell ajustat y congregat en la Sala al consell de la present vila de Monnòver per a la recepció del governador y colector que sa excelència de la senyora duquesa de Pastrana invià a la present vila [...] poders portà pera los desús officiès en lo qual consell foren atrobats les persones següents: primo: Alberto de Totesans que és lo que ve per governador Pere Molina, justícia, Alonso López, Damià Rico e Ginés Rico de Joan, jurats, Roch Berenguer, síndich, Damià Cortés, Pere Romero, Joan Gosalbes, Christòfol Lorente, Alonso Sans, Pere Paià de Nofre, Ginés Rico, Juseph Rico de Ginés, Anton Sans, Francés Paià, [7v] Felip Llorente, Joan Rico, Francés Gosalbes, Luís Llorente, consellers.

E lo dit Alberto de Totesans, mostrà los poders de sa excelència de duquesa de Pastrana, los quals llegits de puis una linea usque [...] ultimat segons convenia tots los dits officiàls y consellers a vist los dits poders y procures en les quals venia nomenat y sa exelència de la senyora duquesa de Pastrana per governador y administrador de dita vila y rendes de sa senyoria tractaren sobre aquell y tingueren col·loquis y parlament y tots unànimes et concordés et nemine discrepante ordenaren y determinaren y tingueren per bé de acceptar-lo com en efecte lo acceptaren al dit Alberto de Totesans per governador y administrador y colector de la present vila de Monnòver axí com sa senyoria lo mana en però ab expresa protestaçió y no sens ella que no lis perjudique als drets que lo dit consell té y pretén y que de dita procura general se faça en còpia y que estiga custodida y guardada en lo dit consell per a satisfacció de la part que la aurà mester y en açò restaren de acord, de quibus actum Monnòver etc.

20 reals de la sal.

Ítem ordenaren y tingueren per bé que vint reals que los jurats an pasat al comisari de la sal lo qual venia execució per les dos cases que·s dexaren de manifestar les donen per ben pasats y que se'ls prenga es descàrrech actum Monnòver.

Testes: Joan Vidal e Maçia Corbí.

[8]

Electió de Justícia,

Die XX mensis dezembris anno a nativitate Domini MDCXX.

Consell ajustat en la Sala del consell de la vila y baronia de Monnòver per a la electió de justícia en lo qual consell foren atrobades les persones següents: Primo sa mercè de Alberto de Totesans, general procurador y batle de la dita vila, Pere Molina y Alonso Lopes, Damià Rico e Ginés Rico de Joan, jurats, Roch Berenguer, síndich, Juseph Rico, mustasaf, Pere Paià de Nofre, Felip Llorente, Loís Llorente, Ginés Rico de Ginés, Anton Sans, Joan Rico, Antoni Navarro, Antoni Peres, consellers.

Et primitus et ante omnia foren fetes vint boletes ab los noms dels qu'estan en consell y aquelles rollades foren posades en una olla y per un infant de edat de set a huit anys aquell ab lo bras arromangat posà la mà dins de dita olleta y menejà molt bé dites boletes y tragué la mà buida que a tot lo consell consta y tornà posar la mà dins dita olleta y tornà a manejar dites boletes y tragué una boleta en la qual se trobà lo nom de Christòfol Llorente lo qual per no fer tres anys que hera estat justícia no fonch admés y fonch treta altra boleta ab lo nom de Pere Molina, justícia, lo qual [8v] per ser justícia no fonch admés e fonch treta l'atra boleta ab lo nom de Ginés Rico de Joan lo qual per ser jurat no fonch admés e fonch treta altra boleta ab lo nom de Antoni Navarro lo qual per no haver li trobat impediment fonc admés e fonch treta altra boleta ab lo nom de Damià Cortés lo qual per ser sobreçequier no fonch admés e fonch treta altra boleta ab lo nom de Joan Gonsalbes lo qual per no posar-li impediment fonch admés a dita electió de modo que tretes dos boletes sens impediment los noms contesos en aquell foren entregades al senyor general procurador y batlle y ab açò es donà fi a dita electió, de quibus etc. actum Monnòver.

Testes: Geroni Jover e Sebastià Martines.

Consell per lo arrendament de la tenda y altres coses.

Consell ajustat en la Sala del consell en lo qual foren atrobades les persones següents: Primo sa mercè de Alberto de Totesans, general procurador y batle Antoni Navarro, Alonso Lopes, Damià Rico e Ginés Rico de Joan, jurats, Pere Berenguer, síndich, Christòfol Llorente, Joan Rico, Francés Paià, Pere Romero, Anton Sans, Joan Gonsalbes, Pere Molina, Antoni Navarro, Pere Paià de Nofre, Lloís Llorente, consellers.

Die terçio mensis januarii anno Domini MDCXXI.

E fonch proposat per lo dit jurat Alonso Lopes dient: senyors per a lo que vostres merceds són ajustats, és pera que vostres merceds sien sabidors que en lo arrendament de la tenda no troben qui dita diga en dita tenda dita competent sinó és ab que faça gran bestreta⁵ y la vila no té diners per a poder bestraure lo que dema[9]nen axí vostres merceds vegem lo que més convinga y los desús dits consellers vista la proposició feta per lo dit jurats

⁵

Acció de anticipar diners.

tractaren sobre aquella y tingueren coloquis y parlaments y determinaren que los dits jurats prenguen la dita que més convinga a la present vila y puguen donar exaus a bestreta ajustats que tots sia a més útil y profit de la dita vila.

General.

Ítem ordenaren y tingueren per bé que los dits jurats puguen concertar lo general del tall⁶ acomodadament a útil y profit de tots los habitants de la dita vila per que és cosa que convé axí a la dita vila com als dits habitants en aquella y en asò restaren de acord, de quibus actum Monnòver.

Dita.

Ítem admitiren la dita posada per Pere Romero en lo avituallament de les carns ab los capítols y aquell [...] los qual van fermats de Joan Dies, notari scrivà en lo dia de huí a tres dies del mes de janer 1621, de quibus etc. actum Monnòver.

Ítem ordenaren que·s persona qui voldria tenir en conreo lo camí de les Penyetes fins al molí avent donat bens atrobat y concorde.

Consell ajustats y congregats per a lo manament que lo senyor governador a fet als senyors jurats sobre lo adobar lo camí de les Penyetes en lo qual consell foren atrobades les persones següents: Primo sa mercè de Alberto de Totesans, infanton⁷, general procurador y batle de la present vila, Antoni Navarro, justícia, Alonso Lopes, Damià Rico, Ginés Rico de Joan, jurats e dit Berenguer, síndich, Pere Paià de Nofre, Antoni Peres, Joan Rico, Lluís Llorente y Christòfol Llorente, Damià Cortés, Francés Paià, Felip Llorente, Jusep Rico de Ginés, Joan Gonsalbes, major de dies, Ginés Rico de Ginés, consellers.

E fonch proposat per lo dits jurats López [9v] dient senyors: lo senyor governador ens à manat que adobem lo camí de les Penyetes fins al molí, lo qual té nesessitat, axí vostres merceds vegem que determinen sobre lo dit manament e los desús dits consellers vista la dita proposició, tractaren sobre aquella y tingueren coloquis y parlaments y determinaren tots unànimes et concordades et nème discrepante que adoben lo caní de les Penyetes.

[10]

Consell ajustat y congregat en la Sala del consell en lo qual foren atrobats les persones següents:

---

⁶ Tall, taxa amb la qual la Generalitat gravava la fabricació de texits a la venta al per major. Establí en temps de Jaume II, els comerciants se resarcien del mateix carregant el seu import sobre el valor de la mercancia, donant lloc a abusos, als que posaria fi el Consell en la ciutat en 1672.

⁷ Infancó, gentilhom aragonés exempt de tot servei.

Primo: Alberto de Tots Sans, infançon, general procurador y batle de la dita vila, Antoni Navarro, justícia, Alonso López e Ginés Rico de Joan, jurat, Roch Berenguer, síndich. Damià Cortés, Christòfol Llorente, Joan Gonsales, Felip Llorente, Pere Molina, Ginés Rico de Ginés, Anton Sans, Jusep Rico de Ginés, Alonso Sans, Francés Payà, Antoni Pérez, consellers.

Die XXI mensis Marcii anno Domini MDCXXI.

E fonch proposat per lo dit jurat Alonso López dient: vostres merceds són estats ajustats en consell per a tractar moltes coses y la primera que·s façen y ordenen los capítols ab los quals se à de arrendar lo abast de la carn d'est any corrent són los següents ordenats per los dits consellers:

[10v]1 Primo que la carn que portaran per a matar a la carneçeria, sia de qualsevol carn que sia, aja de venir y entrar en la carneçeria viva y sana y per sos peus y açò en pena de trenta sous per cada vegada que al contrari serà.

2 Ítem que lo moltó y macho que·s mataran en dita carneçeria ajén de ser [...] sots la dita pena de trenta sous.

3 Ítem que lo arrendador que serà de les tals carns no sia gosat ni puxa rearendar dites carns sens la liçència dels justícia e jurats de la dita villa sots la dita pena.

4 Ítem que lo tal arrendador de les dites carns no puxa portar en la orta y bovalars de la dita vila més de doçentes resses de llanar sots la dita pena de trenta sous.

5 Ítem que lo dit arrendador de dites carns sia obligat de pasar a sa excelència de la senyora duquesa de Pastrana vint lliures del piló en ses terçes com és costum.

6 Ítem que la carns que se aja de matar sia de un dia per altre y aja de ser morta a ora de vespres sots la dita pena de trenta sous.

[11]

7 Ítem que lo dit arrendador de dites carns aja de donar cabra lo mes de juny, juliol y agost y los restant de l'any majó y tot lo any aja de matar dos moltons cada semana, ço és, lo hun moltó se aja de matar disabte y lo altre moltó dimarts de cada semana en la vesprada y si acàs serà mester més carn de moltó, aja de portar-la y matar-la manant-lo los dits oficials.

8 Ítem es posa per condició que los dits justícia e jurats puxen fer matar los moltons a soles conçant-se ab lo tal arrendador de dites carns y que avent carns de moltó y majó no li puxen llevar pena.

9 Ítem que si lo bestiar que faça dany en olives sent bestiar del arrendador [...] de la carneçeria llavors pague lo dany aconeguda y jurament del amo de les tals olives.

10 ítem que les dites doçentes resses del tal arrendador, llavors que anirà en la redonda y orta de la present vila, no tinguen pena sinó lo dany.

11 Ítem que lo ganado cabriu del tal arrendador si entrara en la orta y bovalar pague lo dany y si entrara en plantats de cinch abres en amunt pague de dany trenta sous.

[11v]

12 Ítem que lo dit arrendador de dites carns, puxa posar clam de altre qualsevol bestiar que entrara en la dita orta y bovalar, per quant lo dit arrendador està obligat a pasar los danys que·s fan en dita orta y redonda en la dita redonda es faran.

13 Ítem que los bestiars de les carns de dita vila no puxa entrar en les vinyes sinó és del dia de tots sants fins lo primer dimars sots la pena de trenta sous y més lo dany y açò de dany se entenga en los demés capítols que y à pena.

E fets los dits capítols tots los desús dits oficials y consellers donaren y aprovaren aquells per bons y digueren ab estes capítols y conduçint ho lo arrendador de les carns en la present vila y que dits capítols sien lliurats al corredor.

Y ab açò es dona fi a dit consell de quibus etc.

Testes: Alonso López y Joan Dies, castellà.

[12]

Die XII mensis aprilis anno a nativitate Domini MDCXXI.

Consell ajustat y congregat en la Sala del consell de la present vila de Monnòver en lo qual consell foren atrobades les persones següents: Primo: sa merçè de Alberto de Totesans, infançon, general procurador y batle de la dita vila Antoni Navarro, justícia, Alonso López, e Ginés Rico de Joan, jurat, Damià Cortés, Christòfol Llorente, Antoni Peres, Ginés Rico de Ginés, Joan Gonçales, Jusepe Rico de Ginés, Francés Gosalves, Joan Rico, Pere Romero, consellers.

E fonch proposat per lo dit jurat Alonso López dient: senyor, vostres mercès són estats açí ajustats per a veure lo que se a de posar de sisa en les carns que se an arrendat per al present any axí vostres mercès vegem lo que més convé a los desús dits consellers vista la dita proposició tractaren sobre aquella y tingueren col·loquis y parlaments y tots unànimes et concordets et nemine discrepante ordenaren y tingueren per bé [12v] que·s pose en lo moltó y en lo majó cinch diners per lliura y en la cabra quatre diners per lliura y ésent present Joan Dies, notari pasà dita sisa ab lo preu de çent y deu lliures y bestrau a la vila trenta lliures de contans y ab açò restaren de acord y tots los desús dits consellers admitiren dita dita de çent y deu lliures ab que lo dit Joan Dies bestraga trenta lliures a conte de les çents deu lliures y en açò restaren de acord ab los capítols de vila plana ab resesció de que lo fetge y greix de cabra y majó se a de vendre a preu de moltó y en

açò restaren de acord y replicant-se per Damià Cortés que donaria y dona çent y vint lliures de la dita sisa ab los capítols de villa plana y que los dinés de a sisa que·s faran que los prengué los officials y que ell no·ls tocara y los desús dits consellers admitiren dita dita del dit Damià Cortés de çent y vint lliures de remat y restaren de acord.

Cals.

Ítem determinaren que façen dos forns de cals per a adobar la font y que los senyors jurats busquen mestres per que·s fasen dits forns de cals y los conserten al menys preu que puguen, de quibus actum Monnòver.

Testes: Francés Oquendo e Lluís Navarro.

[13]

Consell⁸ ajustat y congregat en la Sala del consell de la vila de Monnòver en lo qual consell foren ajustades les persones següents: primo lo general procurador y batlle, Antoni Navarro, justícia, Alonso Lopes e Ginés Rico, jurats, Jusep Rico, Francés Cortés, Felip Llorente, Pere Paià de Nofre, Anton Sans, Antoni Peres, Christòfol Llorente, Joan Gonsales, major, Alonso Sans, Francés Paià, Damià Cortés, consellers.

E fonch proposat per lo dit jurat Alonso Lopes dient: senyors vostres merceds són stats ajustats per çò que en dies pasats tingueren çerts encontres ab lo senyor governador sobre çertes çoses tocans a la carneçeria y altres arendaments y ara volen pasar avant en ses pretençons axí vostres merceds vegem lo que li parex sobre asò y també sobre los clams que estaven sentenciats per lo dit justícia cosa nulla axí vostres vegem tot lo que convinga y los desús dits consellers vista la dita proposició feta per lo dit jurat tractaren sobre aquella y tingueren coloquis y parlaments y determinaren que Roch Berenguer sia síndich [13v] per quant y à pretensió que los dit Roch Berenguer no pot fer actes per sarta pretensió y que lo que·s ordenara y determinara no si anulle, són de parer que·s fasen dits actes ab lo jurat en cap Alonso López y també en nom de dit Roch Berenguer per çò que si per la part del dit Roch Berenguer són nules que per la part del dit jurat en cap Alonso López sien valedors.

Die XXIII madii MDCXXI.

Consell ajustat y congregat en la Sala del consell de la vila de Monnòver per a la extractió de jurats en la qual foren atrobades les persones següents: Primo sa merçè de Alberto de Totesans, infançon, general procurador y batle Andreu Navarro, justícia, Alonso López, Damià Rico e Ginés Rico de Joan, jurats e Roch Berenguer, síndich, Damià Cortés, Christòfol Llorente, Joan Rico, Joan Gonsales, Anton Sans, Pere Romero, Jusep Rico de Ginés,

---

⁸

No té data.

Alonso Sans, Felip Llorente, Françés Golsalbes, Ginés Rico de Ginés, consellers.

Et primitas et inte omnia foren fetes vint çeduletes de paper en les quals estan scrites los noms dels dits oficials y consellers les [14] quals rolades y posades dins una olleta y per un infant de set anys lo qual posà mà dins dita olleta y menejà dites çeduletes y tragué una çeduleta en la qual es trobà lo nom de Felip Llorente per no tenir impediment fonch admés y fonch treta altra ceduleta ab lo nom de Alonso Lopes lo qual per ser jurat no fonch admés y fonch treta altra ceduleta ab lo nom de Alonso Sans lo qual per no tenir impediment fonch admés e fonch treta altra ceduleta ab lo nom de Pere Paià de Nofre lo qual per no haver tres anys que fonch jurat no fonch admés e fonch treta altra çeduleta ab lo nom de Pere Romero lo qual per no averli posat impediment fonch admés y fonch tret altra çeduleta ab lo nom de Pere Molina lo qual per no posar-li impediment fonch admés y fonch treta altra çeduleta ab lo nom de Antoni Peres lo qual per no haver tres anys que ixqué de jurat no fonch admés y fonch treta altra çeduleta ab lo nom de Joan Gonçales lo qual per no tenir impediment fonch admés e fonch tret altra çeduleta ab lo nom de Lloís Llorente lo qual per no haver tres anys que havia de exir de jurat no fonch admés e fonch treta altra çeduleta ab lo nom de Antoni Navarro lo qual per ser justícia no fonch admés e fonch treta altra çeduleta ab lo nom de Christòfol Llorente lo qual per no tenir impediment [14v] fonch admés y ab açò es donà fi a al dita extractió de jurat.

Et incontineti fonch propossat per lo dit jurat Alonso Lopes dient: senyor la vila té nesesitat que lo síndich vaja a València a demanar lo que convinga a los drets vista la dita proposició feta per lo dit jurat Llópez tractaren sobre aquelles y tingueren coloquis y parlaments tots unànimes et concordés et nemine discrepante ordenaren y tingueren per bé que lo dit síndich vaja a València y prenga advocat y lo que convinga per a lo negoci que portarà lo síndich de la dita vila y en açò restaren de acodir de quibus etc. actum Monnòver.

Testimonis foren presents a dites coses Christòfol Maestre et Joan Ripoll.

Et incontinenti lo dit Roch Berenguer protestà que no pot ser síndich ni pot anar fora de sa casa per que es contra la seua salud per certs accidens que té requerint a mi Joan Dies notari scrivà lo reba acte publica lo que per mi dit notari fonch rebut ut supra.

Testes: qui supra.

[15]

Consell.

Die primo junii anno Domii MDCXXI.

Consell ajustat en la Sala del consell de la vila de Monnòver y nominasió per a la jura del ministre en lo qual foren atrobades les persones següents:

Primo Alberto de Totesans, governador de la present vila de Monnòver Antoni Navarro, justícia y Christòfol Llorens, Anton Sans, Joan Gonsales, jurats, Damià Cortés, Joan Rico, Felip Llorente, Pere Paià de Nofre, Ginés Rico, Jusep Rico de Ginés, Andreu Sans, Françés Gonsalbes, Françés Paià, Alonso López, Antoni Pérez, consellers.

E fonch proposat per los dits jurats sobre la dita jura lo que es segueix: que són contents los desús dits oficials y consellers foren unànimes et concordés et nemine discrepante y qualsevol altre ministre a Joan Zambrana jure per ministre de la present vila en poder del dit governador [...] y que lo dit governador lo nomene per ministre e guardase la present vila y li done títol de ministre y guarda de la dita vila y són terme senyalant-li lo salari que sa senyora duquesa li acostuma a donar de sis lliures per lo tocant al servici de sa cort per la dita vila es reserva dret de conçertar ministre y despedir-lo y pasar-lo a sa llibre voluntat conform a qui se acostumat y en cas que la dita vila lo despedisca de dita vila ab li seda a lo ministre tos temps que y aja [15v] falta y en asò tots restaren de acord axí lo dit governador en nom de sa senyoria com los dits jurats y consellers per memòria en lo esdevenidor, de quibus fiat larses actum Monnòver.

Testes: Geroni Enguart major de dies e Gaspar Çerdà.

~~Dicto die:~~

~~Joan Zambrana en [...] y poder del dit general procurador y batlle de la present vila y són terme [...] que totes les relacions que farà de ministre [...] ab salari del dit governador [...] vint y sis reals de València pagadores de quatre en quatre [...] fiat large, actum Monnòver.~~

~~Testes: qui supra.~~

[16]

Consell ajustat y congregat en la Sala del dit consell per a efecte de tractar dels bancs de la sglésia en lo qual consell foren atrobades les persones següents: Primo: lo general procurador y batlle de dita vila, Melchor Ahuir, llochtinent de justícia y Christòfol Llorente, Alonso Sans y Joan Gonsales, jurats, Jusep Rico de Ginés, Françés Gonsalves, Antoni Pérez, Ginés Rico de Ginés, Françés Payà, Luís Llorente, Damià Rico, Alonso López, consellers.

E fonch proposat per lo dit jurat Christòfol Llorente dient, senyors: vostres merceds són instats y convocats per a fecte de que los bancs que se an fet en la sglésia no són competents segons la gent de la vila diu per ser curts y estrets de asento y de roín fusta y tractarien de fer altres bancs que sien més llars y més amples de asento y de fusta de pi dozell de Salines o de Villena o de Saix, axí vegem lo que lis pareix y los desús dits consellers vista dita proposició, tractaren sobre aquella y tingueren coloquis y parlament y

determinaren tots unànimes y concordes et nemine discrepante que·s fasen altres vint bancs y que se li donen: [f16v]

1 Los bancs que a fet per a que faça de aquells a ses planes voluntat lo dit Damià Albert y doçents reals castellans més y que aja de fer altres vint bancs de pi donzell.

2 Ítem que lo dit Damià Albert sia obligat a fer dits vint bancs de pi donzell de bona fusta.

3 Ítem que los dits vint bancs agen de tenir de lloch dotze pams.

4 Ítem que lo asiento de dits bancs on se an de asentar los hòmens agen de tenir de ample pam y mig.

5 Ítem que los espaldars de dits bancs agen de tenir de alt pam y tres quarts tancats fins lo asiento.

6 Ítem que los dits bancs aja de fer lo dit Albert a ses despeses fusta tallar-la y serrar-la y acarejar-la y fer los ab tota clavaçió y basaments y asentar-los a ses despeses dins dita sglésia.

7 Ítem que los dos bancs de darrere agen de ser closos y tancats fins a terra.

8 Ítem que lo banc dels officiàls aja de tenir antepit.

9 Ítem que los dits bancs los aja de donar fer en sa perfectió y asentament en dita sglésia per tot lo més de setembre primer vinent y que los dits bancs no·ls puga llevar de la dita església fins tant aja fet los demés [...]

10 Ítem que los docents reals que se li an de donar dels vint bancs que ara a de ser si li an de pagar çent reals tantors y los de més quant estiguen acabats y en asò restaren de acord de quibus [17] fiat larses actum Monnòver.

Testes: Geroni Enguart, major de dies y Pere Sans fill dit de la Rosa.

Dicto die.

Lo dit Damià Albert gratis cum presentis promet y se obliga als dits justícia e jurats e consell que farà los dits bancs de la forma qu·estan capitulats en lo dia de hui ab tot efecte es comprometen y obliguen, fiat larses actum Monnòver.

Testes: qui supra.

I de dar fermansa a content dels officiàls abans que se li donen dits çent reals.

Consell ajustat y congregats en la sala del consell en la qual foren a trobades les persones següents: Primo: lo general procurador batle de la present vila Antoni Navarro, justícia y Christòfol Llorente, Alonso Sans e Joan Gonsales, jurats, Damià Cortés, Felip Llorente, Pere Payà de Nofre, Jusep Rico de Ginés, Françés Payà, Ginés Rico de Ginés, Alonso Lopes, Antoni Peres, Ginés Rico de Joan, Francés Gonsales, Antoni Sans, consellers.

E fonch proposat per lo dit Christòfol Llorente dient: senyor, Geroni Amat té pleit ab Fran[17v]çés Monllor sobre la sisa que lo carniçer Sebastià Martines se a portat e que lo dit Françés Monllor no la vol pagar dient que ell no té obligació de pagar ni assegurar-li dita sisa ni ab tals capítols té arrendat e axí demana que la dita vila las pague o las farà pasar o las faça bona a conte de són arrendament de sisa axí vostres merceds vegem lo que més convinga y los desús dits consellers vista la dita proposició tractaren sobre aquella y tingueren coloquis y parlaments e determinaren y digueren que fins güi té Geroni Amat una sentència en favor e que fins tant que tinga agravi no té la vila o que axí exirà quant serà justa y de justícia y en açò restaren de acord, de quibus fiat larse, actum Monòver.

Ítem determinaren que en quant toca al privilegi que té Luís Alonso de Viçent de la redenció de catius que si el íntima al justícia e jurats que se la posen damunt lo cap y que no obstant lo desús dit que li manen lo que güi defensa y si no vol fer, que·l execute el senyor justícia per ser la presó y profit de la present vila.

[18]

Ítem ordenaren y tingueren per bé que attés que arribat a notícia de tots los presents consellers que Juseph Rico del Françés, familiar del sant offici de no contribuir als gastos comuns de la dita vila que és del bé comun y favorables y de profit y tant al dit Juseph Rico com als demés y que axí an determinat que los dits justícia y jurats vagen acompanyar ab lo escrivà de la dita vila a manar-li y requerir-li contribuixca en los dits gastos y si no voldria fer que·s prenga ab testimonis y es vaja a qualsevol jutge y senyor del sant offici e axí o determinaren.

Testes: Geroni Peres e Melcior Blanes.

Ítem determinaren que sobre la íntima de Melcior Blanes del privilegi de Melcior Blanes del ospital general que pendran parer y respodran.

[18v]

Sitiada feta en la casa cort que visc jo Andrés, notari scrivà de dita cort en la qual sitada foren atrobades les persones següents:

Die Sexto mensis augustis anno Domini MDCXXI.

No vingué [...] sitiada.

Primo: Antoni Navarro, justícia y Christofol Llorente, Alonso Sans e Joan Gonsales, jurats, Lluís Llorente, Ginés Rico de Joan, Pere Molina, Françés Gosalves, Anton Sans, Françés Cortés, Jusep Rico de Ginés, consellers.

E fonch determinat que·s façen capítols per a la sisa que no parexen los capítols de Villaplana ab los quals es remet y conté en lo consell celebrat en XII de abril propasat y que com se diu en lo dit consell que·s pose de sisa en la lliura del moltó y majó cinch dinés per lliura y en la cabra quatre dinés per lliura y que·s vena lo greix y fetge de majó y cabra a preu de moltó y no diu que tinga la mitat de les robes que ara en la dita sitiada determinen que tinga la mitat de les robes y refernit-se als capítols de Vilaplana de l'any pasat MDCXX y en açò restaren de acord.

Testes: Joan Dies et Andreu Cortés.

[Un fol. sense núm]

Die XVIII mensis agusti anno Domini MDCXXI.

Consell ajustat en la Sala de la present vila de Monnòver en lo qual foren atrobades les persones següents: Primo lo general procurador y batle Antoni Navarro, Christòfol Llorente, Alonso Sans e Joan Gonsales, jurats, Joan Rico Ginés, Rico de Joan, Pere Romero, Ginés Rico de Ginés, Damià Cortés Francés Paià, Felip Llorente, Anton Sans, Damià Rico, consellers.

E fonch proposat per lo dit jurat Christòfol Llorente: senyors vostres merceds sonestats ajustats per a veure la resposta que portà Andreu Torres de la vila de Elig sobre si la vila a de donar advocat y procurador y Sabastià Martines y portar [...] e vista la scriptura y legida en presència de dits oficials y consellers y lo parer que porta tots unànimes et concordés et nemine discrepante ordenaren y tingueren per bé que pose per [...] segons ve lo parer en dita scriptura del doctor [...] y en sobresequier restaren de acord de quibus actum Monnòver.

Testes: Pere Pau Berenguer e Joan Vidal.

[fí del fol. 1 sense núm]

[2º fol. sense núm]

Consell per a la electió de mustasaf y sobresequier.

Die XXVI mensis septembris anno a Nativitate Domini MDCXXI.

Consell ajustat y congregat en la Sala del consell de la vila de Monnòver en lo qual foren atrobats les persones següents: Primo lo general procurador y batle de la present vila, pau Rico regent de justícia, Christòfol Llorente Anton Sans e Joan Gonsales jurats de la present vila, Jusepe Rico de Ayala, Francés Paià, Ginés Rico de Ginés, Damià Rico, Alonso López, Damià Cortés, Felip Llorente, Ginés Rico de Joan, Pere Paià de Nofre, Antoni Pérez, Anton Sans, consellers.

Primerament foren fetes vint çeduletes de paper ab los noms dels consellers les quals rollades e posades en una olla y per un infant de hedat de set a huit anys poch més o menys lo qual maneja dites çeduletes y tragué la mà buida y la tornà a posar y tragué una çeduleta la qual huberta es trobà lo

nom de Antoni Peres lo qual per no tenir impedimnt fonch atmés al offisi de mustafaç.

[fi del fol. 2º sense núm]

[fol 3er. sense núm]

E fonch fet alra çeduleta per a la dita electió y huberta aquella fonch atrobat lo nom de Luís Llorente lo qual per no tenir impediment fonch atmés.

Electió de sobrecequier.

E fonch treta alra ceduleta per a la electió de sobresequier en la qual es troba lo nom de Damià Rico lo qual no tingué impedimnt fonch atmés e fonch treta una çeduleta en la qual trobà lo nom de Christòfol Llorente lo qual per ser jurat no fonch atmés e fonch treta alra ceduleta ab lo nom de Pere Paià de Nofre fonch atmés al dit offiçi de sobrecequier y ab açò es donà fi a la dita electió.

Ítem que lo advocat que a de defensar a Sabastià Martines que s el doctor Ortiz que sobresequier vol ordenar per sis lliures que no se li lleve la defensa per si [...] voldrà ordenar per cinch lliures que se li donen a dit [...] Ítem foren publicats lo capítols del govern de dita vila decretats per la senyora duquesa de Pastrana y la letra de sa excelència respongueren que la vila respodria a çerts capítols lo que a la vila li convidrà, actum Monnòver. Et incontinenti entregué dits capítols y lletra de sa excelència ab consell y els reberen ab pacte e condició que la vila a de respondre als capítols que li parexera y se'ls llevaren els los jurats.

Jaume Ramon, menor de dies e Joan Beneito.

[fi del fol. 3 sense núm]

[19]

Consell sobre lo pres Sebastià Martines⁹.

Die VII mensis novembris anno Domini MDCXXI.

En lo qual consell foren atrobades les persones següents:

Primo: Antoni Navarro, justícia, Alonso Sans y Christòfol Llorente, Joan Gonsales, jurat, no vingué lo governador per que lo dit Joan Gonsales, jurat dix que li dix dit governador en presencia de mosén Tomàs Brotons y de Roch Reig y de lo doctor Robles que per a tractar del pres que anasen y tinguesen consell ses ell que hera content. Juseph Rico de Ginés, Pere Molina, Antoni Peres, Francés Payà, Anton Sans, Ginés Rico de Ginés, Alonso López, Francés Gosalves, Pere Payà de Nofre, consellers.

---

⁹ "Sebastián Martínez por justicia.

En el mes febrero de 1622 murió por justicia Sebastián Martínez y, por amor de Dios, le dixo el rector una missa cantada, un nocturno y su letanía y la limosna se hallegaron 27S. que hazen número de 9 missas. Collado. Ripoll." APSJB. Mortuoris (1619 a 1626) sig 220-10. sf.

E fonch proposat per lo dit jurat Christòfol Llorente dient senyor: lo ministre sen és anat y Sebastià Martines, pres, està a soles en la pressó y sens guarda ninguna y no se jo quin remey tingam per a que dit pres estiga guardat y custodit, axí vostre merceds [19v] vegem lo que més convinga y los desús dits consellers vista dita proposició tractaren sobre aquella y tingueren colloquis y parlaments y determinaren tots unànimes y concordés et nemine discrepante que·s posen dos homens de guardia cada nit y un home cada dia a jornal de vila y que·s adobe lo que a romput en la cadena y en lo brete lo més prest que puguen y que·s provehixca de ministre lo més prest que puguen y en asò restaren de acord, de quibus etc. fiat larse actum Monòver.

Testes: Pere Molina, menor e Jusep Vidal.

[20]

Extracció de justícia.

Consell ajustant en la Sala de la vila de Monnòver per a la extracció de justícia.

Die XXI mensis dezembris anno Domini MDCXXI.

En lo qual consell foren atrobades les persones següents: primo lo general procurador y batle de la justícia, Antoni Navarro, justícia Alonso Sans, Joan Gonsales, jurats e Damià Rico, mustafaç, Pere Paià de Nofre, Joan Rico, Alonso López, Pedro Molina, Felip Llorente, Anton Sans, Ginés Rico de Ginés, Ginés Rico de Joan, Damià Cortés.

E primitus et ante omnia foren fetes vint çeduletes de paper en les quals estans scrits los noms de los consellers y aquelles rollades foren posades en una olla y per un infant de hedat de set a huit anys lo qual ab lo bras arromangat posà la mà dins dita olla y menejà dites bolletes y menejades tragué una çeduleta en la qual se trobà lo nom de Antoni Navarro lo qual [20v] per ser justícia no fonch admés e fonch treta altra çeduleta ab lo nom de Lloís Llorente fonch admés y fonch treta altra çeduleta ab o nom de Francés Gonsalves fonch admés a dit ofici de justícia y entregades dites dos boletes dels dos persones que són estat admesos a dits ofici y ab açò es donà fi a vista de dit ofisi, actum Monnòver etc.

Testes: Joan Ochoua e Francés de Oquendo.

[[12bis]

Consell sobre la avituallasió de les carns.

Die XXVII mensis februari anno a nativitate Domini MDCXXII.

Consell tengut en la Sala de consell del la present vila de Monnòver sobre lo avituallasió de les carns en lo qual asisteix Thomàs de Oquendo, ciutadà lloctinent de procurador general y batle de la vila de Monnòver, Lloís Llorente, justícia, Christòfol Llorente, jurat en cap, Alonso Sans, jurat

segon, Juan Gonçales, jurat tercer y Antoni Pérez, mustasaf y Joan Rico, lloctinent.

Consellers: Ginés Rico, Fransés Paià, Joseph Rico, Alonso Lopes, Francés Goçalves, Pere Paià, Ginés Rico de Joan, Anton Sans.

E tots ajustats y congregats en la Sala de la vila de Monnòver, confesant ser la major part dels consellers de la dita vila[.] per a selebrar lo dit consell avent propossant lo jurat en cap sobre lo [...] la avituallasió de les carns per al present any tots unànimes y concordés determinaren que conforme los capítols que tenen ordenats en lo present consell rematen la avituallasió dels carns, de quibus etc. actum en la Sala del consell de la dita vila ab que si voldria enmendar y posar los capítols que lots jurats o feren.

Testes: Lloís Alonso y Joan Vidal.

[12bisv]

Consell per la prohibisió dels blats.

Die XI mensis aprilis anno a nativitate Domini MDCXXII.

Cosell particular tengut en la Sala y consell de la Sala y consell de la present vila de Monnòver sobre la prohibició dels blats per la sterilitat del temps per los justícia y jurats y consellers ab assistència de Thomàs Oquendo, ciutadà lloctinent de procurador y batle de la vila de Monnòver, Lloís Llorente, justícia, Damià Cortés, Ginés Rico de Joan, Pere Molina, Fransés Goçalbes, Anton Sans, Damià Rico, Christòfol Llorente, jurat en cap, Alonso Sans y Joan Gonsales, jurats, Pere Paià, Pere Roman, Antoni Peres, mustasaf.

E tots ajustats y congregats, justícia, jurats y consellers de la dita vila de Monnòver en la dita Sala y consell, tengut entre aquells col.loquis y parlaments y fonch propossat per lo jurat en cap, Christòfol Llorente, que la vila té necessitat de forment per la sterilitat del temps, convé que es prohibisca tot forment que ningun foraster sia gosat de comprar forment ni altres blats ni traure aquells sots pena de vint-y-cinch lliures y lo blat i cavalgatures perdudes aplica[13bis]dora dita pena lo ters al acusador y lo altre ters a la senyora duquesa y lo altre ters als jurats de la dita vila. E axí tots unànimes y concordés et nemine discrepante [...] es faça pregó públich facultant lo dit consell [...] lo dit Thomàs de Oquendo, lloctinent de procurador y batle de la dita vila, dix que protesta no li cause perjuhí a la senyora duquesa per a vendre sos grans y que quant li parexera vendre los vendrà y també protesta la part ho terso de la pena que presten a de sa senyoria illustríssima[...] per al senyor jutge que [...] lo clam, de quibus etc. actum in Sala de Monnòver.

Testes: Melchior Blanes y Pere Pau Berenguer, de Monnòver habitants.

Consell de la electió per extractió dels jurats del present any mil siscents-y-vint y dos despedits des de pasqua de sperit sant de l'any mil siscents y vint y tres.

Die octavo mensis maii anno Domini MDCXXII.

Consell tengut en la Sala del consell particular de la present vila per a la extractió del ofici de justícia [13bisv] per al present any y an de servir sos officis en pasqua de sperit sant de l'any mil siscents y vint-y-tres en la qual extractió se han trobat presents los consellers següents: primo se trobà present a la dita electió, Alberto de Totesans, infançó, procurador general de la present vila de Monnòver, ítem Lloís Llorente, ítem Christòfol Llorente, Alonso Sans, Joan Gonsales, Pere Paià, Damià Cortés, Anthoni Peres, Francisco Gonsales, Damià Rico, Anton Sans, Pere Molina, Feliph Llorente, Alonso López, Ginés Rico de Ginés, Ginés Rico de Joan.

E tots ajuntats y congregats en la dita Sala del consell de la dita vila per a fer la extractió de jurats de continent presents lo dit procurador general y balle y los damunt dits consellers se feren déneu albaranets dels noms de casun conseller en cascun albaranet y fets aquells en presència dels desús dits tots los dèneu redolins foren possats en una olla y aquella cuberta ab una tovallola foren menejades los dits redolins dins dita olla y fonch cridat de continent per a la dita extractió un chich d'enfantil hedat y aquell primerament li fonch dit qué's senyàs y antigüàs y que posàs la mà dins dita olla y tragués [14bis] un redolí y aquell donàs y lliuràs a sa mercé del procurador y balle per a que llixga aquell y sinó tindrà empediment per a concòrrer en dit ofici sia admés conforme a ses privilegis del present regne.

Et incontinenti possant en execució la dita extractió se feu aquella en la forma desús dita.

Fonch tret un redolí en lo qual se ha trobat lo nom de Damià Cortés fonch admés a dit ofici.

Ítem fonch tret altre redolí en o qual se atrobat lo nom de Joseph Rico de Ginés el qual no cap per ço que no a passat los tres anys que és estat official.

Ítem axí mateix fonch tret altre redolí en lo qual se a trobat lo nom de Ginés Rico de Joan, no cap per ço que fonch official lo any passat.

Ítem Alonso López fonch tret un redeolí no cap per ço que a segut official dins los tres anys.

Ítem Joan Gonsales jurat en este any.

Ítem Christòfol Llorente fonch tret no cap per ço que és jurat en este any.

Ítem fonch tret altre redolí en lo qual fonch admés Ginés Rico de Ginés.

Ítem fonch tret altre redolí en la qual fonch tret lo nom de Francisco Gonsales fonch admés.

[14bisv]

Íttem fonch tret lo nom de Lloís Llorente en lo nom de redolí no cap per ser justícia.

Fonch tret Alonso Sans, no cap per ser jurat fonch tret altre redolí lo nom de Pere Paià no fonch admés per no haver passat los tres anys.

Fonch tret altre redolí lo nom de Joan Rico fonch admés.

Íttem fonch tret altre redolí lo nom de Anton Sanz, fonch admés.

Íttem fonch tret altre redolí lo nom de Antoni Pérez, no fonch admés per ser mustasaff.

Íttem fonch tret lo nom de Damià Rico, no fonch admés per no haver passat los tres anys.

Fonch tret altre redolí en lo qual fonch lo nom de Francés Paià, fonch admés.

E feta la dita extractió de continent se entregaren los sis redolins al procurador general y batle per que de aquells sa mercé nomene a tres per a dits officis de jurats de tot lo qual fonch rebut acte en la dita Sala etc. de quibus etc. actum in Sala etc.

Presentis foren per testimonis Francés Abat[...] de Monnòver habitants.

Guarinos, notarius et scrivà.

Dicto die

Los dits justícia y jurats y consell ajustats en dita Sala per que falta un conseller nomenaren a Gaspar Cerdà [15bis] en primer lloch tots unànimes y concordés y nomenare axí mateix a Balthasar Alonso y a Francés Monllor y la major part dels dits consellers nomenaren a Balthasar Alonso y foren entregats los dits dos redolins a sa mercé per a que nomene hu de aquells per a conseller.

Testes: ut supra.]

Die octavo setembris anno Domini MDCXXII.

Consell ajustat y congregat per a efecte de tractar de forment que an donat lo particulars a conte de deutes en lo qual foren atrobades les persones següents: primo lo general procurador y batle, Lloís Llorente, justícia Francés Gosalves, Francés Paià, Joan Rico, jurats, Christòfol Llorente, Ginés Rico de Ginés, Paià de Nofre, Alonso Sans, Joan Gosalves, Antoni Pérez, Pere Molina, Juseph Rico de Ginés, Alonso López e Gaspar Çerdà, consellers.

E fonch proposat per lo dit Francés Gosalves, jurat dient: senyors vostres merceds són estats ajustats per a que sien sabidors consellers havent tractat al dit general procurador y batle que posàs preu de nou lliures per cafís en lo forment dels dits particular lo qual es prengué que tenia per que havia de pendre e dit [21] forment en per que ixca la vila a asegurar-li lo que's podrà de nou lliures en havall en dit forment vostres merceds vegen lo que més convinga y los desús dits consellers vista la dita proposició tractaren sobre

aquella y tingueren coloquis y parlaments e determinaren tots unànimes et concordés que li asiguren a sa merçé lo que·s podrà de nou lliures [...] ab que lo dit general procurador y batle los avise vint dies abans que lo aja de vendre dit forment a menys preu de les dites nou lliures per a que la dita vila lo puxa pendre dit forment al dit preu de nou lliures a dinés contants y no de atra manera pasats los quals dits vint dies puxa lo dit general procurador y batle vendre dit forment al preu que trobara prenint testimonis de son scrivà de la veritat de manera que tot lo forment que·s [...] preu de les dites nou lliures restà la dita vila obligada a refer-li lo menor preu en dinés contants de tot lo forment que aurà cobrat redents de les vehïns de la present vila an agut present any MDCXXII del qual lo dit procurador y batle les donarà una çédula fermada de forma quant en el se dirà lo dix cas y lo dit consell fet dita determinació per considerar que és útil y profit de la dita vila que dit forment reste en dita vila y en graners de sa excelència y per obligar al dit procurador y batle que [21v] posàs dit forment a les dites nou lliures en tenent-se que la dita vila restà obligada com és a refer lo dany de la pérdua del dit forment y no a la ganàcia de dit forment e tots los contenguts en lo dit consell omne simul et solidum en sos nom propis de consellers es obliguen a complir y pagar tot lo desús dit y volent que la dita determinació sia executiva davant lo justícia ordinari de dita vila fiat large actum Monnòver.

Testes: Joan Campos e Fabià Joan.

Receptit ego Joannes Dies, notari et scrivà.

Dicto die.

E per execució de la dita determinació sa merçé del dit general procurador y batle posà dita en lo dit forment dels dits particulars de deutes en nou lliures reals de València per cascun caffès.

Dicto die.

[...] ministre ell haver corregut y subastat dit forment dels dits particulars com desús es dit per lo carrer de la present vila y que no a trobat qui més dita posàs en haquell lo trauà y rematà a sa merçé al preu de les dites nou lliures per caffès a la una, a les dos, a les tres e ací en farà l'acçió.

Testes: qui supra.

~~[[Consell ajustat y congregat en la Sala de la present vila de Monnòver Hoch acostumat a hon se sol y acostuma fer semblants consellers per a la extractió de mustasaff y sobrecequier en lo qual foren atrobats los consellers següents: primo lo general procurador y balle de la present vila y baronia Lloís Llorente, justícia, Francés Gonsales, Joan Rico y Francés Paia, jurats de aquella y Balthazar Alonso, síndich.~~

~~Consellers: Damià Cortés, Damià Rico, Pere Molina, Ginés Rico de Ginés, Juspe Rico de Ayala, Gaspar Cerdà, Alonso López, Antoni Peres, Christòfol Llorente, Joan Gonsalves.~~

~~Die XXV mensis septembris anno Domini MDCXXII.~~

~~Primerament foren fetes vint cedulets ab los noms dels dits consellers les quals rollades y possades en una olla y per un infant de hedat de set anys poch més o menys lo qual menejà dites ceduletes y tragué la mà buida y la tonà a posar y tragueren una ceduleta la qual huberta per sa merecé del [15bisv] del dit general procurador y balle fonch atrobat lo nom de Joan Gonsales, major fonch admés, fonch treta altra ceduleta lo nom de Pere Molina, fonch admés.~~

~~Extractio de sobrecequier.~~

~~Fonch treta altra ceduleta lo nom de Lloís Llorente, no fonch admés per ser justícia fonch treta altra ceduleta lo nom de Ginés Rico de Ginés, fonch admés fonch treta altra ceduleta lo nom de Pere Paià, fonch admés y ab açò es donà fi a la dita extractió de mustassaf y sobrecequier, de quibus actum en dita Sala etc.~~

~~Testes: Luís Navarro y Pere Casanova, ministre de dita vila.~~

~~Consell ajustat y congregat en la Sala de la present vila hoc acostuma a hon se sol y acostuma etc.~~

~~Està en altra part més avant este consell.~~

~~Die tersio mensis octobris anno Domini MDCXXII.~~

~~Fonch proposat per Francés Gonsales jurat en cap dient com han vengut alguazil ab molta gent buscant[...] y ha demanat honze lliures y einch sous los quals el senyro governador a donat a d'aquells per la dita vila y vist el agravi que esfà a dita vila en que caseun mes se done dita cantitat que ses mereens dels oficials y consellers vegem lo que convé fer y es faça y vist per lo dit justícia y jurats y consellers lo proposat per dit jurat en cap han determinat tots junts unànimes y concordés en que es done avís de tot lo contés a sa execlència la senyora de dita vila y baronia de Monnòver per a que done [...] y axí està determinat y que es veja un home a Madrid a sa execlència.~~

~~Et ineontinenti fonch proposat per lo dit [16bisv] jurat a tots los dits demés oficials dient agen tenit molta neessitat de que sa execlència em fasa mereed de donar a la vila doseents cafiços de forment per a sembrar y axí està determinat en que se eseriga a sa execlència acerea de açò y dihuen tots junts unànimes y conformes que es vaja buscant forment allà hon lo trobaran y que si sa execlència senyora de dita vila els fasa mereed el pendran y no el pendran de ningú altre y en açò es dona fi al dit consell.~~

~~E axí matex fonch proposat per lo dit jurat que altres que falten dos banes dels vint que havia de fer Damià Albert saber que deixe de fer dits dos banes y que en lloch de aquells faça entre banes dels oficials uns~~

~~antepits y que anirà en conte de lo primer que havia de fer e tots junts unànimes y concordes determinaren que si en que s'faça conforme està dit desús.~~

~~E axí mateix han detarminat tots junts y unànimes y concordes que nomenen a Francés Abat notari per scrivà de dita Sala per lo Salari acostuma que se acostumat donar als demás scrivans y axí jo dit Abbat comensí a scrivir.~~

~~Y en açò es donà fi a tot lo deús dit de quibus etc. actum en dit Sala etc.~~

~~Festes: Geroni Enguart y Esteve Corbí de Monnòver habitants~~

[16bisv]

Consell ajustat y congregat en la Sala de la present vila lloch acostumat a hon se sol y acostuma tenir semblants consells per los justícia y jurats y consellers ab assistència del procurador general y balle de la present vila y baronia en lo qual foren atrobades les persones següents: Primo Alberto de Totes Sans, infançon, general procurador y balle de la present vila y baronia de Monnòver, Lloís Llorente, justícia, Francés Gonsalves, jurat en cap y Francés Paià, jurat darrer y Baltazar Alonso, síndich. Consellers: Juseph Rico, Ginés Rico de Ginés, Anton Sanz, Pere Romero, Christòval Llorente, Felip Llorente, Pere Paià, Alonso López.

Die tertio mensis octobris anno Domini MDCXXII.

E fonch proposat per lo dit Francés Gonsalves, jurat en cap, dient senyors: a la vila es fa molt gran agravi acerca y en rahó de la rotta que ha vengut a la dita vila a demanar honze lliures y cinc sous per lo qual està composada a pagar cascun més dita cantitat ab comissió per sa excelència del virrei del present regne de València per a buscar bandolers axí que miren quin orde se ha de donar en que no es paguen per ço que es vexca molt dita vila cada mes [17bis] per que es donen y vist lo proposat pert lo dit jurat en cap tots junts unànimes y concordes et nemine discrepante han respost que és molta rahó que es done remei y que se embie un home a sa excelència la senyora de dita vila per a que es done avís de tot y axí resta determinat per lo dit consell ab açò dona fi en quant a este cas.

E axí mateix fonch proposat per lo dit jurat dient com la vila està molt menesterossa y té necessitat de forment per a sembrar que encara que tenen escrit a sa excelència senyora de dita vila acerca de açò que es done orde y procurar de buscar si es trobara tan y menstres vinga dita resposta si alguns particulars ne voldran donar y si la senyora de dita vila en dona que el pendran de sa excelència y no de ningun altre y tots junts unànimes y concordes etc. han dit si se pot que ab lo que anvia a Madrid per lo de la rotta que tornen a escriure a sa excelència y axí està acordat y veuran la resposta que sa excelència embiarà.

E axí mateix està determinat estant tots junts etc. que atés que Damià Albert, fuster a fet dihuit banchs per a la església y havien de fer vint y que falten dos que per conte d'ells que faça lo dit Albert un antepit en lo banch dels justícia y jurats ab que done també dos bancs dels vells que en dies passats havia fet y axí unànimes y concordes o han determinat.

E axí mateix los justícia y jurats han nomenat a mi, Francés Abbat, notari per escrivà de la Sala per los salari que s'an acostumat a donar als demás escrivans que són deu lliures de moneda del present regne lo qual comensí a servir a dita vila lo dia que es faça mustasaff y sobrecequier que fonch a 25 de setembre propasat de l'any 1622 y ab açò es dona fi a dit consell, de quibus etc. actum in sala etc.

Testes: Gironi Enguart y Esteve Corbí de Monnòver habitants.

[17bisv]

Die XXIII mensis octobris anno Domini MDCXXII

Consejo ajustado y congregado en la Sala de la presente villa lugar donde se suelen y acostumbran tener semejantes consejos por los justicia jurados y consejeros con asistencia del procurador general y vayne de la presente villa en el qual fueron allados los siguientes:

Primo Alberto de Totesans infançon general procurados y baile de la villa y baronia de Monnóvar; Luís Llorente, justicia, Francés González y Francés Payá, jurados, y Balthasar Alonso, síndico. Damià Torres, Cristóbal Llorente, Alonso López, Pedro Molina, mayor, Jusepe Rico de Ginés, Ginés Rico de Ginés, Felipe Llorente, Alonso Sans, Gaspar Cerdá, Antón Sanchís.

E fue proposado por lo dicho Francisco González jurado disiendo: señores al beneficio de la villa y de los vasallos della conviene inviar persona a la corte para tratar con su excelencia y tomar resolución del trigo y cevada que a de prestar para sembrar en este presente año y para pedirle licencia para buscar mas trigo donde se hallase y que la villa pueda obligarse para ello vean vuestras mercedes lo que determinan, y todos los sobredichos unánimes y concordes y ninguno dellos discrepante determinaron que vaya a tratar el sobredicho negocio el dicho Baltasar Alonso, síndico, el qual se alló presente y aceptó la presente comisión y se le dio todo el poder y facultad que la villa le puede dar y atribuir para acer y tratar semejantes cosas y demás desto el dicho consejo señalo de salario al dicho síndico [18bis] para cada día que ocupara de estada y vuelta a rraçon de diez reales por esta ocasión tan solamente.

Pedro Roman y Jaime Poveda habitantes de Monnóvar.

Die XXIII mensis novembris anno Domini MDCXXII.

Consell ajustat y congregat en la Sala de la present vila lloch acostumat etc. en lo qual facen atrobades les persones següents: Alberto de Totesans, procurador general y balle de la present vila y baronia de Monnòver, Lloís Llorente, justícia, Francés Paià, jurats de dita vila y Balthasar Alonso, síndich de aquella.

Consellers: Ginés Rico de Ginés, Pere Paià, Damià Cortés, Joan Gonsales, Damià Rico, Jusep Rico de Ginés, Christòbal Llorente, Antoni Péres, Gaspar Cerdà, Ginés Rico de Juan, Alonso López, Pere Molina.

En lo qual consell fonch per a tractar acerca y en rahó de la venguda del síndich Balthasar Alonso de Madrid y de les cartes que a portat de sa excelència per a el forment que manà que done lo dit procurador general a la present vila per a sembrar y tota la sivada que dit procurador general y balle.

E fonch proposat per lo jurat Gonsales, jurat en cap, que attés que la rrota no pot tardar a venir y la vila no té [18bisv] ab que pagar diu que es faça derrama per los vehïns de aquella tocant a cada cassa lo que sia rahó y justícia, lo qual fonch determinat per lo desús dits consellers unànimes y concordes et nemine discrepante en que s' faça derrama per tots los vehïns tachant a cascuna cassa de dita vila en lo qual desen en voluntat y determinació de dits jutges contadors de quibus etc. actum en dita Sala etc.

Testes: Blai Pérez y Pere Casanova, ministre y Andreu Cortés de Monnòver habitants.

E axí mateix fonch determinat per los desús dits en que vaja el síndich a València per a negociar en que la dita rotta no vinga a dita vila per lo que acostuma venir cascun mes de lo que està tachada done a d'aquells per ço que es molt gran inquietut actum ut supra.

Testes: predicti.

~~Consell ajustat y congregat en la Sala de la present vila lloch acostumat per a semblants consells per a la extractió de justícia per a l'any que ve 1623 en lo que foren atrobades les persones següents:~~

~~Consell per a la extractió de justícia en lo qual foren atrobades les persones següents. Primo Alberto de Totesans, infansó, general procurador y balle de la present vila y baronia de Monnòver, Lloís Llorente, justícia, Francés Gonsalves y Francés Paià, jurats, estant absent Joan Rico, jurat, Joan Gonsales, mustasaff y Balthasar Alonso, síndich de dita vila y baronia també presents.~~

~~Die XXI mensis dezembris anno a nativitate Domini MDCXXII.~~

Extractió de justícia.

Die XXI mensis dezembris anno MDCXXII.

En la qual extractió de justícia foren atrobades les persones següents: Alberto de Totesans, infanson, general procurador y balle de la present vila y baronia de Monnòver, Lloís Llorente, justícia, Francés Gonsalves y Francés Paià, jurats. Consellers: Juseph Rico de Ginés, Damià Rico, Gaspar Cerdà, Pere Molina, Felipe Llorente, Christòfol Llorente.

Et primiuts et ante omnia foren fetes vint seduletes de paper en les quals foren scrits los noms de tos los officials y consellers axí present com absents y aquelles rollades foren possades en una olla per un infant de hedat de set anys poq més o menys foncq treta altra seduleta la qual fonq sacat lo nom de Joan Rico no fonq admés per ser jurat segon e fonch treta altra ceduleta en lo nom de Damià Rico fonch admés y ab açò es donà fi a la extractió de justícia, de quibus etc. actum Sala etc.

Testes: Vicent Hubet, alguazil y Pere Casanova, ministre.

[22v]

Die secundo februaris anno Domini MDCXXIII.

Consell ajustat per a la determinació de portar la aygua a la font de la plaça de la present vila en lo qual foren atrobades les persones següents: Primo lo general procurador y batle de la present vila y baronia de Monnòver, Anthon Sans, justícia, Francés Gonsales, Joan Rico y Francés Payà, jurats de aquella, Joan Gonsales, mustassaf. Consellers: Pau Cerdà, Alonso Pérez, Juseph Rico, Feliph Llorente, Pere Payà, Pere Molina.

Fonch propassat per lo jurat Francés Gonsalves, jurat en cap dient, senyors: la cèquia de la font està molt desbaratada y el aigua no vé a la font de la plaça com és hus y costum y cada dia gasta molts ducats y que sempre està de una manera trencant-se que mirasen ses mercens lo que convinga si vendrà un mestre per afer y adobar dita cèquia per a que dita aigua vaja a la dita font de la plaça y tots junts unànimes y concordés han determinat en que s'embihe per un official eo mestre que sia bo y competent per a que adobe dita font de una y axí queda determinat que embien a dit official y axí mateix de pediment de dits justícia, jurats y consellers han demanat de merced al senyor governador que attés que auran de menseter alguna llenya per a lo necessari a dita font que sa merced se servixca donar llicència y axí sa merced del senyor governador la concedeix y dona per a dit effecte tota aquella que juran menester y ab açò es dona fi.

Testes: Joan Dies, algepser y Pere Cassanova, ministre.

E incontinenti fonch cridat per sos mercens a Joan Dies, algepser per a que si podia fer cals per a la font, e dix que si, que ell la farà ab que li agen de donar tot lo necessari de ajuda de sou de vila de homens per a ayudarli a fer

dita calcs y que per son treball no vol si tres reals y mig cada dia que d'ells se sustentará ab que li donen tota la ajuda que sia menester y necessari per a dit efecte com desús dit y axí queda que li dan los dits tres reals y mig per cada dia.

Testes: dit Cassanova y Joan Sans, testes de Monnòver habitants.

[23]

Die XXIII mensis februaris anno Domini MDCXXIII.

Consell per a dur la aigua a la font de la present vila en qual foren atrobats les persones següents: Alberto de Totesans, infantó, general procurador y batle de la present vila y baronia, Anthon Sans, justícia, Francés Gonsalves, Joan Rico, jurats de aquella y Balthazar Alonso, síndic y Joan Gonsales, mustasaff. Consellers: Phelippe Llorente, Pere Molina, Ginés Rico de Ginés, Pere Romero, Juseph Rico de Ayala, Pere Payà, Ginés Rico de Joan, Gaspar Cerdà.

Et in deno instanti, tots congregats y ajustats manaren fer davant ses mercés a Anthoni Pina, mestre cridat per a la obra de la font de la present vila al qual digueren fera relació per a hon seria millor y més perpètua la dita cèquia de la font, el qual dit mestre dix que en Déu per sa consiència com ne vol portar la dita cèquia per lo carrer major tota dretha y que axí serà perpètua y que fent-la per hon solia venir serà remendo y que dit mestre no pot assegurar aquella per que es trencarà moltes vegades cada un any, y tots lo dit consell ohida la dita relació mirant per lo bé comú han determinat unànimes y concordés y han votat que vinga la dita cèquia de la font per lo dit carrer del graner en conformitat del parer del dit mestre y per la obra y gasto de dita cèquia a donat lo dit consell autoriat y lisença als senyors jurats per a que busquen dinés, forment o lo que fora necessari per al gasto de dita obra per a pagar al dit mestre y officials lo que se ha concertat y obligar-se en nom de dit consell a pagar a les persones que s'expressen dites cantitas en lo plaços a dits jurats previstos [23v] que és al dit Pina set reals castellans per son jornal cascún dia y a son fill el major que ha de fer les piles per a dita cèquia altres set reals per tots los dies que se ocupara en fer aquelles y altre fill menor que ha de ajudar a pastar y guarnir los alcaduffs tres reals y mig cada dia y demás d'açò se li ha de donar al dit mestre cassa [...] albergue y en açò es donà fi tots unànimes y concordés actum in sala etc. d'açò s'entén de jornal dels mestres de tota costa.

Testes: Balthasar Alvado¹⁰ y Joan Vidal.

E axí mateix ses mercens de los dits jurats y consellers tots unànimes y concordés attés que Pere Cassanova, ministre que era de dita vila és un home que sempre està mal, han determinat de nomenar a Balthazar Alvado,

---

¹⁰ Possiblement son pare, Balthasar Alvado, ministre, el van trobar mort en la presó el 9 de setembre de 1620. (Mortuoris de 1620 Fulles soltes de l'arxiu parroquial de sant Joan Bapista de Monòver.)

el qual lo nomenen per ministre de dita vila fins hui en avant y li donen de salari cascun any dihuit lliures, el qual com estigué de present jurà [...] poder del senyor governador de fer bé son ofícci de ministre y la senyoria de dita vila li donà de salari sis lliures de moneda actum ut supra.

Testes: Joan Vidal y Antoni Pina.

[24]

Consell ajustat per a lo avituallemnt de les carns.

Die nono mensis aprilis anno Domini MDCXXIII.

Albert de Totesans, infançó, general procurador y balle de la present vila y baronia de Monnòver, Anthoni Sans, justícia, Francés Gonsalves, Joan Rico y Francés Paià, jurats de aquella, Joan Gonsalves, major mustasaff, Damià Cortés, Anthoni Peres, Ginés Rico de Ginés, Alonso Sans, Alonso Lopes, Damià Rico, Gaspar Cerdà, Feliph Llorente, Juseph Rico de Ginés, Pere Molina, major.

Consellers: Pere Romero de la vila de Monnòver, atés y considerant que no ià qui haja possat dita en lo avituallement de les carns fins huí per çò gratis etc. cumpresenti se obliga donar carn per dos mesos que són este de abril y el que ve de maig ço és: carns de macho a bondo a rahó per lliura de trenta y quatre dinés 2S 8 y lo cap de aquell ab sos peus per vint y sis dinés 2 L 2 y axí mateis donarà un moltó cada una semana que se entén cada disapte a tres sous y huit 2S. 8 per lliura y lo cap y peus de aquell a 1S 4 y axí mateix cabra lo puxa matar y vendre a 1S 8. per lliura y lo cap y peus a 1S 2 y les frexures de totes les dites carns a nou dinés per cada una ab pacte y condició que no puxa llevar el grex del cor que sia ab dites frexures y els ventres se an de [24v] vendre a 4 dinés per cascun ab la entretela.

Ab condició que'l dit Romero puxa llevar per la redonda dos-centes rezes llanars per los dits dos mesos que donarà carn tan solament ab que agen de fer [...] del dit Romero çots la pena del fur y si farà dany en dita redonda tinga la esmena en conformitat dels capítols de l'any 1622 tant en favor del dit Romero com en contra tocants a dits capítols y que se han de tenir y guardar aquells puntualment.

Ítem que lo dit Romero haja de pagar rotta de les 20, lliures del piló que ·s paguen a sa excelència mentres donarà carn.

Ítem que el dit Romero puxa llevar per la redonda per la terra blanca cent cabres y que no puxa entrar aquelles en plantats de cinch albres en amunt en pena de 30 lliures conforme dits capítols del dit any 1611.

Ítem que los fetges y grex de totes les dites carns sia tot a preu de macho.

Ítem que la sobrepuja de totes les robes de les dites carns sien la mitat de la vila entenen-se del fetge y grex de la cabra fins al preu del macho quedantse'n per la dita vila a sa voluntat de poder arrendar dites carns des

de huí en avant a qui voldrà posar dita en aquelles lliurement com si lo dit Romero no agués donat carn y aquell tinga obligació com de fet es dit donar carn estos dos mesos y ab estos pactes donà dites carns actum in Sala del consell etc.

Testes: Thomàs Rico de Matheu y Pau Rico de Esteve de Monnòver habitants.

Ítem que la vila possa de sissa per totes les dites carns a 4 dinés per lliura que és lo moltó ab sissa a 4 dinés y lo macho a 3 dinés y la cabra a 2 dinés.

Testes: qui supra.

[25]

Consell per a la extractió de jurats en el qual foren atrobades les persones següents:

Die XXVIII mensis maii anno a nativitate Domini MDCXXIII.

Alberto de Totesans, infançon, general procurador y batle de la present vila y baronia de Monnòver, Anton Sans, justícia, Francés Gonsalves y Francés Paià, jurats de aquella y Joan Gonsalves, major, mustasaff, Juseph Rico de Ginés, Cristòfol Llorente, Damià Cortés, Antoni Peres, Lloís Llorente, Ginés Rico de Ginés, Felipe Llorente, Alonso López, Gaspar Cerdà, Pere Molina, major, consellers.

Et primitus et ante omnia foren fetes vint ceduletes de paper en les quals foren scrits y possats tots los nom dels officials y consellers de la dita e present vila axí presents com absents les quals foren totes rollades y una per una contant aquelles foren possades en una olla y cuberta aquella es menejaren molt bé y per un infant de edat de sis a set anys poch més o menys sacà una de dites ceduletes lo nom de Christòfol Llorente, no fonch admés, fonch sacat altra ceduleta lo nom de Ginés Rico de Joan no cap per çò que fonch jurat lo any 21 , fonch sacat altra ceduleta lo nom de Alonso Lopes no fonch admés, fonch treta altra ceduleta lo nom de Felipe Llorente fonch admés fonch treta altra lo nom de Pere Molina major fonch admés, fonch treta altra lo nom de Alonso Sans [25v] no fonch admés, fonch treta altra lo nom de Juseph Rico de Ginés fonch admés, fonch treta altra lo nom de Anton Sans, justícia no fonch admés, fonch treta altra lo nom de Antoni Peres fonch admés, fonch treta altra lo nom de Ginés Rico de Ginés, sobrecequier no fonch admés, fonch treta altra lo nom de Gaspar Cerdà fonch admés y ab açò es donà fi a la extractió de jurats, de quibus etc. actum Monnòver etc.

Testes: Joan Ochoua, obrer de vila y Balthasar Alvado, ministre de Monnòver habitants.

Consell per a la extractió de mustassaff y sobrecequier de lo present any.

Die XXIII mensis septembris anno Domini MDCXXIII.

En lo qual consell foren atrobades les persones següents: Pere Pau Brotons, lloctinent del general procurador y batle de la present vila y baronia de Monnòver, Antoni Sans, justícia, Felipe Llorente, Anthoni Peres y Pere Paià, jurats de dita vila y Balthasar Alonso, síndich, Damià Cortés, Juseph Rico de Ginés, Joan Gonsalbes, major, Ginés Rico de Ginés, Damià Rico, Francés Paià, Joan Rico, Ginés Rico de Joan, consellers.

Et primitus et ante omnia foren fetes vint ceduletes de paper en les quals foren scrits los nom de tots los consellers presents y absents y per un infant de edat de huit anys poc més o menys foren possades dins de una olla rollades una per una per lo scrivà de la Sala y consell y després [26] de possades dins dita olla foren aquelles ben menejades y per dit infant huberta la mà amostran-la a tots los dits consellers la calà dins dita olla y sacà una de dites ceduletes possades y la donà en mà e poder de sa merced del dit general procurador y batle y desfeta aquella trobà lo nom de Gaspar Cerdà fonch admés, fonch sacada altra ceduleta en la qual fonch sacat lo nom de Damià Rico, fonch admés per amustassaff fonch sacada altra ceduleta lo nom de Ginés Rico de Ginés, no fonch admés, fonch sacada altra ceduleta lo nom de Juseph Rico de Ginés, fonch admés, fonch treta altra ceduleta lo nom de Lloís Llorente, fonch admés e ab açò es donà fi a dita extractió de mustassaff y sobrecequier, de quibus etc. actum en la Sala de la dita e present vila de Monnòver etc.

Testes: Gironi Enguarch, major y Pere Sanches de la possà de Monnòver vehins y habitants.

Et sucesive de provisió y manament de dit lloctient de general procurador y batle attés que Pere Molina, major, conseller que fins lo dia de hui a segut a presentat un paper de la mare de Déu de Monserrat com abacier de aquella y a demanat que en virtut de aquell el sacassen de dit consell y vista la demanda feta per dit Molina davant sa merced del dit general procurador y batle y dels demés officials y consellers desús dits tots junts, unànimes y concordés han determinat en que lo dit Molina de hui avant no sia més conseller y axí el borren de aquell tacitter etc. actum Monnòver etc.

Testes: predicti.

[26v]

Extractió de justícia per a lo qual foren atrobades les persones següents.

Die XXI mensis dezembris anno Domini MDCXXIII.

Alberto de Totesans, infançon, general procurador y batle de la present vila y baronia de Monnòver, Anthoni Sans, justícia, Felip Llorente Antoni Peres y Pere Paià, jurats de aquella, Gaspar Cerdà, mustasaff y Baltasar Alonso, síndich y consellers les persones següents: Joan Gonsales, Damià Cortés, Ginés Rico de Joan, Alonso López, Lloís Llorente, Juan Rico, Damià Rico.

Et foren fetes dihuit ceduletes de paper tan solament per faltar com falten dos dels consellers que són Pere Molina, major, per haver renunciat de conseller ab acte rebut per mi lo infaescrit notari en lo present llibre al qual [...] y Christòfol Llorente¹¹ per ser mort en les quals dites dihuit ceduletes foren scrits y possats tots los noms de dits consellers presents y absents y a quelles rollades una per una foren possades dins de una olla y aquella cuberta menejantla molt bé per un infant de edat de set anys poch més o menys sa merced del dit general procurador y balle li dix a d'aquell sacàs una de dites ceduletes y el dit infant y signat-se primer calà la mà en dita olla a mostrant-la primer ans de entrar aquella huberta que tots la varen veure sacà una de dites ceduletes de paper com sa merced del dit general procurador y batle li tenia dit en la qual sacà en ella lo nom de Lloís Llorente, no cap, sacà altra ceduleta lo nom de Juan Rico, fonch admés, Alonso Lopes, fonch admés, actum Monnòver etc.

Testes: Guillem del Tell y Baltasar Alvado, ministre de Monnòver.

[27]

Nominació de consellers.

Dicto die.

Antoni Sans, justícia de la present vila de Monnòver en presència de sa merced dels dit general procurador y batle de dita vila y baronia y dels demás officials y consellers nomenà per consellers a Balthasar Alonso, Francés Monllor, Thomàs Rico de Francés y Nadal Jover per a que es fassen quatre ceduletes dels noms de aquells y per a que sa merced nomene dos de dits dos consellers que falten conforme capítols de població actum Monnòver etc.

Testes: qui suppra

Consell ajustat per a lo avituallament de les carns en lo qual foren hatrobades les persones següents: Primo: Pere Pau Brotons, lloctinent del general procurador y batle de la present vila y baronia de Monnòver per absència de aquell per estar indispost de mal de illada¹², Alonso López, justícia, Phelipe Llorente, Anthoni Pérez y Pere Paià, jurats y Gaspar Cerdà, mustasaff.

---

¹¹ "En 10 dias del mes de Agosto de 1623 murió Christòval Llorente. (Fulles soltes de mortuoris inèdits. Arxiu Parroquial.)

¹² Mal d'illada, còlic nefrític.

Consellers: Damià Cortés, Francés Gonsalbes, Ginés Rico, Lloís Llorente, Antoni Sans, Juan Rico, Francés Paià.

Die XXXI mensis marti anno Domini MDCXXIII.

E fonch proposat per lo dit Phelip Llorente, jurat en cap y en nom de substitut de síndich de la present vila en lo dia de huí rebut per mi lo infraescrit notari en presència de Benito Crespo, algüazil y Balthasar Alvado, ministre per estar Balthasar Alonso, síndich en sa cassa arrestat en pena de dos-centes lliures de provisió y manament del dit Alberto de Totesans, governador, procurador y balle a consell del doctor [27v] miser Ginés Pomares per çò que demana es nomenasen consellers dels quatre que tenen nomenats y fonch respost per lo dit procurador y balle en presència de Miquel Martines Villaplana y de Tendero que tenia comunicats los dits consellers ab sa excelència de la senyora de la present vila y baronia y que no·ls pot nomenar y dit Balthasar Alonso, síndich, respongué que se'n apel.lava per a sa excelència del senyor virrei de la ciutat y regne de València y per ser com és contra la jurisdicció de dita senyora y per çò que exe agravi lo ha y deu demanar davant dita senyora y no davant del dit virrei que quant fera [...] justícia estava prompte a admetre-li la resposta del dit síndich y per çò li mana se'n anàs a sa cassa en pena de doscentes lliures y per esta rahó nomena com nomena dit.

Aquí es dona fi a este consell y no passà avant per certes differències y alteracions que y agué en dit consell.

Consell per a tractar del avituallemnt de les carns acerca que no se atrobat qui posse dita en aquella fins lo dia de huí en lo qual consell foren atrobades les persones següents: Primo Alberto de Totesans, governador de la present vila y baronia de Monnòver, Alonso López, justícia, Pheliph Llorente, Antoni Peres y Pere Paià, jurats de aquella.

Consellers: Damià Cortés, Pere Roís, Francés Paià, Lloís Llorente, Anthoni Sans, Ginés Rico de Juan, Juan Gonsales.

Die XXVIII mensis aprilis anno MDCXXIII e fonch proposat per lo dit Feliph Llorente, [28] jurat en cap, que attento que en la present vila no y à ni se ha trobat havituallador de les carns per a donar carn en la carniceria de aquella haven fet les diligències degudes y que no seria rahó que dita vila estiga sens havituallador y que done carn y recapte que [li...] particular no

obstant que dita vila està pobre que el donàs un [feaxo] per a buscar qui en preste dinés o forment per a comprar ganado per a donar carn en aquella y que estiga ab recapte y no de la manera que està y tots junts unànimes y concordés etc. han determinat en que es busque lo dit forment o dinés per a comprar dit ganado y aquell sia venut per a dit efecte y axí mateix han

determinat que estiguen dos persones honrades per a que administren dites carns y tinguen conte de tot lo necessari y per a pagar lo dit forment y dinés que en prestaran per a dit efecte per a tot lo qual axí mateix unànimes y concordades han determinat sien administradors de dites carns y per a tot lo demás contes en lo present acte a Melchor Blanes y a Damià Cortés habitants de la present vila els quals no puxen destribuir lo diner que sacara de dites carns que no sia ab horde y consentiment de dit consell y axí mateix quant se trobe qui en preste dit forment a dinés es possarà en altre consell la persona que el donarà y el preu a com lo donarà dit forment y ha com lo vendrà dits administradors. Ítem se ha determinat en lo present consell que se hagen de vendre les carns als preus següents; primerament la lliura de la carn de moltó a quaranta-y-sis dinés y quatre dinés de sissa que tot fa sinquanta dinés la lliura. Ítem en la lliura de la ovella y del macho a trenta-y-sis dinés y quatre dinés de sissa que són quaranta dinés cascuna lliura. ítem la lliura de la cabra a vint-y-dos dinés y de sissa quatre dinés [28v] que són vint-y-sis dinés cada lliura. Ítem lo cap y peus del moltó dihuit dinés. Ítem lo cap y peus de macho vint-y-huit dinés. Ítem lo caps y peus de ovella al preu de la cabra. Ítem les freixures de totes resses a deu dinés cada una y que lo carnicer que no lleve la entretela de les freixures çots pena de cinch sous al qual li sia intimat per a que sia sabidor. ítem tots los ventres de totes les resses a quatre dinés ab la entretela çots la dita pena fa lo contari dit carnicer y axí mateix ha concordat lo dit consell que attés que Nofre Juan¹³ ha vengut a la present vila a ser mestre de escola y que tinga y amostre als chics en que se li done cascun setze lliures ab pacte y condició que lo dit mestre de escola se haja de buscar cassa per a estar y la vila no estiga obligada a donar-li més de les dites setze lliures les quals corren des de lo dia de 22 de janer propasat del present any 1624 y ab açò es donà fi a dit consell, de quibus etc. actum en la Sala etc..

Testes: Benito Crespo, algüazil y Vicent Hubet, algüazil.

[[19bis]

Electió de consell en lo qual consell foren hatrobades les persones següents:

Die secundo mensis septembris anno Domini MDCXXIII.

Don Francisco Çaragoça, governador y balle de la present vila y baronia de Monnòver, Alonso Lopes, justícia, Pheliph Llorente, Anthoni Peres y Pere Paià, jurats de aquella, Antoni Sans, Joan Gonsales, Francés Paià, Lloís Llorente, Damià Cortés, Pere Romero, Ginés Rico de Joan, consellers.

---

¹³ Nofre Juan

“En 14 de setiembre de 1624 murió Nofre Juan; testó por su alma tres missas cantadas, tres nocturnos y tres letanías y treynta tres missas rezadas las quales se han de celebrar en el convento de Castalla y por no dexar en la parrochial número determinado, se han de celebrar en dicha parrochia onze missas que es el terçio. Collado. Alonso”. APSJB. Mortuoris (1619 a 1626) sig 220-10. sf.

E fonch proposat per lo dit Feliph Llorente, jurat en cap, que attés falten tres consellers per a el número de vint que sien nomenats sis persones, les quals foren nomenades Balthasar Alonso, Francés Monllor, Thomàs Rico de Francés, Nadal Jover, Pau Cerdà, Damià Juan, per tots los desús dits officials y consellers les quals tots unànimes y concordades o tengueren per bé y axí es posaren les dites sis persones fetes sis ceduletes de paper en unaolla y per un infant de edat de cinch anys poch més o menys y foren sacades les següents per dit infant Nadal Jover, Thomàs Rico de Francés y Francés Monllor, los quals tots los tengueren per bé per a que aquell exersiso que'n lo nom de dits consellers, actum en la Sala etc.

Testes: Balthasar Alvado, ministre y Vicent Hubet, alguazil de Monnòver.

Font.

Fonch proposat per sa merced del governador que attento que és bé per a tots los vehïns y habitants de la present vila y fora de aquella fer una [19bisv]font junt lo parador ostal ab la aigua que hix dels dos chorros de la font de la plaça de la església y tots los desús dits unànimes y concordades han dit y respost que vinga el mestre y veja tot lo que és per a fer y que tan prompte o fera y axí queda acordat per fer com és bé comú de tots los desús dits y axí mateix han determinat que de continent es faça la alcadufada en la font nova per a que vaja de aquella a una balceta fora de la cassa dels hereus del [governador...] per ço que és molt gran dany y perjudí de aquella y de la de Andreu Juan Brotons y ab a ço es dona tot lo desús dit, actum ut supra.

Testes: predicti.

Extractió de jurats foren atrobades totes les desús dites persones y més les següents, Nadal Jover, Francés Monllor.

E foren fetes vint ceduletes de paper possant aquelles en una olla axí dels presents com absents per a la extractió dels jurats attés que no es sacaren en pasqua de spirit sant les quals foren menejades y per un infant de edat de cinch anys fonch sacat lo nom de Pere Romero, fonch admés, fonch sacat altra lo nom de Antoni Sans, fonch admés, fonch sacat altra céduleta lo nom de Nadal Jover, fonch admés, fonch sacat altra lo nom de Francés Monllor y fonch sacat altra lo nom de Ginés Rico de Juan y altra lo nom de Thomàs Rico de Francés foren admesos e tots tres y los desús dits que són sis los nomenats, actum etc.

Testes: predicti.]

[29]

Extractio de mustasaf y sobrecequier.

Die XXIII mensis septembris anno Domini MDCXXIII.

Don Francisco Çaragoça, governador y balle de la present vila y baronia de Monnòver, Alonso López, justícia, Anthoni Sans, Nadal Jover, Juseph Rico, jurat de aqueulla y Gaspar Cerdà, mustasaff, Ginés Rico de Ginés, Juseph Rico, Felip Llorente, Juan Rico, Francés Paià, Juan Gonsalves, Lloís Llorente, consellers.

Et foren fetes vint ceduetes de paper posant en aquelles tots los noms dels presents y absents per la extractió de mustasaff y sobrecequier posant tots aquells dins en una olla y per un infant de edat de quatre anys poch més o menys fonch sacat lo nom de Pere Romero, no fonch admés per ço que és arrendador de la carn, fonch sacat lo nom de Francés Paià, fonch admés, fonch sacat lo nom de Lloís Llorente per a mustasaff y fonch admés, fonch sacada una altra ceduleta per a sobrecequier y fon lo nom de Francés Monllor, fonch sacada altra lo nom de Pere Paià, fonch admés y ab açò es donà fi a la extractió de mustasaff y sobrecequier actum in Sala etc.

Testes: Balthasar Alvado y Juan Vidal de Grabiell de Monnòver.

[[20bis]

Consell ajustat y congregat en la Sala del consell de la present vila acerca y en rahó de haver de tractar de la íntima y notificació que Juan Galant, notari de la ciutat de Alacant, volia fer al justícia, jurats y mustasaff de la present vila de Monnòver en nom del síndich y procurador de la vila de Elda prenent aquella ser cap de dita vila de Monnòver y altres viles per a que cascun any lo mustasaff a de anar a refinar los pesos y mesures a dita vila de Elda al mustasaff de aquella en lo qual consell foren atrobades les persones següents: Don Francisco Çaragoça, governador y balle de la present vila y baronia de Monnòver, Alonso López, justícia, Anthoni Sans, Nadal Jover y Thomàs Rico de Francés, jurats, Lloís Llorente, mustasaff, officials.

Consellers: Damià Cortés, Damià Rico, Francés Paià, Juan Rico, Ginés Rico de Ginés, Pere Paià, Feliph Lorente.

Die XXIII mensis octobris anno Domini MDCXXIII.

E fonch proposat per Anthoni Sans, jurat en cap, dient que en lo dia de ans de ahir vengé un notari el qual té entés es nomenà Juan Galant, el qual ha vengut a la present vila de Monnòver en nom del síndich y procurador de la vila de Elda a intimar y notificar al justícia y jurats y mustasaff de dita e present vila dins deu dies comparexquen en la ciutat de València a la demanda y pretenció que dita vila de Elda té de que tenen ab lo cascun any lo mustasaff de la present vila de Monnòver, Novelda y altres viles anar a refinar los pessos y mesures y tot lo demás tocant al offici de mustasaff a refinar tot lo desús dit [20bisv] a la dita vila de Elda per ço que pretén que dita vila és cap de la vila de Monnòver y la de Novelda y altres que per ço veguen lo que convé fer si és que és menester que es vaja a dita ciutat de

València a fer contraferma y a fer tot lo que convinga fer a la pretenció y demanda que dita vila de Elda té per que sinó es fa y es passa la dilació estaran en possessió y després no es podrà contradir a lo que pretén y tots unànimes y concordes et nemine discrepante la qual íntima del mandato y provisió que dit Galant, notari portava fermat y prevenit per la real audiència de la ciutat y regne de València y auditor de aquell lo doctor míser Francés Arimany sols se íntima a Alonso López, justícia de dita vila y a Thomàs Rico, jurat tercer y als demás lo dit notari rebé acte de com los han buscat per a intimar y notificar dit mandato y no·ls trobaren per relació feta per Balthasar Alvado, ministre de dita vila de Monnòver e dixeren tots los desús dits oficials y consellers al proposat per dit Antoni Sans, jurat que es fassa procura a Juan Grabiél Gomes y a Joachim Morenos, notari, la qual embiaran ab un peó per a que la lleve a d'aquell per a que compre etc. per a fer dita contra ferma de dret contra lo síndich y procurador de dita vila de Elda, de quibus etc. actum en dita Sala etc.

Testes: Francisco Martorell, llaurador y Balthasar Alvado, ministre de Monnòver.]

[29v]

Extractió de Justicia.

Don Francisco Çaragoça, governador y batle de la present vila y baronia de Monnòver, Alonso López, justícia, Anthoni Sans, Nadal Jover y Thomàs Rico de Francés, jurats de aquella.

Die XV mensis dezembris anno Domini MDCXXIII.

Consellers: Felipe Llorente, Ginés Rico de Ginés, Pere Payà, Juseph Rico de Ginés, Ginés Rico de Juan, Juan Gonsales, major, Damià Cortés, Gaspar Cerdà, Francés Payà, Juan Rico, Francés Monllor.

Pera tot lo qual foren fetes vint ceduletes de paper possant en aquelles los noms de tot los consellers axí presents com absents per a sacar dos de dites ceduletes per a la extractió de justícia de l'any primer vinent de 1625 y sa merced de dit governador y batle nomene. El nom de una de aquelles per a el offici de justícia de dit any les quals totes dites vint ceduletes foren possades y possades una per una en una olla y després menejades molt bé aquelles, y per un infant del dit de quatre a cinch anys poc més o menys fon sacat lo nom de Lloís Llorente, no fonch admés, fonch treta altra ceduleta lo nom de Damià Rico, no fonch admés, fonch treta altra ceduleta lo nom de Antoni Peres, fonch admés, les quals ceduletes que són estades admeses se han entregat en mans de sa merced del senyor governador y ab açò es donà fi a la extractió del offici de mustasaf, de quibus etc. actum in Sala etc.

Testes: Vicent Hubet y Balthasar Alvado, ministre de Monnòver.

Et in continenti fonch propossat per Antoni Sans, jurat en cap, dient que Juan Grabiél Gòmez de la ciutat de València, procurador general de sa excelència a escrit [30] per tres vegades per a que se envie el poder complit per a passar havant en la contraferma de dret acerca del negosi de la vila de Elda sobre la retenció del mustasaff que veges ses mercens lo que convé fer si és que es pasará havant en aquell o li paguen lo que té fet y tots unànimes y concordés dixerén que no se li envie el poder, sino que se li pague tot lo que té gastat y que no se [...] més en aquell.

Ítem és estat determinat que atés que lo dit Juan Grabiél Gòmes és molt solícit en tot los negocis que convenen a la present vila sin donarli salari nengú han determinat tots unànimes y concordés en satisfacció de tot lo desús dit han determinat se li evie un present per a festes que no excedesca a més suma de quaranta reals y axí queda determinat de que se li envie y ab axçó fonch determinat tot lo desús dit actum in Sala etc.

Testes: predicti.

Die XVI mensis februaris anno Domini MDCXXquinto.

Consell per a fer llavadors y adobar la alcaduffada de la font del purnel atés que cada dia es trenca y altres cosses útils y profitoses per a la present vila.

Anthoni Peres, justícia de la present vila de Monnòver, Anthoni Sanz y Thomàs Rico de Francés, dos dels jurats de aquella. Lloís Llorente, mustasaff, Ginés Rico de Ginés, Jusepeh Rico de Ginés, Juan Rico, Alonso López, major, Gaspar Cerdà, Francés Payà, Juan Gonsales, major, Pere Payà, Feliph Llorente, consellers.

E fonch propossat per lo dit Anthoni Sans, jurat en cap, dient que a instància de Andreu Juan Brotons y de Francés Abbat, se li han clamat del perjuhí que aquells tenen ses casses que stan als cantons [30v] e o esquines de la font nova que procuràs de que es faça una alcaduffada per a que el aigua que cau de la balça de dita font vaja recollida y també a propossat no obstant dites requestes que an al temps que stà la font feta y la aigua de aquella vaja perduda, que es faça una balça per a que es recullga el aigua en aquella y que servexca del llavador, attés que y à molta falta en la present vila per ço que no y à a hon llavar hi que les dones van a llavar a la cèquia de la balça de la orta de la present vila y altres parts lo que parex molt mal que les dones vagen tan lluny a llavar, y axí mateix fer la balça de la vila que stà més avall de la casa de Lloís Alonso de Vicent y de front lo ort de Ginés Rico de Juan y adobar aquella que tota el aigua hui hix y axí que tendria per bé vengués un mestre per a fer dites balçes y llavadors attés que és útil per profit de la present vila axí per que el aigua no es perda hi que done profit a la vila y als llavadors per a que les dones no vagen tan lluny a llavar y açò és lo que li par se fassa per fer com és útil y profit de tota la

vila y tots los dits officials y consellers vista la proposició per dit Anthoni Sans, jurat en cap, proposada dixeren y respongueren tots unànimes y concordés lo següent en que's fassen -la alcaduffada per lo perjuhí de les cases- una balsa y dos llavadors y un sol a la balsa de dita vila que·stà junt de dit ort de Ginés Rico attés que s'en hix tota el aigua y per a d'açò tots axí matex unànimes y concordés han de terminat que vinga mestre Antoni Pina de la vila de Ibi que és el que feu l'alcadufada de les fonts y que vengut veja lo que convé de fer per a lo qual si es concerten ab aquell pagant-li son treball y donant-li tota [...] per a tot lo desús dit tot lo demás a de anar a jornal de vila y si no es concerta li pagaren la dieta de haver vengut a la present vila a veure tot lo desús dit per a lo qual me s'an donat a mi lo notari infrascrit, escriga a dit mestre per a que vinga, y ab [31] açò es dona fi al present consell, de quibus etc. actum in Sala.

Testes: Balthasar Alvado, Alonso Navarro, menor y Joan Rico de Esteve.

[[21bis]

Extractió de jurats en este any de 1625 fins a pasqua de esperit sant de l'any 1626 en la qual extactió foren hatrobats los officials y consellers següents.

Die XI mensis madii anno Domini MDCXXV.

Juseph Rico de Francés, familiar del sant offici y sot-rogat¹⁴ de governador de la present vila y baronia de Monnòver nomenat per don Francisco Çaragoça, governador y balle de aquella per absència de aquell per estar com està en lo dit dia de huí en la ciutat de Alacant, Anthoni Peres, justícia Anthoni Sans y Thomàs Rico de Francés, dos dels jurats de dita vila, a la qual extractió no fonch hatrobat Nadal Jover, altre de dits jurats per haver-sen anat a viure ab sa cassa, muller y família a la vila de Novelda, Lloís Llorente, mustasaff y Francés Monllor, sobrecequier, Juan Gonsales, major, Gaspar Cerdà, Ginés Rico de Ginés, Alonso López, Feliph Llorente, consellers.

Per a la qual extractió foren fetes vint seduletes de paper possant en aquelles tot los noms de dits officials y consellers axí presents com absents y rollades aquelles de una en una y axí matex possades dins de una olla foren menejades molt bé y per un infant de edat de cinch anys amostrant la mà buida que tots la vegueren, calà la mà en dita olla y sacà una seduleta la qual foch lo nom de Juan Gonsales, major, fonch admés, fonch sacada altra seduleta lo nom de Francés Paià, no fonch admés per que fonch jurat en lo any [21vbis] vint-y-tres, fonch sacada altra seduleta la qual fonch lo nom de Ginés Rico de Juan, fonch admés, fonch sacada atra la qual fonch lo nom de Alonso Lopes, fonch admés, fonch sacada altra seduleta lo nom de Francés Monllor, no fonch admés per ser sobrecequier, fonch sacada altra lo nom de Juseph Rico de Ginés, no fonch admés, fonch sacada altra lo

nom de Feliph Llorente, no fonch admés per haver estat jurat en lo any passat, fonch sacada altra lo nom de Damià Cortés, fonch admés, fonch sacada altra lo nom de Damià Rico, no fonch amés, fonch sacada altra lo nom de Anthoni Peres, no fonch admés per ser justícia en este anys de 1625 fonch sacada lo nom de Pere Paià, no fonch admés per haver estat jurat en lo any propasat, fonch sacada altra lo nom de Juan Rico, no fonch admés, fonch sacada altra lo nom de Alonso Sans, fonch admés, fonch sacada altra lo nom de Gaspar Cerdà, fonch admés y ab [31] açò es donà fi a dita extractió per haver sacat sis seduletes les quals fosen admeses per a dit officis de jurats, dequibus etc. actum in Sala etc.

Testes: Pau Rico de Esteve, treballador y Joan Campo, sastre de Monnòver Vehïns y habitants.]

[Consell per haver de tractar acerca del sargento que ha vengut a la present vila de Monnòver per a fer la resenya de les armes de aquella en la qual foren atrobades les persones següents: Primo: Juseph Rico de Francés, sot-rogat de governador de la present vila y baronia de Monnòver, Esteve Corbí, lloctinent de justícia en nom e lloch de Antoni Peres, justícia Alonso Lopes, Ginés Rico de Juan y Gaspar Cerdà, jurats y Lloís Llorente, mustasaff de aquella, Damià Rico, Damià Cortés, Francés Paià, Felip Llorente, Ginés Rico de Ginés, Juseph Rico de Ginés, Thomàs Rico de Francés, Antoni Sans, major, consellers.

Die X mensis augustii anno Domini MDCXXV.

E fonch propossat per Alonso López, jurat en cap, dient com ha vengut a la present vila de Monnòver un sargento de la ciutat de Oriola a fer la resenya de les armes que tenen y vista els ha fet certs manaments conforme consta per un manament fet per dit sargento y scrit per Nofre [...] notari y scrivà que al dit sargento tenia en cinch dies del mes de agost memorial el qual per mi lo infraescrit notari fonch llegit a veu alta y tots unànimes y concordés han determinat que·s fasa un [...] de dit memòrial a sa excelència de la senyora de la present vila y baronia per a que veja dit memorial y que com són cinquanta alcabustos que demana diguen trenta y que com [31v] diu se han de pagar dins mig any es paguen per a el mes de agost primer vinent de l'any 1626 lo qual memorial és el que està cossit en el present consell y que en quant a tot lo demás contes en dit memorial se alcanse més dilació per a fer o com és lo de la caixa y bandera per prechs de dita senyora que o escriga al virrei de la ciutat y regne de València y axí està determinat s'escriga a sa excelència de dita senyora y que quant no es puga fer altra cosa estan promptes a fer lo que per Gaspar Gil, sargento en nom de sa magestat del senyor rei y sa excelència de dit virrei [...] en dit memorial.

Ítem se ha tractat acerca del forment que cascun any se ha de trançar y rematar del que dehuen los vasalls de dita vila de pechos que·ls fassa un pes per a que vaja ab una altra persona a la ciutat de Oriola, vila de Elig y altres parts per a que fassa fer pregó en totes les desús dits parts si voldran donar dita o fer-la possat vinguen per a el dia que en dita lletra es nomenaran y que si li admetran se ha determinat que vengut que haja el senyor don Francisco Çaragoça, governador y balle de la present vila y baronia de Monnòver y li donaran part del present capítol y conforme lo que respondrà acerca d'ell es farà y ab açò es donà fi a tot de quibus etc. actum in aula dite vile de Monnòver etc.

Ítem se ha determinat se fassen jurament tots per ça que vagen per la orta y veguen qui fa dany que el pague conforme el dany farà de lo qual se faça [...] tot lo qual queda afer al dit justícia y jurat per a nomenar-los, de quibus etc. actum in Sala ut supra.

Testes: Juan Vidal y Ginés del Tell de Monnòver habitants.

[32]

Extractió de mustasaf sobrecequier.

Die XXI mensis septembris anno Domini MDCXXV

Don Francisco Çaragoça, governador y balle de la present vila y baronia de Monnòver, Antoni Peres, justícia, Alonso Lopes, Ginés Rico de Juan y Gaspar Cerdà, jurats de aquella, Damià Cortés, Ginés Rico de Ginés, Pere Paià, Phelipe Llorente, Juseph Rico de Ginés, Juan Rico, Francés Paià, Thomàs Rico de Francés, Anthoni Sans, major, consellers.

Per a la qual extractió foren fetes vint ceduletes de paper posant en aquelles tots los noms de dits oficials y consellers axí present com absents les quals foren rollades una per una y possades en una olla y en après per un infant de cinch anys poch més o menys calà la mà dins dita olla y tornà a sacar aquella ab una de dites ceduletes lo nom de Juan Gonsales major no fonch admés fonch sacada altra ceduleta lo nom de Pere Romero, fonch admés, fonch sacada una ceduleta lo nom de Damià Cortés, fonch admés, fonch sacada altra ceduleta, lo nom de Francés Monllor, no fonch admés per ser com és enguany sobrecequier, fonch sacada altra ceduleta lo nom de Lloís Llorente, no fonch admés per haver segut en lo any propassat sobrecequier, fonch treta altra ceduleta lo nom de Pere Paià, fonch admés y axí es conclogué dita extractió de mustasaff y sobrecequier de quibus etc. actum in Sala etc.

Testes: Vicent Hubet y Balthasar Alvado, ministre de Monnòver vehïns y habitants.

[32v]

Consell ajustat per a tractar acerca de les ordenances que Pasqual Quirant, sergento major, a dexat ordenat fassen los senyors, justícia y jurats de la present vila y altres coses per al qual consell se han ajustat les persones y consellers següents.

Die VI mensis dezembris anno Domini MDCXXV.

Joseph Rico de Francés, subrogat de governador y batle de la present vila y baronia de Monnòver, Anthoni Peres, justícia, Alonso Lopes, Ginés Rico de Joan y Gaspar Cerdà, jurats de aquella, consellers Damià Rico, Antoni Sans, Alonso Sans, Francés Payà, Joseph Rico de Ginés, Lloís Llorente, Pere Payà, Juan Rico, Thomàs Rico de Francés.

E fonch proposat per lo dit Alonso Lopes, jurat, dient que Pasqual Quirant, sargento major a dexat unes ordenances eo manaments conforme consta per aquelles de la sua mà dades en la present vila de Monnòver en 26 dies del mes de nohembre del present any la qual és la que stà assí en lo present llibre per a lo qual diu e proposa que la vila no té dinés per a poder fer tot lo hordenat que és veja quin medi es pot donar o que és lo que se ha de fer per a acabar de comprar lo que falta y de hon se ha de buscar dinés per a comprar-o, e tots unànimes y concordes dixeren que es fassen totes les ordenances y juraments de dit sargento Quirant y per a fer-o que es prenga el forment que no han pres en lo repartiment que han repartit als vehïns y habitants de dita vila tot lo que estava attés que moltes persones no en volen y si el voldran pendre puguen dits justícia y jurats pendren de altra part y buscarne y que el venen y compren tot lo que conste en dites hordens.

[33]

Ítem tots unànimes y concordes han determinat que al jurat Ginés Rico de Juan se li pague dotze reals castellans de son treball de haver anat per dos dies y vegades a Castalla a buscar forment per a repartir a dits vehïns.

Ítem tots unànimes y concordes han determinat que attés que ens presta dos cafisos de forment dit Ginés Rico de Juan que attés que no vol guanys de aquella si que li paguen catorze lliures que volia ab que li fassen falta de lo que li han tacsat en la ceda de la vila.

Ítem tots unànimes y concordes que attés que a Francés Abbat, notari, se li ha de donar vint reals dels dites que a rebut de forment que Juan Amorós y Serrano a donat se li pague un diner per barcella y axí mateix dits dotze reals al dit Ginés Rico de Juan, jurats y ab açò etc.

Testes: Balthasar Alvado y que Juan Dies, algepcer de Monnòver habitants.

Extractió de justícia.

Die XXIII mensis dezembris anno Domini MDCXXV.

Don Francisco Çaragoça, governador y balle de la present vila y baronia de Monnòver, Antoni Peres, justícia Alonso Lopes, Ginés Rico de Juan y Gaspar Cerdà, jurats Felipe Llorente, mustasaff.

Consellers: Juseph Rico de Ginés, Damià Cortés, Francés Paià, Lloís Llorente, Antoni Sans, Balthasat Alonso, Juan Rico.

Per a la qual extractió foren fetes vint ceduletes de paper posant en aquelles tots los nom dels oficials y consellers axí presents com absents les quals foren posades totes dins de una bolsa eo sach de consellers [33v] y per un infant de edat de sis anys poch més o menys fonch sacada una de dites cedules les quals foren per mi lo infrascrit notari menejades molt bé dins dita bolsa ans de sacar aquella la qual fon lo nom de Francés Monllor, fonch admés, fonch sacada altra seda y fon lo nom de Gaspar Cerdà, no fonch admés per çò que és jurat fonch sacada altra seda lo nom de Thomàs Rico de Francés, fonch admés, de quibus etc. Actum en la Sala del consell etc.

Recepit Pere Vidal de Blanes y Francés Paià, major de Castalla.

Extractio de jurats del present any 1626 fins pasqua de sperit sant de l'any 1627.

Die XXIII mensis maii anno Domini MDCXXVI.

Christòfol Corbí, ciutadà governador y balle de la present vila y baronia de Monnòver y familiar del sant offici, Francés Monllor, justícia, Alonso Lopes, major, Ginés Rico de Juan y Gaspar Cerdà, jurats de aquella.

Consellers: Feliph Llorente, mustasaff, Juan Rico, Francés Paià. Lloís Llorente, Juseph Rico de Ginés, Ginés Rico de Ginés, Juan Gonsales, Damià Cortés, Pere Paià de Nofre, Anthoni Sans, major.

Per a la qual extractió de dits jurats fonch sacat un sach de consellers dins lo qual y ha vint ceduletes de paper en les quals estan scrits tots los noms de aquelles les quals foren totes sacades de dit sach y una per una fonch tornada a dit sach nomenat lo nom de aquell axí present com absent y en après per un infant de edat de cinch anys poch més o menys ans e primerament fent lo senyal de la creu sacà una de dites ceduletes la qual entregà y donà [34] a sa merced de dit governador y balle y trobà en ella scrit lo nom de Damià Cortés, no fonch admés per ser com és sobrecequier, fonch sacada altra ceduleta de paper y fon atrobat lo nom de Ginés Rico de Ginés, fonch admés, fonch sacada altra y fonch trobat lo nom de Juan Rico, fonch admés, fonch sacada altre lo nom de Francés Monllor, no fonch admés per ser justícia, fonch sacada altra y es trobà lo nom de Damià Rico, fonch admés, fonch sacada altra lo nom de Juseph Rico de Ginés, fonch admés y fonch sacada altra lo nom de Balthasar Alonso, fonch admés, fonch sacada altra lo nom de Juan Gonsales, major, fonch admés que són sis ceduletes los que poden ser jurats en dit any de quibus etc. actum en la Sala etc.

Testes: Balthasar Alonso Alvado, ministre y Vicent Hubet, alguazil de Monnòver.

E fonch proposat per lo dit Alonso Pérez, jurat en cap, dient com y és finida la havinença¹⁵ de la gavella¹⁶ de la sal que tendria per bé es tornàs havenir ab los arrendadors de aquella per a evitar tot abús y cosses que es poden suchceir ab dits arrendadors y tots unànimes y concordades determinaren de que sa embiat un trellat a Juan Grabiél Gòmez, general procurador a València de l'acte de arrendament possat per a que conforme aquell lo dit Juan Grabiél torné arrendar y havenir dita avinença per lo que puga, de quibus etc.

Testes: qui suppra.

[34v]

Consell.

Die XIII mensis junii anno Domini MDCXXVI.

Christòfol Corbí, ciutadà governador y batle de la present vila y baronia de Monnòver, Francés Monllor, justícia, Ginés Rico de Ginés, Juan Gonsalbes, major y Balthasar Alonso, jurats de dita vila de Monnòver, Anton Sanz, major, Felipe Llorente mustassaf, Alonso López, major, Ginés Rico de Joan, Antoni Peres, Juseph Rico de Ginés, Pere Romero, Juan Rico, Lloís Llorente, consellers.

Treta.

Tots consellers del consell particular de la present vila ajustats y congregats en la Sala del consell de dita vila e lloc acostumat, convocats per Balthasar Alvado, ministre éssent la major part del dit consell fonch proposat per lo dit Ginés Rico de Ginés, jurat en cap, dient que la present vila no té propis per a poder acodir a gastos que se li oferexen per acabar la torre de les campanes y fer rellonge y altres gastos que a dita vila se li oferexen fer [...] y que els par als justícia y jurats que *per a poder tenir la present vila ab que acodir a estos gastos que no troben altre expedient més convenient que possar treta en tots los fruits y cosses que es trauran de la present vila y axí que voten sobredita proposició lo que·ls parega més convenient y ohida aquella unànimes y conformes determinaren que aguda licència de sa excèlencia, casa de la present vila y baronia de Monnòver que es posse aquella ab los capítols que al consell los parexera més combenient.

Festa de sant Juan.

---

¹⁵ Avinença, acte d'avenir-se o concordar-se.

¹⁶ Impost sobre la sal, consistent en l'obligació de comprar-ne determinada quantitat per cap o de pagar un tant damunt la que es treia de magatzens on estava estancada. (DCVB).

E axí mateix fonch proposat per dit Ginés Rico de Ginés, jurat dient com se acosta la festa de sant Juan que és patró de la vila y que és costum de dita vila que es festege dita festa, que vegem que gusten es gasten en aquella y tots unànimes y conformes determinaren que es gasten doscents reals castellans poch més o menys.

Sagramentats.

E axí mateix tots unànimes y conformes determinaren y haja sagramentats y que els nomene sa merced del senyor governador, justícia y Ginés Rico de Ginés, jurat en cap, de quibus etc. actum en la Sala del consell etc.

Testes: Vicent Hubet, alguazil y Pere Vidal de Blanes de Monnòver.

[35]

Extractió de almustasaff y sobrecequier per al present any 1626 fins lo dia de san Miquel any 1627.

Die XXVII mensis septembris anno Domini MDCXXVI.

Christòfol Corbí, ciutadà general y balle de la present vila y baronia de Monnòver, Gaspar Molina, lloctinent de justícia, Ginés Rico de Ginés, Juan Gonsalbes, major y Balthasar Alonso, jurats y Feliph Llorente, almustasaff, Damià Cortés sobrecequier, Damià Rico, Lloís Llorente, Juseph Rico de Ginés, Alonso López, major, Ginés Rico de Juan, Thomàs Rico de Francés, Anthoni Sanz, major, consellers.

Per a la qual extratió de almustasaff y sobrecequier, fonch sacat un sach de consellers dins lo qual estan vint ceduletes de paper en les quals estan escrits tots los noms del consellers que és el número de dit consell axí presents com absents les quals foren sacades de dit sach y contades una per una foren tornades en una olla y menejades molt bé y per un infant de edat de sis anys poch més o menys fonch sacada una de dites seduletes en la qual se trobà lo nom de Feliph Llorente no fonch admés per ser almustasaff, fonch sacada per ser justícia fonch sacada altra lo nom de Pere Romero, no fonch admés per ser havituallador, fonch sacada altra altra lo nom de Damià Cortés, no fonch admés per ser fiança de la tenda, fonch sacada altra lo nom de Ginés Rico de Juan, fonch admés, fonch sacada altra lo nom de Ginés Rico de Ginés, no fonch admés per ser jurat, fonch sacada altra lo nom de Juan Rico, fonch admés.

Sobrecequier.

E fonch sacada altra seduleta per a sobrecequier lo nom de Lloís Llorente, no pot fer per que no ha tres [35v] anys que va fer sobrecequier, fonch sacada altra seduleta lo nom de Anthoni Sans, major, fonch admés, fonch sacada altra lo nom de Damià Rico, fonch admés y ab açò es donà fi a la extractió de almustasaff y sobresequier y foren tornades a dit sach les dites

vint ceduletes ab lo qual y ab lo infrascrit notari [...] de quibus etc. actum en la Sala etc.

Testes: Balthasar Alvado y Vicent Hubet, alguazil de Monnòver vehïns y habitants.

Extractió de justícia.

Die XXI mensis dezembris anno Domini MDCXXVI.

Christòfol Corbí, ciutadà, general procurador y balle de la presen vila y baronia de Monnòver, Francés Monllor, justícia, Ginés Rico de Ginés y Juan Gonsalbes, dos dels jurats, Ginés Rico de Juan, almustasaff, Feliph Llorente, Juan Rico, Anthoni Peres, Thomàs Rico de Francés, Pere Romero, Damià Cortés, Alonso Lopes, Pere Paià, Juseph Rico de Francés, Antoni Sans, consellers.

Per a la qual extractió foren sacades vint ceduletes de paper del sach de consellers en les quals estan scrits tots los noms dels consellers y fetes totes les serimònies en semblants extractions y per un infant sacà una de aquelles de una olla lo nom de Alonso Lopes, major no pot ser per ço que a dos anys que és estat justícia y sacà altra lo nom de Pere Romero, no fonch admés per ser arrendador de les carns, fonch sacada altra lo nom de Anthoni Sans, no fonch admés per ser sisser, altra lo nom de Damià Rico, no fonch admés per ser com és sobrecequier [36] sacà altra ceduleta lo nom de Juseph Rico, de Ginés, fonch admés y ab açò es donà fi al present extractió actum en la Sala etc.

Testes: Vicent Hubet y Balthasar Alvado, ministre.

Consell ajustat y congregat en la Sala de consell de la present vila de Monnòver per haver de tractar coses tocants a la república de dita vila per a lo qual foren atrobades les persones següents: Christòfol Corbí, ciutadà, general procurador y batle de la present vila y baronia de Monnòver, Francés Monllor, tinent de justícia, per absència de aquells, Ginés Rico de Ginés, Juan Gonsalbes, major y Balthasar Alonso, jurats de dita vila Ginés Rico de Juan, almustassaf, consellers, Damià Cortés, Juseph Rico de Ginés, Thomàs Rico de Francés, Alonso López, major, Francés Payà, menor, Anthoni Pérez, Juan Rico, Gaspar Cerdà, Damià Rico, sobrecequier, Antoni Sanz, major.

Die XXV mensis martii anno Domini MDCXXVII.

Avituallament de carns.

E fonch proposat per Ginés Rico de Ginés, jurat en cap com tenen dita en lo havituallament de les carns de Juseph Rico de Francés en esta forma, que donara la lliura de carn de moltó a quaranta y sis dinés y el macho o ovella

a trenta y cinch dinés la liura y la cabra a real y que és temps de arrematar dites carns y que possà dita ab que la agen de rematar en lo dia de hui que vegem lo que els par y ab capítols que si lo dia de dijous que li manaran refiés carn de les huit ores en avant que dita carn que sobrara la agen de repartir entre los vehïns de la present vila y ab capítols que les menúries de cada res se haja de vendre ab la canal y fetge y greix de la cabra se vena a preu de macho y el augment dels preu del fetge y greix de la cabra sia del [...] e tots unànimes y concordés acceptaren tot lo desús dit y ab dits pactes y condicions y que es tanque y remate dites carns, de quibus etc. actum en la Sala etc.

Testes: Balthasar Alvado y Andreu Molina de Monnòver.

[36v]

Torre de la església.

Ítem se an proposat per dit seyor jurat Rico que convé molt es fassa la torre de la església per ço que estan molt desents les campanes de aquella y lligades ab redes que convendria molt embiar per per a quells donen la orde per acabar de fer aquella y també sa merced que el senyor governador a manat de orde de la senyora de dita vila que en pena de 50 lliures se possen mà en fer dita obra e oïda dita proposició determinaren que per al darrer dia de festes convoquen metres per a que vinguen a rrematar dita obra ab capital que si la pagaran la terça part de lo que fera rematara al principi de la obra y altra terça part a la mijana y altra terça part acabada la obra per a la qual li donen dos anys de temps per acabarla y si abans la acabàs se li pagarà tos temps que serà acabada y ab açò es concludí dit consell, actum en la Sala etc.

Testes: predicti.

Consell ajustat y congregat en la Sala de la present vila lloch acostumat etc.

Die primo mensis madii ano Domini MDCXXVII.

Que es prenga forment per a pagar la torre.

Christòfol Corbí ciutadà general procurador y balle de la present vila y baronia de Monnòver, Pere Payà, justícia, Ginés Rico de Ginés, Juan Gonsalbes, major y Balthasar Alonso, síndich y jurats de dita vila, consellers: Damià Rico, sobresequier, Felipe Llorente, Anthoni Peres, Ginés Rico de Joan, almustasaff, Pere Romero, Anthoni Sans, major, Juseph Rico de Ginés, Francés Payà, menor, Lloís Llorente, Damià Cortés, Alonso López.

E fonch proposat per Ginés Rico de Ginés, jurat en cap, [37] que los mestres que se han arematat la obra del campanar han de venir demà y se'ls ha de donar conforme lo remat de dita obra y capítols de quell la tercera part del preu que se'ls a rematat y que la vila al present vote de on poder fer

dita paga sino en una de dos maneres: per via de derrama, o prenint la vila tan forment com sia menester per a fer dita paga y que al temps se podrà fer dita derrama per a tornar al temps a qui el donarà y es podrà valer la vila de la tretta que està determinat que es posse en les mercaderies y cosses que es trauran de dita vila, que voten sobre dita proposició y determinen lo que més convinga.

E oïda la dita proposició, a prés de haver tengut entre si diversos parlaments y col.loquis, la major part del dit consell determinaren que cerquen deu caffços de forment més o menys o alló que sia menester per a fer la dita primera paga als dits mestres. E axí clou lo dit consell de la manera susdita, de quibus etc. actum en la Sala etc.

Testes: Balthasar Alvado, minsitre y Thomàs Alvado, germans de la vila de Monnòver vehïns y habitants.

Moreres.

E axí mateix determinaren que les moreres y altes abres que tenen plantades en vehinat de altri y les que plantaren de assí havant estiguen a cinch passes de les terres del vehïns dins de les terres del que les plantara y les que estan plantades les manen rretiraren com desús és dit, actum en la Sala etc.

Testes: prediciti.

Extractió de jurats del present any 1627 fins a pasqua de sperit sant de l'any 1628.

Die XVI mensis madii anno Domini MDCXXVII.

Christòfol Corbí, ciutadà familiar del sant offici y general procurador y balle de la present vila y baronia de Monnòver, Pere Paià, justícia, Ginés Rico de Ginés y Juan Gonsalbes, dos dels jurats de dita vila.

Consellers: Juseph Rico de Ginés, Juan Rico, [37v] Damià Rico, sobrecequier, Feliph Llorente, Alonso Lopes, major, Ginés Rico de Joan, mustasaff, Thomàs Rico de Francés, Anthoni Peres, Gaspar Cerdà.

E fonch sacada una capça dins la qual està una bolsa e o sach de consellers de la present vila dins lo qual estan vint ceduletes de paper scrits tots los noms de consellers de aquella així presents com absents totes les quals foren sacades una per una contades y tornades dins de una olla les quals foren ben menejades per un infant de edat de cinch anys poch més o menys fent les serimònies acostumades sacà una de dites ceduletes la qual fonch lo nom de Damià Cortés fonch admés fonch sacada altra cedula lo nom de Gaspar Cerdà, no fonch admés per quant fonch jurat en lo any propassat fonch admés per ser sobrecequier fonch sacada altra ceduleta lo nom de Thomàs Rico de Francés, no fonch admés per quan fon jurat en lo any 25 fonch sacada altra ceduleta lo nom de Francés Monllor, fonch admés, fonch

sacada altra ceduleta lo nom de Anthoni Sans, no fonch admés per quant fon jurat lo any 25 al dit Thomàs Rico de Francés, fonch sacada altra ceduleta lo nom de Anthoni Peres, fonch admés, fonch sacada altra ceduleta lo nom de Ginés Rico de Juan, no fonch admés per quant és mustasaf, fonch sacada altra cédula lo nom de Alonso Lopes, no fonch admés per quant fonch jurat en lo temps de dit Thomàs Rico de Francés, fonch sacada altra cédula nom de Juan Rico, fonch admés, fonch sacada altra lo nom de Ginés Rico de Ginés, no fonch admés per quant és jurat, fonch sacada altra lo nom de Balthasar Alonso, per que és jurat no fonch admés, fonch sacada altra lo nom de Juseph Rico de Ginés, fonch admés, fonch sacada altra lo nom de Alonso Sans, fonch admés, de quibus etc. actum en la Sala etc.

Testes: Balthasar Alvado, ministre y Pere Roman, llaurador de Monnòver vehïns y habitants.

[22bis]

Die XXX mensis julii anno a nativitate Domini MDCXXVII.

En la vila de Monnòver estant ajustats en la Sala del consell de la dita vila en presència y assistència de Christòfol Corbí general procurador y batle de la present vila y baronia.

Pere Paià, justícia, Anthoni Peres, jurat, Joan Rico, jurat, Francés Monllor, jurats, Ginés Rico, mustaçaff, Damià Rico, sobrecequier, Balthasar Alonso, síndich, Damià Cortés, Ginés Rico de Ginés, Alonso Lopes, Francés Paià, Thomàs Rico, Lloís Llorente, Anton Sans, Joseph Rico de Ginés, Gaspar Serdà.

Tots consellers del consellers particular de la present vila convocats per Balthasar Alvado, ministre per a tenir y celebrar consell fonch proposat per Antoni Pérez, jurat en cap, dient que en dies pasats sa mercé el governador dix al presents jurats y consell que havia entés que algunes persones havien llaurat camins y veredes de la vila y albeuradors de los ganados fonts y llavadors. Que ses merses o mirasen y tornasen a son lloch o si no que sa mersé o faria y que los offisials donaran orde a Ginés Rico de Joan, almustasaff, fes dita visura lo qual ab prohomens y experts que foren Anton Sans Ginés Rico Alonso Lopes vehïns habitants [22vbis] de la present vila y partidors que foren dels gastos de dita vila y que avent fitat los camins, albeuradors y veredes per part de Andreu Gonsalbes y altres se a pretés que an podut fer lo que an fet y possen pleit a la vila per esta visura y amollonament ques fa saber a vostres merceds y que deterinen lo que convinga en est particular.

Extractio de mustasaff y sobrecequier del present any 1627.

Die XXI mensis septembirs anno Domini MDCXXVII.

Christòfol Corbí general procurador y balle de la present vila y baronia de Monnòver Pere Paià justícia Juan Rico y Francés Monllor dos dels jurats, Ginés Rico de Ginés, Damià Cortés, Juan Gonsalbes, major, Thomàs Rico de Francés, Antoni Sans, major, Balthasar Alonso, Damià Rico, Alonso Lopes, Juseph Rico de Ginés, consellers

E foren sacades vint ceduletes de paper de la bolsa de consellers ahon estan escrits tots los nom dels consellers presents y absents y foren possades un aper una en una olla y menejades molt bé y per un infant de edat de sis anys poq més o menys sacà una de dites ceduletes lo nom de Alonso López fonq admés, fonq sacada altra lo nm de Damià Rico fonq admés y proseguint la extractió de sobrecequier fonq tret altre redolí lo nom de Lloís Llorente fonq admés fonq sacada atra lo nom de Francés Paià fonq admés, de quibus etc. actum en la Sala etc.

Testes: Christòfol Guarinos, notari de Elda y Balthasar Alvado, ministre de Monnòver.

[38]

Consell.

Die XXX° mensis novembris anno domini MDCXXVII.

Christòfol Corbí, general procurador y balle de la present vila y baronia de Monnòver, Pere Paià, justícia, Anthoni Peres, Juan Rico y Francés Monllor, jurats, Balthasar Alonso, síndich, Damià Cortés, Thomàs Rico de Francés, Juseph Rico de Ginés, Joan Gonsalbes, major, Alonso Lopes, major, Lloís Llorente, consellers.

E per lo dit Anthoni Peres, jurat en cap, fonch proposat de com moltes persones de la present vila han dit que tenen regat y que volen sembrar y no tenen llavor y que sa excelència a donat orde a sa merced dels senyor governador que done a la vila fins en cinquanta caffços de forment y vint-y-cinch caffços de civada y que axí vegin ses mercens com los parex es done esta llavor y després de haver tengut entressí diversos col.loquis y parlaments per quant la sahó no es general que es repartixquen fins en suma de vint caffços de forment o lo que serà menester fins en dita suma y deu de civada a les persones que tendran sahó per a poder-lo sembrar doanat una lliurança a cascú dels que l'an de pendre per a memòria la qual lliuren a sa merced del senyor governador y que tostemps que nostre senyor serà servit donar-nos sahó se acabarà de repartir dit forment y civada per quadrilles y que la present vila cobrarà y pagarà dit forment a sa excelència de la collita que collirà de quibus etc. actum en la Sala etc.

Testes: Guillem del Tell y Balthasar Alvado, ministre de Monnòver vehïns y habitants.

[23bis]

Extractio de Justícia.

Die XXI mensis dezembris anno Domini MDCXXVII.

Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y batle de la present vila y baronia de Monnòver, Pere Paià, justícia, Anthoni Peres y Juan Rico, dos dels jurats, Ginés Rico de Ginés, Juseph Rico de Ginés, Thomàs Rico de Francés, Damià Cortés, Francés Paià, menor, Felipe Llorente, Balthasar Alonso, Gaspar Cerdà, Lloís Llorente, sobresequier, Ginés Rico de Juan, Damià Rico, mustasaf, Alonso Lopes, major, consellers.

Per a la qual extractió de justícia se han sacat vint seduletes de paper que stan en los saq de consellers, en les quals estan scrits tots los nom dels consellers y possades en una olla una per una y menejades molt bé aquelles y per un infant de edat de sis anys, pocq més o menys, fonq sacada una de dites ceduletes per dit infant y donada a sa merced fonq trobat lo nom de Lloís Llorente, no fonq admés per quant és sobrecequier, fonq sacada altra cedula lo nom de Francés Monllor, no fonq admés per ser jurat, fonq sacada altra cédula lo nom de Damià Rico, no fonch admés per ser mustasaf, fonq sacada altra ceduleta lo nom de Balthasar Alonso, fonq admés, fonq sacada altra cédula lo nm de Francés Paià, menor y fonq admés y ab açò és donà fi a dita extractió, de quibus etc. actum en la Sala etc.

Testes: Balthasar Alvado, ministre y Francés Juan, alguazil de Monnòver vehïns y habitants.

[23vbis]

Moreres.

Dictis die et anno.

Los desús dits governador, justícia y jurats y demés officials y consellers, per quant Pere Roman, Andreu Gonsales y altres moltes persones an plantat moltes moreres u altres abres en terres que no tenen establides, ans aquelles son amprius, asagadors, cendes y camins de la vila y ser per al bé comú de aquella y sa excel·lència els mana dexar inculs per a cavalgades y ganados y altres servicis dels vehïns de dita vila, per ço, determinen que lo síndich de dita vila, fassa instància y requesta contra les tals persones, seguixca la causa contra aquelles fins tant dites moreres y demés abres estiguen arrancats, de quibus etc. actum en la Sala etc.

Testes: predicti.

Consell ajustat y congregat acerca y en rahó del havituallament de les carns del present any 1628.

Die VIII mensis aprillis anno Domini MDCXXVIII.

Christòfol Corví, ciutadà familiar del sant offissi, general procurador y balle de la present vila y baronia de Monnòver, Francés Paià de Pere,

justícia, Anthoni Peres y Juan Rico, dos dels jurats, Damià Rico, almustasaff, Gaspar Cerdà, lloctinent, Balthasar Alonso síndiq.

Consellers: Anthoni Sans, major, Pere Paià, Juan Gonsalbes, major, Lloís Llorente, Juseph Rico de Ginés, Alonso Lopes, Damià Cortés, Thomàs Rico de Francés.

E fonq proposat per lo dit Anthoni Peres, jurat en cap, dient com fins lo dia de huí no se a trobat dita en lo havituallment de les carns que mirasen [24bis] ses mersés quin medi es podrà donar per a havituallar dites carns y en après a exit que per part de Pere Pau Brotons se a offert donar carn de moltó a 44 y la de machó y ovella a 34 y cabra a 24 ab los pactes que a possat en un memorial lo qual se a legit en lo present consell y li admeten la dita y postura conforme està dit y provehexen que sia correguda y subastada y es remate en la forma acostumada y axí clou lo dit consell, actum en la Sala.

Testes: Vicent Hubet, alguazil y Balthasar Alvado.

Consell acerca del netejar los aljubs y bales del camp.

Die XXV mensis aprilis anno Domini MDCXXVIII.

Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y balle de la present vila y baronia de Monnòver, Francés Paià de Pere, justícia, Anthoni Peres, Juan Rico y Francés Monllor, jurats de dita vila, Damià Rico, mustasaff, Thomàs Rico de Francés, Juan Gonsalbes, major, Pere Paià de Nofre, Lloís Llorente, Alonso Lopes, Gaspar Cerdà, lloctinent de justícia, Damià Cortés, Ginés Rico de Juan, Juseph Rico de Ginés, Ginés Rico de Ginés, Balthasar Alonso, síndich.

Aljubs.

E fonch proposat per lo dit Anthoni Peres, jurat en cap, dient que els aljups y bales del camp estan molt plens de broça y [...] que és necessari de netejar aquells, que veguen ses mercens si els a de tenejar¹⁷ a jornal de vila, o que els netegen los hereters circunvehins y després de haver tengut grans parlaments, tots unànimes y concordés fonch determinat que es correguen per canela les mondes dels aljups y que contribuhexquen en lo gasto de dites mondes tots los hereters del fondo que estaran del camí que ve de Castalla al Pinós, fins hon se junten [24vbis] los dos camins de Castalla y de Monnòver que van al Pinós y los que tendran sorts entre els dits camins a la part dels aljups y també fins a la que passa al Derramador de Carboneres y del canalet que va a la cassa de Pau Cerdà fins la llomera de la cassa de dit Cerdà y que responga de la cassa de dit Cerdà fins al Collado del Bellix y que se ha de fer lo repartiment per sorts repartint a cada uno lo que li cabrà, pacta partione*.

¹⁷

tenejar a l'original.

Balssa de Soncar.

En lo que arrespecte a la balsa de Çoncar, s'an de contribuir en la monda d'ella los hereters que comença de la vereda a la sort de Ginés Monllor y de allí en amunt fins la sort de Blai Pérez y de dita sort, seguín lo carril que va a la sort, dret a la vereda de Nadal Rico y la vereda amunt fins al colladet, dreta prenint el aigua veçant de les terres que vevés la balsa.

Balssa del Ziri.

En la balsa del Ziri han de contribuir tots los hereters que tendran sorts des del camí de Castalla en amunt fins a la senda que va a la Canyada Roja y a la montanya.

Balssa de la canyada Roja.

Ítem en la canyada de la balsa Roja han de contribuir tots los hereters des de la senda que va a la canyada Roja y per camí de Castalla y pren camí de Castalla y va a la rambla de Martí Anton y lo que toca de la rambla ensà, actum en la Sala.

Testes: Juan Vidal, menor y Balthasar Alvado de Monnòver vehïns y habitants.

Balsa de la Solana.

Ítem en la balsa de la Solana han de contribuir los hereters en la monda d'ella que tendran sorts des de les Costeretes del Chinorlet per lo camí amunt de Castalla fins afrontar ab la sort de Roman que està en lo Derramador, actum ut supra etc.

Testes: predicít.

Ítem determinaren tots unànimes y concordes [25bis] que vagen a fer visura de les cendes, veredes de bestiar y amprius de fonts y que el gasto que es farà de anar a fer dita visura sia a càrrech de la vila, actum en la Sala etc.

Extractió de jurats.

Die primo mensis junii anno Domini MDCXXVIII.

Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y balle de la present vila y baronia de Monnòver, Francés Paià de Pere, justícia, Anthoni Peres, Juan Rico y Francés Monllor, jurats. Gaspar Cerdà, Juseph Rico de Ginés, Pere Paià de Nofre, Anthoni Sans, Ginés Rico de Ginés, Balthasar Alonso, síndich, Alonso Lopes, major, Damià Cortés, Lloís Llorente, Damià Rico, mustasaff, consellers.

Per a la qual extractió foren sacades vint çeduletes de paper del saq de consellers hon estan possats tots los noms dels dits consellers presents y

absents y possats una per una en una olla y que menejades molt bé com se acostuma y per un infant de edat de sis anys, poch més o menys, fent la senyal de la crreu y possà la mà dins de dita olla y sacà una de dits cédules y la donà entregà a sa merced de dit governador y balle y trobà lo nom de Balthasar Alonso, no fonq admés per ço que fon jurat en lo any pròxim passat y fonq sacada altre lo nom de Alonso Sans, fonq admés, fonq y treta altra y es trobà lo nom de Alonso Lopes, no fonq admés per ço que fonch jurat en lo any 1626, fonq treta altra lo nom de Juan Gonsalbes, no fonq admés per que fonq jurat en lo any 27[25vbis] fonq treta altra y es trobà lo nom de Pere Romero, fonq admés, fonq treta altra ceduleta y es trobà lo nom de Anthoni Peres, no fonq admés per ser com és jurat en este any 1628, fonq sacada altra cédula y es trobà lo nom de Damià Rico, no fonq admés per ser mustasaff, fonq treta altra lo nom de Damià Cortés, fonq admés, fonq treta altra y es trobà lo nom de Joseph Rico de Ginés, fonq admés, fonq treta altra y es trobà lo nom de Anthoni Sans, fonq admés, fonq treta altra cédula per a lo nom de Lloís Llorente, no fonq admés per ser com és sobrecequier, fonq treta altra sédula y fon lo nom de Francés Paià, no fonq admés per ser com és justícia, fonq treta altra lo nom de Felipe Llorente, fonq admés y ab açò es donà fi a dita extractió, de quibus etc. actum en la Sala etc.

Testes: Balthasar Alvado, ministre y Vicent Gil, alguazil de Monnòver vehins y habitants.

Consell.

Die XVIII mensis junii anno Domini MDCXXVIII.

Francés Paià, justícia en lo sivil y criminal de dita vila, Damià Cortés, jurat segon, Anton Sans, terser jurat, que ésent presents Christòfol Corbí, general procurador y batle de dita vila a la [...condenasió] de aquestos: Gaspar Serdà, Balthasar Alonso, Damià Rico, Ginés Rico de Joan, Joan Gonsalbes, Alonso López, Lloís Llorente, Juan Rico, Fransés Monllor.

Festa de sant Joan.

En lo present consell per Damià Cortés fonch proposat que el disapte que ve és sant Juan y és cap de la iglésia y patró de aquella, que vegem si els par festejar lo dia del gloriós sant Juan, e tots los de sus dits determina[26bis]ren que es fasa la festa de sant Juan per a lo que manen lliurar als jurats cent reals per a que es fasa dita festa y que el retor y capellans no se'ls done de menjar si tan solament la caritat de la misa y dobla y profesó y no se'ls done altra cosa y si gastasen deu o vint reals més o menys donant-ne conte se'ls pendrà, de quibus etc. actum Monnòver etc.

Testes: Visent Gil, alguazil y Balthasar Alvado.

Obra de l'archiu.

Dictis die et anno.

E més avant per lo dit Damià Cortés, fonch proposat en presència dels dits justícia y jurats y demés consellers y dit general procurador y balle que es fasa una obra comensada en lo archiu y que pose los papers de la vila y que·s done consell d'uns jurats als altres e asò etc. de quibus etc. actum Monnòver etc.

E axí mateix fonch proposat que·s pose una porteta en la casa de la font de Chinorla en la qual concordaren en aquestes e axí etc.

Testes: predicti.

Consell.

Die VIII, mensis julii anno Domini MDCXXVIII.

Francés Paià, justícia en lo sivil y criminal de la vila de Monnòver, Damià Cortés, segon jurat, Anton Sans, terser jurat, en presència de Christòfol Corbí, general procurador y batle de la vila de Monnòver, [26vbis] en presència dels consellers següents se proposà y es tingué consell del modo següent: Gaspar Serdà, Balthasar Alonso, Ginés Rico, Damià Rico, Alonso Lopes, Pere Paià, Loís Llorente, Ginés Rico de Juan, Pedro Romero, Tomàs Rico de Francés.

Llisènsia.

Per Damià Cortés, segon jurat de la dita vila, fonq proposat que dos anys ha que en lo terme de la present vila no se à sembrat ni collit y per si plou no tenen la gent que sembrar y ab temps és nesesari provehir de remei y axí que per quant per les premàtiques està disposat que ningú puxa fiar blats i per a dit efecte és nessesari que·s saque llisènsia dels visorens per a pendre fiat de on se trobe, e tots los sobredits justícia y jurats y demés consellers determinaren que se obtinga llisènsia dels visorens y de sa excel·lència y tinguen prevengut forment per si plou per a que la gent semble y vituallar la dita vila.

Sagramentats.

E axí matex fonch proposat per dit jurat que convé per al bon govern de dita vila per que tota la orta a derrota y furten quant hi à en la orta per so requereix fassen sagramentats, e tots los dits consellers determinaren que·s fassen sagramentats. E donen facultat que nomenen per sagramentats- los a les persones que los justícia y jurats voldran que o sien donant-los a d'aquells el poder per a dit efecte y que presta de jurament nomenen per taulager¹⁸ al senyor governador de dita vila y aquest bestraurà lo dret de dit clam.

Salari de síndich.

---

¹⁸ Taulatger, encarrgat d'una taula de canvi o de cobraments.

E axí matex fonch proposat davant de dits consellers que per quant lo salari del síndich quant va als pobles, ciutats y viles de alrededor se li dona güit reals, convé que's reduixca lo salari de manera que la vila lo puxa llevar, e tots determinaren y concluhiren que se li done per así alrededor sis reals castellans y quant vaja a Madrit o València güit reals [27bis] etc. siat large actum Monnòver etc.

Consell.

Die XXX° mensis julii anno Domini MDCXXVIII.

Francés Paià, justícia de la vila de Monnòver, Damià Cortés y Anton Sans, jurats de la dita vila, en presència y assistència de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y batle de la dita vila, unànimes y conformes dels consellers infraescrits entraren a tenir consell en la Sala de la present vila, Gaspar Serdà, Tomàs Rico, Pere Paià, Pere Romero, Damià Rico, Joan Gonsalves, Alonso López, Anton Peres.

Síndich per a buscar blat y sivada per a sembrar.

Per Damià Cortés, segon jurat, fone proposat que en dies pasats determinaren que se inbiàs per llicència de sa excel·lència y del senyor visor y aven fet un peo a Joan Grabiel per a dita llicència e si els par que posen en obra el cercar dit blat y sivada per a sembrar y per a d'asó, tots unànimes y conformes, determinaren que vaja a cercar y tractar qui donarà lo forment y sivada per a sembrar per a la hora quant plaga a una persona del dit consell o un jurat vaja a tractaro a Castalla o a on trobaran dita llavor ab son salari.

Forment per a vituallar.

Per lo dit jurat fonch proposat que la vila està molt impossibilitada de remei y que per a a d'asó tenen pensat de posar en una persona sis cafisos de forment que sis persones de la dita vila lo prestaran a dita vila a tornar-lo de así al dia que hixquen los sobredits jurats de son offissi y que aquell estiga en [27vbis] nom de la vila y per conte de aquella o administre la persona que nomenaren dits jurats ab dos dinés per barsella de com li costara lo qual auran de fermar los de la vila panader, fariner també. de quibus etc. actum Monnòver.

Testes: Melchor Blanes y Lloís Alonso de Visent de Monnòver Vehins.

Inibisió de blat.

E axí matex de terminaren tots los desús dits consellers que ninguna persona sia gosada de traure blat de la present vila y terme en pena de 25 lliures y lo blat y cavalgaduures partidores lo ters al avisador y ters a sa excel·lència y lo ters al comú de la vila.

Sabater.

Axí matex proposà dits jurats que a uns soldats se'ls donà cinquanta-y-dos reals y mig per que no se apresentaren en la present villa, e tots o tengueren bé y determinaren que·s fasa una lliransa y que·s prenga en conte. E asò etc.

Testes: predicti.

Die XXI mensis septembris anno Domini MDCXXXVIII.

Fransés Paià, justícia de la vila de Monnòver Juseph Rico, Damià Cortés, Antoni Sans, jurats de la dita vila de Monnòver en presència y assistència de Christòfol Corbí, ciutadà general governador y batle de dita vila y dels consellers infraescrits enantaren a tenir consell, Tomàs Rico, Pere Paià, Joan Gonsalbes, Alonso Lopes, Lloís Llorente, Gaspar Serdà, Antoni Peres. E per dit Juseph Rico, estant en consell, fonch proposat que Francés Abat té pretensió que vol venir a ser sacristà y mestre d'escola y que li donen vint lliures y tots unànimes y conformes determinaren que la vila no té poder per a fer dit gasto, per so, que la obra de la torre tenen de per mig axí que no à lloch.

Testes: Balthasar Alvado y Juan Ripoll de Elda.

[28bis]

E axí matex fonch proposat que a vint-y-nou del present és sent Miquel y exe dia se acostuma a jurar almustasaf y sobresequier y per a dit effecte posaren 19 bolletes en una basija y per un chich fon tret per a cada hu de dits ofisis dos redolins, los quals per a almustasaf foren tretes: primo Juan Rico y Juan Gonsalbes, major, y per a lo offixi de sobresequier foren tretes dos redolins per medi de un chich en lo modo següent: primo Gaspar Serdà, Fransés Monllor.

E sa mersé de dit general procurador y batle se retirà a cort per a nomenar qui senyalar en dit offisis e axí o provehex, de quibus etc. actum Monoveris etc.

Testes: predicti.

~~E axí matex fonch proposat que Antoni Pérez a renunsiat el fer conseller y per a dit ministeri és nesesari nomenar consellers en lloch de quell y per a los justícia.~~

Lo dit general governador y batle de la dita vila nomenà per almustasaf a Juan Gonsalves, major y a Gaspar Serdà per sobresequier de la dita vila de Monnòver.

Die XVI mensis octobris anno Domini MDCXXXVIII.

Fransés Paià, justícia en lo sivil y criminal de la vila de Monnòver, Juseph Rico, Anton Sans, jurat de dita vila, en presència y assistència de Christòfol

Corbí, general procurador y batle de dita vila y dels consellers infraescrits, enantaren a tenir consell en la Sala de la present vila, Pere Romero, Felipe Llorente, Alonso Sans, Juan Gonsalbes, Damià Rico, Lloís Llorente, Alonso Lopes, Juan Rico.

Per lo dit Juseph Rico fonch proposat que la dita [28vbis] vila té necessitat de forment y sivada y senteno per a sembrar lo regat que y à en lo terme y per asò tenen nessesitat de llavor y que la done qui per so li pregunen a dit general procurador y batle tinga per bé de donar-los lo que puga per a remediari la gent per a sembrar del graner de la senyora de la dita vila, e lo dit general procurador y batle y dix esent present en dit consell que los donaria fins en trenta cafisos de forment ab que la vila li asegure y abone totes aquelles persones que per orde de dits justícia y jurats de dita vila portaran quadrilla o sédula per a que se li done fermada del escrivà de la Sala de dita vila, e tot lo sobredit consell simul et solidum prometeren y se obliguen en nom de la sobre dita vila de Monnòver, que pagaren dits trenta cafisos de forment ab sa senyora y si vendrà orde de sa excelència la senyora de dita vila per a que se'n donés, ab lo qual se ajustarà per entonses y entoses per al present consell la seguritat de tot lo que·s donarà al dit conte, de quibus etc. obligamus y [...] est. et benefisis [...] de quibus est, actum Monnoveris etc.

Testes: Visent Gil y Balthasar Alvado de Monnòver, vehĩns y abitadors.

Dicto die et anno.

Renunciació de consellers.

Felipe Llorente, Alonso Sans dihuen en lo supradit consell dihuen que per sa hedat siguen vists de admetre'ls la renunciació de consellers com ab efecte la renunciació e lo dit general procurador y batle y demás consellers admeteren dites renunciacions, de quibus etc. actum Monoveris etc.

Testes: predicti.

[29bis]

Die XVIII mensis octobris anno Domini MDCXXVIII.

Fransés Paià, justícia en lo sivil y criminal de la vila de Monnòver, Juseph Rico, Damià Cortés, Anton Sans, jurats de dita vila en temps ab los consellers desús escrits.

Esent present en lo dit e present consell Christòfol Corbí, ciutadà general governador y batle de dita vila en la factió y ordiansió de aquest.

Ginés Rico de Ginés, Tomàs Rico, Alonso Lopes, Ginés Rico de Juan, Juan Rico, Pere Paià, Gaspar Serdà, Lloís Llorente, Pedro Romero, Juan Gonsalbes, Damià Rico.

En lo qual diu consell per Juseph Rico, jurat fonch proposat que per a sembrar en la present vila a-y necessitat de sivada y avent fet diligència y no haven trobat que la done si no és en la vila de Elig Miquel Esteve, que ses mersés son servits de pendre-la y repartir-la a la gent de la vila per a sembrar e tots unànimes y conformes determinaren que la prenguen com se puguen confesar al dit Esteve los dits cent cafisos de sivada y que vaja un jurat ab lo salari que la vila té senyalat e axí etc.

Testes: Visent Gil y Balthasar Alvado de Monnòver.

Die primo mensis novembris anno Domini MDCXXVIII.

Francés Paià, justícia de la vila de Monnòver, Jusep Rico, Damià Cortés y Anton Sans, jurats de la dita vila de Monnòver en temps ab Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y batle de dita vila, en presència de aquell se tengué consell en la Sala de dita vila in supra los [29vbis] consellers de infraescrits; Francés Paià, justícia, Juseph Rico de Ginés, Damià Cortés, Anton Sans, jurats, Ginés Rico de Juan, Juan Rico, Pedro Romero, Alonso Lopes, Juan Gonsalbes, Gaspar Serdà, Tomàs Rico de Francés, Ginés Rico de Ginés, Fransés Monllor.

En lo qual consell per Juseph Rico, jurat, fonch proposat que per dos vegades se avien tramés a la vila de Castalla dos anades de jurats o síndich a fer diligències de que cercasen blat de llavor per que los vehins y habitants tinguen remís de forment per a sembrar y que vegem si els par tornen síndich o lo que se à de fer sobre dit cas.

E tots unànimes y conformes determinaren de que vaja Damià Cortés a la vila de Castalla, Onil y Hibi y fer les diligències pusibles per a que la gent tinga llavors, de quibus etc. actum Monoveris.

Testes: Visent Gil, Balthasar Alvado.

Consell.

Die XXI mensis dezembris anno Domini MDCXXVIII.

Fransés Paià, justícia de la vila de Monnòver, Juseph Rico, Damià Cortés, Antoni Sans, jurats de dita vila en presència de Christòfol Corbí, ciutadà general governador y batle de dita vila en temps ab los consellers segents: enantaren a tenir consell y ésent en aquell tragueren justícia per a lo segent any de 1629 per medi de un chich infant per lo modo segent esent los consellers segents: Joan Gonsalbes, Lloís Llorente, Tomàs Rico de Francés, Balthasar Alonso, Juan Rico, Alonso Lopes, Damià Rico.

Ésent en lo present consell per Juseph Rico, jurat, fonch proposat que és dia de sent Tomàs y que en semblants dies se sol traure justícia, que per so, ses mersés posen los albarans en una bàsia¹⁹ y tragueren justícia per a lo any [30bis] segent de MDCXXVIII y ses mersés enantaren a traure redolins y

¹⁹

Bàssia, en aquest cas és el mateix que olla o basija.

tregueren los segents: primo Ginés Rico de Juan, ítem a Pedro Romero, e sa mersé del dit general procurador y batle de dita vila, prengé los noms de aquells per nomenar uno dels que à de ser de quibus etc. actum Monnòver etc.

Testes: Balthasar Alvado y Pere Molina, menor.

Salari y casa de sirurgià.

Dicto die et anno per lo dit jurat fonch proposat que la vila té nessessitat de sirurgià y el que à de fer si se contenta ab que li lloge casa per sobresequier tots los sobredits acorden y determinen que se li done quatre lliures de salari per lloger de casa axí etc.

Testes: prediciti.

Die XVI mensis aprilis anno Domini MDCXXVIII.

Estants en la Sala del consell de la present vila de Monnòver, en presència y assistència de Christòfol Corví, ciutadà general procurador y batle de la present vila y baronia per a tenir y selebrar consell particular, Ginés Rico de Juan, justícia de la vila de Monnòver, Juseph Rico, Damià Cortés, Anton Sans, jurats, Juan Gonsalbes, Pere Paià, Juan Rico, Esteve Corví, Pere Romero, Gaspar Serdà, Nadal Cortés, Francés Paià, Francés Monllor, Tomàs Rico de Francés.

Tots consellers de consell particular, als quals per Juseph Rico, jurat en cap, fon proposat que se ha de arrendar la sisa y que porten los capítols ab que se à de fer dit arrendament y que vegem los que els parega y los quals foren llegits en lo present consell y foren donats per bons.

[30vbis]

Ítem determinaren que es fasa obligació a Miquel Esteve de cent cafisos de sivada que donà per a sembrar a rahó de sis reals la barsella a pagar lo mes de agost pirmer vinent e axí clou lo consell.

Present foren per testimonis: Diego Navarro y Balthasar Alvado de Monnòver vehïns.

Die tersio mensis madi anno Domini MDCXXVIII.

Estant en el consell de la present vila de Monnòver en presència y assistència de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y batle de la present vila y baronia per a tenir y selebrar consell particular, Ginés Rico de Juan, justícia de la vila de Monnòver, Juseph Rico, Antoni Sans, jurat, Juan Rico, Francés Paià, Francés Monllor, Esteve Corbí, Damià Cortés, Juan Gonsalbes, Pere Paià, Gaspar Serdà, Alonso Lopes, Lloís Llorente.

Tots consellers del consell particular els quals per Juseph Rico, jurat en cap, fon proposat de que per lo inpediment del retor y per la ausència de mosén Llinares està la vila sens capellà confessor y que puga administrar los

sagraments, que per esta falta sa mersé del senyor governador y los justícia y jurats an consertat un pare de sen Francés d'Elda en esta forma, que an de pagar dos reals cada dia per a mengar, que son sixanta reals cada mes y que la vila està molt pobra y que no poden llevar asò, que vegem en quina forma es podria acomodar asò y pagar mentres duren estos impediments e oïda dita proposició après de aver tengut entre sí diversos coloquis y parlaments determinaren que per a pagar exos dos reals cada dia es fasa repartiment entre les persones que pugem pagar-ho per escales o com més convinga y que és fasa suplicació a mi senyora la duquesa que fos servida entretenir la nominació de beneficiat per algun temps y que la caretat y porsió de quaranta lliures que dona sa excelència al dit beneficiat se aplicàs ab les vint que dona la vila a la persona que farà la presència del retor y que aministre els sagraments entretant que se sesa lo impediment de dit retor y ab asò la vila que siga [31bis] ab sols un sacerdot y que a mosén Llinares, ministre que vinga a assistir y regir la dita capilla y benifet a condició que dexant-o de fer no li còrrega salari y que per a d'asò se envie un procurdor, e axí clou lo consell.

Testimonis foren presents: Francés Joan Aguir, Balthasar Alvado, ministre de Monnòver vehïns.

Die VI mensis madii anno Domini MDCXXVIII.

Estant en la Sala del consell Chritòfol Crobí, ciutadà general procurador y batle de la dita vila, Ginés Rico de Juan, justícia de la dita vila, Juseph Rico, Damià Cortés, Anton Sans, jurats, en presència dels consellers següents y tengé lo consell següent: Joan Gonsalbes, Pere Romero, Nadal Cortés, Francés Paià, Pere Paià, Alonso Lopes, Tomàs Rico de Francés, Juan Rico, Lloís Llorente, Esteve Corbí, Gaspar Serdà.

En lo qual consell per Juseph Rico, jurat, fonch proposat que lo senyor Bisbe e tots offisials de la sua cort en que los a imbiat una carta en que pagem les despesses del prossés de la defensa del pleit que an tengut ab Andreu de Torres, notari y defensar la vila, la qual carta fon llegida en presència de tots los sobredits consellers, e tots unànimes y conformes determinaren no es pague res de les despesses causades en lo pleit.

Testes: Juan Peres y Balthasar Alvado.

Axí mateix fon proposat que el pleit que porta la vila en rahó de les 6 lliures de les despesses de la sal de l'any 1626 y 1627 atento se à declarat un favor de Antoni Peres, Joan Rico y Francés Monllor y donen facultat a la vila prosehixca la causa general els que dehuen aquelles donen facultat a cascun dels jurats fassen instància general qui sia e o trobaran ser de justícia.

Testes: predicti.

[31vbis]

Consell del forment d'El Pinós.

Die XX° mensis madii ano Domini MDCXXVIII.

Andreu Cortés, lloctinent de justícia de la vila de Monnòver, Juseph Rico, Anton Sans, jurats de dita vila en temps ab los demés consellers infraescrits en presència y assistència de Christòfol Corbí, ciutadà general governador y batle de la dita vila es proposà los consellers següents: Esteve Corbí, Pere Pau Brotons, Juan Gonsalves, Alonso Lopes, Gaspar Serdà, Pere Paià, Francés Paià, Francés Monllor, Pere Romero, Lloís Llorente.

En lo qual consell per Juseph Rico, jurat, fonch proposat que Juan Serrano y Grabiell Amorós y altres de Castalla, an donat certa partida de blat a la dita vila de Monnòver per a sembrar y que resta de consert ab los jurats de dita vila que avien de pendre el preu de forment per tots los mes de maig axí que an enbiat una carta en la qual diu volen pendre el preu a dotze lliures per cañis y que dit preu la vila y consell en fasa obligació y los prometa pagar aquell per tot agost d'este present any MDCXXVIII e tots los desús dits justícia y jurats y consellers contesos en lo present consell unànimes y conformes prometeren y se obligaren de donar y pagar tot lo forment dels de Castalla y de la viuda de Juseph Rico y de altres que agen donat forment a dita vila fiat per a sembrar ~~y que los justieia y jurats presten el nom de la vila y que obligats aquells s'entenga estar obligada total al vila per a la qual los sobredits los donen tots son poder tant als justieia y jurats que güi son cort als que seran y entraran de pasqua en avant de [...]~~ est obligamus est [...] y volen sia allargat actum Monoveris etc. ut moris.

Testes: Cosme Damià y Balthasar Alvado de Monnòver.

[32bis]

Extractió de jurats de l'any 1629.

Dicto die et anno.

En lo dit consell per los sobredits jurats fonch proposat que de güi en quinze dies es pasqua y que an de entrar jurats exe dia y per a escusar altre consell seria bé que s fes extractió de jurats los quals fonch feta per medi de un infant y tragué los redolins següents: Damià Rico, Nadal Cortés, Francés Paià, Pere Romero, Tomàs Rico, Alonso Lopes, los quals dits prengé los noms lo dit general procurador y batle per a nomenar tres de dits consellers per a lo offisi de jurats de quibus est, actum Monnòver etc.

Testes: predicti.

Die quinta mensis junii anno Domini MDCXXVIII.

Ginés Rico, justícia de la vila de Monnòver, Alonso Lopes, Nadal Cortés, Francés Paià, jurat de la dita vila en presència de Christòfol Corbí, ciutadà

general procurador y batle de la dita vila y dels consellers següents: enantaren a tenir consell en la forma següent: Damià Cortés, Pere Pau Brotons, Balthasar Alonso, Pere Paià, Joan Gonsalbes, Juan Rico, Pere Romero, Gaspar Serdà, Juseph Rico, Lloís Llorente, Anton Sans.

Estant en lo present consell per Alonso Lopes, jurat, fonch proposat que és temps que se à de donar orde de cobrar les llavors, que vegem quina orde aurà de cobrar-o, e tots unànimes y conformes determinen que·s cobre per quadrilles la llavor y al colector per rebre y donar conte de la que se li aurà entregat un diner per barsella y que el jurat vistes les quadrilles nomenen en cada quadrilla un quadriller y aquell avise que porten los de que dehuen los grans o dinés al dipositari y des de el dia de nostra senyora de agost en avant y el que no aurà pagat encórrega enles despesses que se li faran [32vbis] les quals se'ls repartirà egualment entre tots los deutors e axí nomene per depositari de dita colecta a Pere Pau Brotons y que els quadrilles agen de fer la diligència y cobrança primer que els deutes de la senyora duquesa asò se entenga de forment y sivada.

En quant al sirurgià acorden se li done casa franca y que el porten des de Fortuna a la present vila e no altra cosa.

Testes: Balthasar Alvado, Alonso de Rosa.

Die X^o mensis junii anno Domini MDCXXVIII.

Ginés Rico de Juan, justícia de la vila de Monnòver, Alonso Lopes, Esteve Cortés, jurats de la dita vila en presentia de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y batle de la dita vila y dels consellers segents enantaren a tenir consell en la forma segent: Damià Rico, Juseph Rico, Esteve Corví, Balthasar Alonso, Pere Pau Brotons, Lloís Llorente, Juan Rico, Pere Paià, Damià Cortés, Gaspar Serdà.

Tots consellers del consell particular de la present vila confesan éser la major part dels consellers de la present vila estant ajustats en la Sala del consell de la present vila per Alonso Lopes, jurat en cap, fonch propossat que lo mestre de la obra demana dinés per a poder pasar avant en dita obra y que li té pagat la vila, conforme capítols, lo que li deu fins güi y més y que güi la vila no té dinés ni de on poder-los traure, que·s notifica a vostres merceds per a que vegem lo que més convinga y o determinen y après de [33bis] a ver tengut entre si diversos coloquis y parlaments, unànimes y conformes, determinaren que per ara està pagat de lo que que se li deu fins a posar la hobra a tall de campanes que no se li done cossa ninguna y que estes colpen y puge la torre fins a tall de campanes conforme està obligat ab los capítols fets ab aquell e no altra cossa.

Testes: Vicent Ubet y Balthasar Alonso Alvado de Monnòver Vehïns.

Die XXVIII mensis junii anno Domini MDCXXVIII.

Ginés Rico, justícia Alonso Lopes, Nadal Cortés, Francés Paià, jurats de dita vila de Monnòver, en presència y assistència de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y batle de la vila de Monnòver y els consellers següents enantaren a tenir consell en la present vila del modo següent: Joan Gosalbes, Gaspar Serdà, Pere Romero, Fransés Monllor, Jusep Rico, Lloís Llorente, Anton Sans, Esteve Corbí, Pere Pau Brotons, per Alonso Lopes, jurat, fonch proposat que la sal en complida y no hi à dinés per a pagar-la e que Gaspar Serdà, dix que per a vint dies los portarà 200 lliures y que los otornen ab tota concòrdia y si despesses se faran vinguen a càrrech de la vila de Castalla de dinés, de quibus actum Monnòver.

Testes: Miquel Peres y Balthasar Alvado.

~~Die XXI mensis septembris anno Domini MDCXXVIII.~~

~~Ginés Rico de Juan Gosalbes Alonso Lopes, Nadal Cortés Francés Paià
Jurats de la vila de Monnòver en presència de.~~

[33vbis]

Die XXV mensis julii ano Domini MDCXXVIII.

Ginés Rico de Joan, justícia de la vila de Monnòver, Alonso Lopes, Nadal Cortés y Francés Paià, jurats de dita vila en temps ab los consellers infraescrits y en presència de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y batle de dita vila y de llicència de aquell, tengeren consell los consellers següents: Balthasar Alonso, Juan Rico, Pere Romero, Esteve Corbí, Pere Paià de Nofre, Lloís Llorente, Antonio Sans, Juan Gosalbes.

Y estant representant consell per Alonso Lopes, jurat, fonch proposat que per a lo que son juntats és que lo senyor governador de la present vila [vacaprevant] les terres de la present vila de la població y que veguen ses mersés si o pot fer o no de lo qual en dona notisia al present consell, e tots los desús dits determinaren e conglegueren que vaja el sídich de la present vila a pendre parer de lo que convindrà per a que si pot ser no capreve de quibus etc. actum Monnòver etc.

Testes: Balthasar Alvado y Antoni Rico de Monnòver.

Die XI mensis septembris anno Domini MDcXXVIII.

Ginés de Juan, justícia de la vila de Monnòver, Alonso Lopes, Nadal Cortés, y Francés Paià, jurat de dita vila, en presència Christòfol Corbí, governador de dita vila y de llicència de aquell enantaren a tenir consell en la Sala de la vila y en presència dels consellers següents: Primo: Damià Cortés, Joan Gosalbes, Balthasar Alonso, Lloís Llorente, Esteve Corbí, Gaspar Serdà, Antoni Sans, Gaspar Brotons, Juseph Rico.

Tots consellers de dita vila estant ajustats [34bis] per a tenir consell per Alonso Lopes fonch proposat que lo dia de sant Miquel que és a vint-y-nou d'este y que el dumenge que ve se avien de traure almustasaf y sobresequier que ses mersens se servixquen de fer extractió de dits ofisis.

E ses merses enantaren a fer extractió de consellers en la forma següent per a almustasaf.

Antoni Sans.

Balthasar Alonso.

per a sobresequier setragueren los consellers segents:

Pere Paià de Nofre.

Hixqué lo redolí de Thomàs Rico per a offisi de sobresequier y li fonch manat a dit Rico que vengés a exersi lo ofisi de sobresequier y Balthasar Alvado, ministre fen relació que li dix que ya tenia renunciat lo ser conseller y passant avant en dita extractió, hixqué en dit rodolí, Ginés Rico de Ginés, e sa mersé de dit general procurador y batle es retirà a cort per a nomenar ofisial en dits offisis.

Testes: Balthasar Alvado y Joan Ramon de Monnòver.

Die XIII mensis octobris anno Domini MDCXXVIII.

Ginés Rico, justícia de la vila de Monnòver, Alonso Lopes, Nadal Cortés, Fransés Paià, jurats de dita vila en presència y de lisència de Christòfol Corbí, governador de dita vila y en presència de aquell estant en la Sala de dita vila tingueren consell los consellers següents: Pere Romero, Balthasar Alonso, Pere Paià, Damià Rico, Juan Gonsalbes, Lloís Llorente, Anton Sans, en lo qual consell per Alonso Lopes fonch proposat que [34vbis] el senyor bisbe à vengut a esta vila y de part de la vila se à notificat la nesesitat de capellà o de rector, y que ab vint lliures que dona la vila de así a que provixquen de rector per mort de mosén Collado²⁰, e tots se determinen que o dexen per a consultar ab sa excel·lència la senyora de la present vila y després de saber sa voluntat resoldran de lo que es determinarà ab lo qual consell es retirà a cort.

---

²⁰ Francisco Collado en 1595 acompanyà al bisbe Josep Esteve en la visita pastoral a Monòver com a prevere curat. APSJB. sig. 68. LV (1595-1661). s. f.; f. 1.

Apareix com a testimoni als Capítols de Població de Monòver en 1611.

En 11 de setembre de 1625 va morir la seua germana Ginesa. APSJB. Mortuoris (1619 a 1626) sig 220-10. sf.)

La darrera signatura de Collado és del 26 de gener de 1626. Ibidem.

En 14 d'octubre de 1629 es va celebrar un consell per a triar un rector per mort de mossén Collado. Més tard va estar substituït per mossén Llinares. vid. f. 34v. bis.

“Memoria curiosa de los señores Curas que han gobernado en esta Santa Iglesia Parroquial de Monóvar” 1603, 30 de junio, Don Francisco Collado y Espinós, natural de Albatera. En su tiempo sucedió la general expulsión de los moros de nuestro reyno a 11 de mayo de 1609. Trabajó por la conversión de los moriscos de conformidad con lo ordenado en la visita Pastoral de Don José Esteve, y los estatutos dados por la reunión de los preladados sufragáneos de Valencia, los cuales fueron ordenados por San Juan de Ribera.” Vicente Corbí, José. *op. cit.* p. 153.

Adobar el camí de Les Penyetes.

E axí mateix fonch proposat que el camí de les penyetes és a càrrech de la vila el adobar-lo y cada dia hixen quadrilles y s'estorba la gen y que Gaspar Peres Asorin diu que si tota la vila es consensa y li paga y asiguren que ell o pendrà a son càrrech y tots determinaren que se li done a Gaspar Peres per adobar Les Penyetes los que tenen carro un almut de forment y les demás cases a mig almut exseptant unes casses que los senyors justícia y jurats declararan, de quibus etc. actum Monnoveris est.

Testes: Miquel Martines de Villaplana y Balthasar Alvado.

Die XI mensis novembris anno Domini MDCXXVIII.

Ginés Rico de Juan, justícia, Alonso Lopes, Nadal Cortés, Francés Paià, jurats de la vila de Monnòver en presència de Christòfol Corbí, governador de dita vila y en presència de aquell, estant en la Sala de dita vila, tengeren consell los consellers segents: Antoni Sans, Ginés Rico, Esteve Corbí, Damià Cortés, Damià Rico, Juan Gonsalbes, Pere Romero, Gaspar Serdà .

En lo qual consell en presència y assistència de Alonso Lopes, jurat en cap, fonch proposat de que mi senyora la marquesa à escrit en resposta de lo que la vila li escrigé aserca de lo de Mosén Llinares dient de que si mosén Llinares à de venir que à de ser fent acte de que ve a servir la capellania de sa excel·lència y que sa excel·lència no [35bis] li à de pagar res de les absènsies y que ab asò se pretén que no vendrà dit mosén Llinares y també se'n és anat lo frare qui feia lo offisi de rector y axí estant de tot punt desacomodats e que voten sobre asò lo que concorden y unànimes y conformes determinaren que·s done rahó al senyor bisbe y que es veja quin modo e podrà pendre per a que tingam persona convenient per a la administrasió dels sacraments.

Salari de mestre d'escola y cirurgia.

E axí mateix fonch proposat que Martí Borrell, cirurgia, se ofereix a ser mestre d'escola per a el chics y a tenir y a ensenyar tots quants voldran anar axí grans com chics a llegir y axí mateix so oferís a fer venir a esta vila en matèria de cirurgia que és la sua art y que per asò suplica a vostres merceds se li done salari competent e hunànimes y conformes determinaren se li done d'esta hora en avant vint lliures y cassa franca, de quibus etc. actum en la Sala del Consell etc.

Testes: Vicent y Balthasar Alvado de Monnòver vehïns.

Die XVIII mensis dezembris anno Domini MDCXXVIII.

Ginés Rico de Juan, justícia de la vila de Monnòver, Alonso Lopes, jurat, en presència y assistència de Christòfol Corbí, governador de dita vila enantaren a tenir consell ab los consellers segents y Nadal Cortés, segon jurat, primo Balthasar Alonso, Pere Pau Brotons, Juan Rico, Esteve Corbí,

Damià Cortés, Juan Gonsalbes, Ginés Rico de Ginés, Antoni Romero, Juseph Rico de Ginés.

Per Alonso Lopes fonch proposat de que per part del senyor governador an entés de que sa excel·lència, senyora de la present vila, hera morta y que conforme a rahó per la obligasió que tenen a dita senyora, es fassen obsequis a onra de dita vila.

E tots los desús dits consellers determinaren que es diga per sa excel·lència tres mises cantades ab sa tumba en alt quatre actes y les llums de l'altar y tot a despesses de la vila a càrrech tot asò de la vila y nomenen als jurats y de [35vbis] per a dit menester als quals los donen tot aquell e bastants poder que la vila li pot donar lo qual fan en senyal de sentiment y dolor tenen de que mi senyor és estat servit de llevar-se a la glòria a sa excel·lència, la qual senyora se du tot y més si es puguera fer per lo amor tan gran que tenia als vehïns d'esta vila y vehïns de aquella y per los bons tractaments que los ha fet.

E per quant està ya prop de el dia de la festa de Nadal en que an de jurar lo justícia per a lo any esdevenidor, determinaren los presents consellers de fer extracció de justícia y es feu en la forma segent: E fonch treta de la caixa qu'està en lo archiu de dita vila una bolsa de carmesí en la qual estan possats los redolins dels consellers de la dita vila y foren contats los noms de aquestos fon trobats vint y uno y per un infant posà la mà dins dita bolsa y tragé un redolí dels que staven dins en lo qual es trobà escrit lo nom de Juan Rico y fonch donat per bó y abilitat per dit consell y proseguint en dita extractio, fonch tret per lo dit infant altre redolí en lo qual se trobà lo nom de Damià Cortés y axí matex per lo dit consell fon donat per bó y abilitat y axí conclohida la dita extractió [...] a sa mersé del senyor governador per a que sa mersé sia servit de nomenar lo per a dit offisi de justícia.

Testes: Nofre Paià y Balthasar Alvado.

Die XVII mensis januarii anno Domini MDCXXX.

Damià Cortés, justícia de la vila de Monnòver, Nadal Cortés, Francés Paià, jurat de dita vila en presència de Christòfol Corbí, general procurador y batle de dita vila enantaren a tenir consell ab los consellers segents.

Primo Balthasar Alonso [36bis] Juseph Rico de Ginés, Esteve Corbí, Joan Gonsalbes, major, Lloís Llorente, Ginés Rico de Ginés, Anton Sans, major, Juan Rico, Pere Pau Brotons.

Tots consellers dels consell particular y en après foren convocats per prohòmens, Francés Juan Aguir, Francés Tortosa, Pere Molina de Pere, Vicent Ripoll, Damià Juan, Jaume Ripoll, Pere Pau Berenguer, Juan Peres de Gaspar, Ginés Rico de Jusep, Berthomeu Molina, Francisco Sanchez, Gaspar Peres Asorin, Vicent Cortés, Thomàs Juan, Lloís Navarro, tots vehïns de la present vila a tots los quals fonch proposat per Nadal Cortés

jurat els grans gastos de la vila y si poden portar a mosén Llinares ab que li donen vint lliures, vegem que·ls parega, e tots unànimes y conformes determinaren y donen facultat a Ginés Rico y a Pere Pau Brotons per a que tracten ab mosén Llinares a més comoditat que pugem a tractar sobre les ausènsies de mosén Llinares sols que vinga, e axí donen facultat a d'aquells e foren presens per testimonis Martí Borrel y Balthasar Alvado.

Die secunda mensis aprilis anno Domini MDCXXX^o.

Damià Cortés, justícia de la vila de Monnòver, Alonso Lopes, Nadal Cortés y Francés Paià, jurat de dita vila, en presència de Christòfol Corbí, general procurador y batle de dita vila y dels consellers segents enantaren a tenir consell.

Balthasar Alonso, Pere Pau Brotons, Gaspar Serdà, Ginés Rico de Joan, Ginés Rico de Ginés, Damià Rico, Esteve Corbí, Anton Sans, Loís Llorente, Juseph Rico de Ginés, Juan Rico, estant en la Sala del consell per Alonso Lopes fonch proposat que aserca del preu de la obra consertat en altre consell a 29 dinés y que ara an sabut que el any passat fon a 27 dinés [..ant-se...] en lo consell que restàs a [36vbis] 22 dinés y que ara de nou ab estes novetats vegem el que an de fer, havent tengut entre sí diversos parlaments y col.loquis aserca de que les carns se an abaxat un diner mensy que lo any pasat y per part de Melchor Blanes se à baxat altre diner menys y que estant lo any pasat les carns a 46 dinés lo moltó y a 34 dinés lo macho y ovella y a 22 dinés la cabra, sia de entendre que cada dos dinés baxa en cada carn y que no obstant les pretensions que a proposat Melchor Blanes los par no poden perjudicar al ser de la necessitat y axí la major part del dit consell voten que les carns an de vendre la cabra a 20 dinés, lo macho y ovella a 32 y lo moltó a 4 dinés y Damià Rico atre de dits consellers dix que per quant en lo remat que·s feu de dites carns per herro de consert dix que la cabra avia pasat a vint-y-quatre y que así entengé lo dix Blanes avia a estat a 23 dinés que protestà que per si duria causes algun pleit no sia per conte de la vila si per causa de aquella que·s trobara culpata en aquella de quibus etc. actum en la Sala del consell de Monnòver.

Testes: Cosme Damià y Balthasar Alvado.

Sisa 1630.

Die tertia mensis madii anno Domini MDCXXX^a.

Damià Cortés, justícia, Alonso Lopes, Nadal Cortés y Francés Paià, jurats de dita vila en presència de Christòfol Corbí, general procurador y batle de la dita vila y de voluntat y llicència de aquest, enantaren a tenir consell en la Sala de dita vila los consellers segents: Esteve Cortés, Joan Rico, Gaspar Serdà, Lloís Llorente, Balthasar Alonso, Juan Gonsalves, Damià Rico, Pere Paià, Anton Sans, Juseph Rico de Ginés.

Per Alonso Lopes, jurat, fonch proposat que la sisa de les carns a-y qui dona dita de çent y [37bis] sinquanta lliures abligant-se a que no cobrarà per lliura de cabra més de a sis dinés per lliura y que reste ya el avituallador a vint-y-dos dinés per llevar-los de pleits, que per so vegem en lo dit consell si pendran la dita de el modo desús dit, ésent la major part dels desús dits consellers determinaren que se accepte la dita de la manera qu'està en la sobredita proposició, de quibus etc. actum Monoveris etc.
Testes: Christòfol Corbí de Vidala y Ginés Rico de Nadal.

Nominasió de consellers.

Ítem per quant Thomàs Rico a renunsiat de offisi de conseller y Francés Monllor se'n és anat de la present vila y se a desavehinat per la qual rahó falten dos redolins en lo sach de consellers lo dix consell e o la major part de aquell abilitaren conforme capítols de la poblasió a Nadal Jover, Damià Juan, Pau Serdà y Andreu Molina, per a que sa mersé, dels desús dits quatre nomenats, elegixca dos de aquells qui serà escrits per a onplir lo buït de dit sach de consell e axí etc. de quibus etc.
Testes: Balthasar Alvado Francés Paià major.

Extracció de jurats de l'any 1630.

Die XII mensis madii anno Domini MDCXXX°.

Andreu Cortés, lloctinent de justícia de la vila de Monnòver, Alonso Lopes y Francés Paià, jurats de dita vila de llicència de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y batlle de la dita vila estant aquell present y dels consellers següents enantaren a tenir consell en la forma segent: Gaspar Serdà, Juan Gonsalbes, Ginés Rico de Joan, Damià Rico, Pedro Rico, Pedro Romero, Loís Llorente, Juan Rico, Anton Sans, Pere Paià, Esteve Corbí, per Alonso Lopes, jurat, fonch proposat que per a el dumenge que ve és dia de pasqua d'esperit sant y per a [37vbis] exe dia à de aver jurats conforme capítols de poblasió que ses merses se servixquen en son extractió de jurat per a el any que ve.

E de continen, per medi de un infant, foren trets sis redolins del modo segent: Damià Rico, Ginés Rico de Ginés, Pere Pau Brotons, Joan Gonsalbes, Balthasar Alonso, Gaspar Serdà, tots los quals per lo dit consell foren abilitats per a poder concòrrer al dit ofisi de jurats, de quibus etc. actum Monnòver etc.

Testes: Juan Peres de Yecla y Balthasar Alvado.

Advocat.

Dicto die et anno lo sobredits justícia, jurats y consellers avent votat sobre la nominasió de advocat de la vila y éssent presents los sobredits

nomenaren y determinaren que fos advocat de la present vila lo doctor mosén Jasinto Leon de la ciutat de Alacant.

Testes: predicti.

Die VIII mensis junii anno Domini MDCXXX°.

Damià Cortés, justícia, Damià Rico y Gaspar Serdà, jurats de dita villa en presència y assistència de Christòfol Corbí, general procurador y batle de la dita vila y de voluntat y llicència de aquell enantaren a tenir consell en la Sala de dita vila los consellers segents: Anton Sans, Pere Paià, Pedro Romero, Alonso Lopes, Balthasar Alonso, Juan Rico, Pere Brotons, Juseph Rico, de Ginés, Esteve Corbí, Francés Paià, Ginés Rico, de Juan, per Damià Rico fonch proposat de que en lo dia de dijous proposat vengué un vergetà²¹ y un notari de la Real Audiència a demanar capllevador en la execució que insta Pedro Velasco contra les algames²² d'esta vila y la de Novelda y a vengut a demanar capllevador a esta [38bis] vila tan solament y que els notificà dit negoci per a que determinen lo que convenga fer per a defensa d'este negoci, per que si no es defensa, corre perill de que la vila tinga algun treball y aja de pagar y bestraure lo que no deu, e hoïda dita proposició apres de aver tengut ente si diversos parlaments y col·loquis, unànimes y conformes determinaren que vaja lo síndich a defensar esta causa per tots los medis possibles y que si convindrà fasa allà advocat y procurador per a esta causa y per a les demás que a la vila se li offeriran.

Ítem determinaren que se li donen a Juan Grabiél Gomes dos orsetes de mel de mija arrova cascuna en agraïment de moltes cosses que a fet allà en benifet d'esta vila, de quibus actum en la Sala del consell de dita vila de Monnòver.

Testes: Baltasar Alvado, ministre y Andrés Gonsales de Monnòver habitants.

Die XXV mensis julii anno Domini MDCXXX°.

Damià Cortés justícia y Damià Rico jurat de dita villa en presència de Christòfol Corbí general procurador y batle de la dita vila y de voluntat y llicència de aquell enantaren a tenir consell en la Sala de dita vila los consellers següents: Alonso Lopes, Juan Gonsalbes, Loís Lorente, Ginés Rico de Joan, Nadal Cortés, Pere Pau Brotons, Pere Paià de Nofre, Pedro Romero, Francés Paià, menor, Damià Juan.

Lo qual per Damià Rico, fonch proposat de que la vila deu una resta de sivada a Miquel Esteve [38v] de la vila de Elig y a Castalla resta de forment que donà Amorós y altres y que és temps de cobrar y pagar per que no és fassen despessa la vila que vegem quina orde volen pendre per a que fasa dita cobransa e ohïda dita proposició determinaren que se arrende

---

²¹ Verguer, funcionari que portava com a insígnia una verga o bastó i acompanyava els magistrats municipals sellers o complia les ordres d'aquests. (DLC).

²² Comunitat de jueus o de sarraïns en terres cristianes. (DLC)

dita cobransa a qui per menys la cobrara ab capítol que se fasa huna crida que qui pagara voluntàriament d'así al dia de nostra senyora de agost no page mersé de tres dinés per lliura del salari de colector y qui no pagara per a dit dia que o aja de pagar conforme es rematara y sinó es trobara dita y qui vulla cobrar que los justícia y jurats que posen un colector ab salari competent per a que o cobre, e axí clou lo consell, de quibus etc. actum en la dita Sala del consell de Monnòver.

Testes: Gaspar Peres Asorín, Lorenzo Calderon de Monnòver vehïns.

Sobre la havinensa del sirurgià Martí Borrell.

Die XXV mensis agusti anno Domini MDCXXX°.

Damià Cortés, justícia de la vila de Monnòver, Ginés Rico, Damià Rico y Gaspar Serdà, jurats de dita vila y Francés Paià, Damià Joan, Joan Gonsalbes, Pere Romero, Pere Paià, Pau Serdà, Anton Sans, consellers, en presència y assistència de Christòfol Corbí, governador y batle de dita vila y de lliència de aquell se juntaren a tenir consell en la Sala de dita vila y sent en aquella.

Per Ginés Rico de Ginés, jurat, fonch proposat que convé fer consert que habite y vixca en la present vila un sirurgià per a lo que la tenen consertat a dit sirurgià que li done 8 lliures fon avinensa de tot lo poble que a de afeitar sangrar y posar pegats y visitar a tots los quals cuidarà [39] francament de manera que no se li aja de pagar sinó cura de coltellada, fleumó, mal gra o altra cosa que sia cura llarga y tots lo demás a de fer debades.

Forment de Castalla.

En quant al porter del porter de Castalla que·s done caplleuador y que·s procure que el que de [...] y que vaja en persona a pregar-li que esperen de quibus etc. actum Monnòver etc.

Testes: Joan Cerdà y Balthasar Alvado.

Extracció de almustasaf unànimes y conformes sobresequier.

Die XXVIII mensis septembris anno Domini MDCXXX°.

Damià Cortés, justícia de la vila de Monnòver, Ginés Rico y Damià Rico, jurats de la vila de Monnòver y en presència y assistència y de lliència de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y batle de la dita vila y demás consellers davall escrits, se juntaren en la Sala del consell de dita vila a traure almustasaf y sobresequier en les demás cosses: Balthasar Alonso, Juseph Rico, Ginés Rico de Joan, Pere Paià, Lloís Llorente, Pau Serdà, Juan Gonsalbes, Damià Juan, Alonso Lopes, Anton Sans.

Per Ginés Rico de Ginés, jurat, fonch propossat en lo present consell que són ajustats per a traure almustasaf y sobresequier per a lo any següent attés que es demà lo dia de sant Miquel y a de jurar e per a d'asò se an posat los

noms dels consellers en una basija y per medi de un infant es tragueren los re[39v]dolins següents per a almustasaf : Francés Paià, Alonso Lopes y per a sobresequier axí mateix per medi del dit infant foren trets dos redolins del tenor següent: Ginés Rico de Juan, Juseph Rico de Ginés, de la extractio dels dits offisis lo dit general procurador y batle se retirà a cort per a fer nominació de dits offissi, de quibus etc actum en la Sala del consell etc. Testes: Miquel Martines de Villaplana y Balthasar Alvado de dita vila vehïns.

Peó.

Dicto die et anno.

E axí mateix fonch proposat que es complida la paga del dret de la sal en la ciutat de València y que és nesarari que se inbie un peó e tots junts determinaren que se inbie per lo menys que pugen.

Testes: predictis.

Dicto die et anno.

E axí mateis lo dit jurat fonch proposat que és vengut un porter de la vila de Casatalla per lo blat que la vila los deu a Amorós y Serrano y altres y que la execució està en compra que vegem que se à de fer sobre dita execució y paga de dit forment e tots los desús dits consellers determinaren que los senyors jurats parlen ab Grabiell Amorós que està de presnet en esta vila y si podrà fer espera ab que es fasa una compra de cort per a Nadal ab tal que los que dehuen dit forment agen de donar compradors de cort a contento dels justícia y jurats de dita vila per a lo qual donen facultat al síndich [40] o ha dels jurats a costa del que güi de facen que vagen ajustar lo conte.

Testes: predicti.

Dicto die et anno.

E axí mateix fonch proposat per lo dit jurat que la dita vila de Monnòver se li causa un notable dany per so que lo salitre qu'està en la present vila gasta molta llenya y que los vehïns de la dita e present tenen falta de aquella per on se van consumint y acabant ab dit salitre que per so tots hunànimes y conformes los desús dits consellers estant en consell determinaren que se li inposi pena al que té arrendat lo del salitre que no creme més llenya en dit salitre y que es fasa un pregó ab les penes ben vistes per los offisials de sa senyoria del senyor marqués²³, ninguna persona sia gossada de portar llenya al salitre de dita vila, e axí determinaren que·s pose de pena sexanta sous.

Testes: predicti.

Die primo mensis novembris anni Domini MDCXXX.

²³

Apareix per primera vegada el marqués d'Orani

Andreu Cortés, lloctinent de justícia, Ginés Rico de Ginés, Damià Rico Gaspar Serdà, jurat de la vila de Monnòver, de llicència y en presentia y assistència de Christòfol Corbí, general procurador y batle de la vila de Monnòver y dels consellers següents enantaren a tenir consell en lo dia de güi, Francés Paià, Damià Juan, [40v] Juan Rico, Juan Gonsalves, Balthasar Alonso, Loís Lorente, Pau Serdà, Alonso Lopes, Juseph Rico de Ginés, Pere Pau Brotons.

Portes de vila.

Per Ginés Rico, jurat, fonch proposat que per pregons reals fets y publicats en la present vila se à manat tancar la present vila y que se an tancat los carrés lo millor que an pogut y que sols falta posar hi portes y adobar els portals, que vegem quin remei i à per a posar portes o en la forma que se à de guardar la entrada y la hexida de manera que estiga la porta tancada. E tots los desús dits acordaren y determinaren que es fassen portes per a que es puga tancar les portes de la present vila.

Algeps.

E axí mateix per lo dit Ginés Rico, jurat, fonch proposat que lo cantal de algeps que an derrocat en la Algualeja²⁴ se an gastat vint-i-sinch reals en pólvora y en gent per a derrocar-lo. E tots los desús dits determinaren que·s paguen los vint-i-sinch reals que se an gastat en derrocar lo dit cantal y que reste per a la església y per a la ermita de sant Roch²⁵ y que després la vila determinarà lo que li pareixerà.

Sivada y alcans de Pomares.

E axí mateix fon proposat que Nadal Pomares resta divent a la vila dosents reals per rahó de dinés que tenia presos més que la valia la obra que tenia feta a constat per relasió de dos experts, lo hu possat per dit Pomares y lo altre posat per Ginés Hirles²⁶, e axí mateix deu güit lliures, un sou y sis dinés de la sivada que prengué per la quadrilla de Esteve de la vila de Elig, que vegem lo que sa fet sobre dita proposició, e tots los desús dits consellers deter[41]minaren que se execute en les vint lliures y per la sivada que resta divent en la vila de Elig a ell y als que estan en la quadrilla de les quals cosses ne rebí acte públich esent present per testimonis: Andreu de Torre, notari y Lorenzo Calderon.

Recepit Andreas de Torre, notari et scribà.

Die XV mensis dezembris anno Domini MDCXXX.

---

²⁴ La Goletja, barri de Monòver situat a les faldes del castell.

²⁵ Ermita que havia en l'actual plaça de Sant Roc, en Monòver, i que va ser enderrocada en 1936.

²⁶ Ginés Hirles, constructor de la Torre...

Damià Cortés, justícia, Damià Rico y Gaspar Serdà, jurats de la vila de Monnòver, de llisènsia y en presència de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y batle de la vila y baronia de Monnòver y dels consellers següents enantaren a tenir consell en lo dia de güi, Francés Paià, Ginés Rico de Joan, Alonso Lopes, Loís Lorente, Balthasar Alonso, Juan Gonsalbes, Juseph Rico de Ginés, Pau Serdà.

Lo qual per Damià Rico fonch proposat que Ginés Hirles, mestre de la torre à acabat dita hobra y demana li sia pagat lo que ell à fet y si la vila a bestret dinés a Nadal Pomares que ho cobre de aquell e oïda dita proposió a prés de aver tengut per los parlaments y coloquis per quant la vila té pagades les dosentes y guitanta-i-set [41v] lliures en que es rematà la hobra de la torre a Nadal Pomares y a Ginés Hirles y que los dos estan obligats a fer-la per la qual rahó estarà pagat y no se li deurà cossa nenguna ante lo dit Ginés Hirles güit lliures y sous més de lo que se li devia. E axí clou lo consell en que se li responga al dit Ginés Hirles que no li degüen res.

Ítem determinaren que no es consenta que i ajan danses y balls en la plasa y carrer per quant estam més per a pregar a nostre senyor que se apiade de nosaltres y que ens done aigua y axí no es deguen consentir danses ni balls.

Extractio de justícia.

Et incontinenti prosegí lo dit consell a fer extrachsió de justícia y fonch feta una bolsa de tafetà²⁷ carmesí de la caixa del dit consell en la qual foren trobats vint redolins y foren posats en huna bàsia y per un infant de sinch a sis anys foren trets los redolins següents: Primo lo redolí de Ginés Rico de Joan, lo qual fonch impedit per haver estat justícia en lo any pasat, ítem lo redolí de Juseph Rico de Ginés, lo qual no fon admés per ser sobresequier, ítem fon extret lo redolí de Alonso Lopes, lo qual fon abilitat per a concòrrer en dit ofisi y consecutivament fon tret altre redolí de Pere Paià Brotons, lo qual [42] fon abilitat per a concòrrer en dit ofisi y feta dita extrachsió se tornaren a contar los vint redolins y posaren en dita bolsa en presència del dit consell y los tancaren en la caixa de dita vila de tot lo qual requeriren a mi Andreu Phelip de Torre, notari en lloch e per lo escrivà de la Sala lo qual fon rebut per mi.

Ítem determinaren que les güit lliures y sous que li an donat al dit Ginés Hirles de més que no es cobren per ara y per a en quant als jurats que sien per ben donades y en quant al dit Hirles tot temps que tinga mala correspondència ab la vila li reste dret salvo per a poder-les cobrar de aquell, de quibus etc. actum en la Sala del consell de Monnòver.

Testes: Visent Huguet y Tomàs Alvado de Monnòver vehïns.

²⁷

Tafetà, lligat de plana; tela fina de seda, llisa i llustrosa.

Die XXII mensis dezembris anno Domii MDCXXX°.

Damià Cortés, justícia de la vila de Monnòver, Ginés Rico, Damià Rico y Gaspar Serdà, jurats de dita vila de llisènsia y en presència de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y batle de dita vila y baronia de Monnòver y dels consellers següents convocats per Balthasar Alvado, ministre de la [42v] present vila per a tenir y selebrar consell general, Pau Serdà, Balthasar Alonso, Francés Paià, major, Nadal Jover, Francisco Sanches, Juan Gonsalves, major, Ginés Rico de Juan, Fransés Paià, menor, Loís Lorente, Andreu Cortés, Antoni Gil, Visent Cortés, Melchor Blanes, Antoni Peres, Pere Vidal, major, Tomàs Rico de Francés, Bertomeu Molina, Ginés Rico de Juseph, Juseph Rico de Teodora, Pere Paià, Loís Navarro, Gaspar Peres Asorin, Bartomeu Albert, Pere Lopes, Antonis Sans, menor, Visent Blanes, Diego Roman, Gaspar Aguir, Roch Reig, Damià Juan, Juseph Rico, Anton Sans, major, Juan Vidal, major.

Confesant éser la major part de la gent que al present se trobà en la present vila segons a fet relació lo dit ministre aver convocat a consell general en la forma acostumada lo qual per Ginés Rico, jurat en cap, fonch proposat de que mestre Ginés Hirles a acabat la obra de la torre de les campanes y que pretén que se li deu pagar lo que ell a treballat sens posar-li en conte lo diner que avien bestret a Nadal Pomares y que la vila cobràs de dit Pomares y li pagàs a ell y que algunes persones d'esta vila an pretés que no es devia fer axí per causa e rahó de que lo dit Ginés Hirles era fermansa y prin[43]sipal obligat ab dit Pomares y altres de les quals pretensions se esperava pleit y diferència y que per so proposen a ses mersés lo dit cas y a més de asò dit Ginés Hirles pretén que per rahó de la gran pèrdua que à tengut en dita hobra la vila li fés alguna refectió de sos treballs y que per a d'asò vostres mersés voten sobre dita proposició lo que s'entén per més convingent justa en Déu y ses consiènsies.

E hoïda dita proposició per lo dit consell general a prés de aver tengut entre si diversos coloquis y parlaments sobre aquella unànimes y conformes determinaren y resolgueren que al dit Ginés Hirles se li donen quinze lliures més de les güit lliures y sous que té rebut de la vila y de sa mersé més de lo que avia de aver per rahó de la hobra conforme a capítols de aquella y que lo dit Ginés Hirles se encarregue de cobrar y cobre de Nadal Pomares lo que aquell cobra més de lo que se li devia conforme la fahena que tenia feta y que per a d'asò si convindrà la vila li fassa sessió de drets sens evictio alguna contra dit Pomares y aja de renunsiar y renunsie dit Ginés Hirles qualsevol modo y manera que sia y donen per rebuda la hobra y feta conforme dits capítols. E de continent fonch cridad lo dit mestre Ginés Hirles y li fonch dita dita proposició y determinació de el dit consell [43v] general el qual de son bon grat y sarta siència y de sa espontànea y llibera voluntat acceptava y accepta la mersé y refectió que li fa lo dit consell agrahint a ses mersés la dàdiva y mersé que li fan y es content de

hexir a cobrar de Nadal Pomares les quantitats que aquest rebé a conte de la dita hobra de la torre a més de lo que avia de aver per lo que tenia treballat fent-li la vila sessió dels drets que li competexen contra lo dit Pomares ses evictio com de sie està dit y renuncia a tot e qualsevol dret y acto que tenir puxa contra la dita e present vila per rahó de dita hobra paga de aquella cansellant com ab la present cansella y anula qualsevol obligació y obligacions que la dita vila haja fet en rahó de dita hobra de tal manera que a ell ni als seus aprofitar no puxen de manera alguna ni a la present vila y als que a rason ni per temps seran no es puixa donar ni moure prometent etc. obligant etc. de quibus etc. actum en la Sala del consell de dita vila de Monòver.

Testes: Andreu de Torre, notari y Vicent Herrero de Monnòver vehĩs.
Recepit ego Andreas Philipus de Torre, notarius et scribà.

[44]

Die primo mensis jauarii anno Domini MDCXXXI.

Pere Pau Brotons, justícia de la vila de Monnòver, Ginés Rico, Damià Rico y Gaspar Serdà, jurat de dita vila, de llicència y en presència de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y batle de dita vila enantaren a tenir consell los consellers següents: Anton Sans, Alonso Lopes, Damià Cortés, Juan Gonsalves, Balthasar Alonso, Ginés Rico de Juan, Fransés Paià, Damià Juan, Juan Rico, Pere Paià.

Lo qual consell per Ginés Rico, jurat en cap, fonch proposat que se à tengut notisia que va un comisari per lo Regne demanant a les viles y universitats que fasen servisi a sa magestat per a los gastos que se offerexen en les geres que de present té sobre lo casal de Monserat y per que demà és dia ocupat y que no es podrà juntar lo consell se notifica a vostres merceds per a que vegem lo que enàs de fer la present vila per que es pretén que per a demà està así lo comisari, hoïda dita proposició unànimes y conformes considerada la nesesitat que té la present vila y el apreto en que estan los vehĩs de [f44v] la present vila qui per aver tans anys que no cullen ni en lo present an sembrat no obstant lo qual per lo que desigen servir a sa magestat com a bons e fiels vasalls determinen que donen poder e facultat als justícia y jurats de la present villa per a que es puguen compondre y concordar a dit comisari y oferir a sa magestat fins a en suma de dosentes reals ab que donen plaso competent per a poder pagar y donen poder als dits justícia y jurats per a que es puxen obligar en nom de la vila a pagar en lo plaso que es consertaran e axí clou lo consell, de quibus etc. actum en la Sala del consell de Monòver.

Testes: Andreu de Torre, notari y Balthasar Alvado de Monnòver vehĩs.

Die XII mensis januari anno domini MDCXXXI.

Pere Pau Brotons, justícia de la vila de Monnòver, Ginés Rico y Damià Rico, jurats de dita vila de llisènsia y en presència de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y batle de la dita vila y baronia de Monnòver, enanataren a tenir consell los consellers següents: Damià Cortés, Pau Serdà, Damià Juan, Ginés Rico de Juan, Juan Rico, Pere Paià, [45] Pere Romero, Juseph Rico de Ginés, Francés Paià, Juan Gonsalbes, Alonso Lopes, Loís Lorente.

Lo qual per Ginés Rico, jurat en cap, fonch propossat en lo dit consell de que mossén Llinares, prevere, té nesesitat de la capellania qu'està fundada en la parroquial església de la present vila s'en és anat a viure a Salines per ser retor de dit lloch de Salines per lo qual està la vila ab lo perill que à tengut en la ausència y enfermetat de mossén Collado que estiga en glòria y que à moltes persones d'esta vila à paregut bé que es procure ab lo senyor marqués y ab lo senyor bisbe de que de la renda de la capellania y afegint deu lliures, és à saber sinch lo senyor marqués y sinch la present vila se fundàs benifet de vicaria de tal manera que en ausència o enfermetat del retor la villa tengués la vicaria ab orde de administrar los sacraments de la santa mare església ab que no es sentiria la falta del retor, e ohida la dita proposició après de aver tengut entre si parlaments y col.loquis determinaren que los senyors justícia y jurats de la present vila se comuniquen ab persones pràctiques e inteligents en esta matèria com millor puguen y del consell y parer que en asò tendran lo porten a consell per a donar-la conclusió a esta pretensió y axí o determinen unànimes y concordés y axí clou lo dit consell.

Salari de ministre y mestre d'escola.

E axí mateix fonch propossat per lo dit jurat en que determinaren unànimes y concordés que a Martí Borell se li lliure lo salari de la escola y se li dexen deu lliures y cassa franca de Salari de sirurgià.

E axí mateix fonch propossat per lo dit jurat a vostres merceds que la falta de blats es molta en tot lo regne y en particular [45v] en esta governasió de Oriola y que tenen per cosa convinient que se enebixca el blat y que se li escriga y registre tot lo que y à axí en la present vila com en el lo Pinós y que es fasa comanda d'ells a sos amos per a que en cas de nesesitat puxa valerse'n la vila d'ell e unànimes y concordés determinaren que es fasa arrest y enibisió de dits forments.

Ítem nomenen per alfarresadors d'este any per a esta vila y son terme per a els danys que faran los ganados y cavalgaduras a Nadal Jover y a Gaspar Peres de Biar, comensant a dit offisi des de lo dia de cap d'any fons lo darrer dia de l'any, e axí clou lo dit consell, de quibus etc actum en la Sala del consell etc.

Testes: Alonso Sans, menor y Balthasar Alvado.

Die secunda mensis februaris anno Domini MDCXXXI.

Pere Pau Brotons, justícia de la vila de Monnòver, Ginés Rico, Damià Rico y Gaspar Serdà, jurats de dita vila Damià Rico y Gaspar Serdà, jurats de dita vila de llisènsia y en presència de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y batle de la present vila y baronia de Monnòver, enantaren a tenir consell los consellers següents: Balthasar Alonso, Pere Paià, Francés Paià, Antoni Sans, Juan Gonsalves, Esteve Corbí, Alonso Lopes, Loís Lorente, [46] Juseph Rico de Ginés, Juan Rico, en lo qual consell per Ginés Rico, jurat en cap, fonch proposat que en lo consell pasat fonch hacordat que se cercasen les casses de dita vila per a remediar la nesesitat que y à en aquella y que an fet les diligènsies y que és poch blat que y à en la vila y que el fariner y panader demanen blat per a rmediar la vila y que vegem ses mersés com se pot remediar sens alterar lo preu.

E ohída dita proposició per tots los consellers unànimes y concordes eterminaren que atento que no es trobà forment a 14 lliures que la vila done pedres al panader y fariner a quinze lliures e axí mateix determinaren que tassen lo forment que cada hu del que té estret a menester per a sa cassa y de lo demás que el tinga a dret de dit justícia y jurats y vila sots pena de 15 lliures y que no el puxen vendre ab llis`nesia dls dits justícia y jurats la qual aja de tenir per escrit.

Sivada.

E haxí mateix per lo dit jurat fonch proposat que en la ciutat de Alacant a-i un particular, que es diu Gavà, el qual té sinquanta o sexanta cafisos de sivada y que els donarà a la present vila a preu fet a sis reals la barsella y que per la nesesitat gran que té la vila unànimes y conformes determinaren de pendre-la y que la vila se oblige a pagar aquella al dit Gavà per a lo plaso que lo justícia aurà consertat y tots los deús dits hunànimes y concordes se obligen simul [46v] et insolidum en sos noms propis y de sos ofisi en lo preu y valor de tanta sivada con se rebrà del dit Gavà a rahó de sis rels per barsella y pagar aquella en lo plaso que asentara ab aquest Pere Pau Brotons, justícia de la present vila y volen que lo present acte se allarge ab les clàusules nesesàries y oportunes ab [...] y ab totes les solemnitats juraments renunsiasions y obligasion en semblants actes acostumades, de quibus etc. actum en la Sala del consell de la vila de Monnòver.

Testes: Christòfol Rico y Visent Huget de Monnòver vehïns y habitants.

Y lo dit consell donà facultat al dit Pere Pau Brotons, justícia y síndich de la present vila per a que vaja a la ciutat de Alacant y efectue la dita compra y venda y le consignen lo salari acostumat que són sis reals, de quibus etc. actum ut suppra.

Testes: predictis.

Ítem determinaren tots los desús dits consellers que per quant Damià Rico à intimat una requesta y provissió pretenent impedir lo camí que va per darrere les casses per lo seu olivar dret al carrer que baixa al carrer de Pere Vidal per so determinen que hixca lo síndich a la causa al consell de l'advocat, e axí o determinen de quibus etc. actum ut subra.

Testes: predictis.

[47]

Die XVI mensis februaris anno Domini MDCXXXI.

Pere Pau Brotons, justícia de la vila de Monnòver, Ginés Rico, Damià Rico y Gaspar Serdà, jurats de dita vila de llisènsia y en presència de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y batle de la present vila y baronia de Monnòver, enantaren a tenir consell los consellers següents: Damià Rico, Ginés Rico de Juan, Juan Gonsalbes, Alonso Lopes, Juseph Rico de Juseph, Esteve Corbí, Damià Juan, Pau Serdà, Francés Paià, Loís Lorente, Anton Sans.

Tots consellers del consell particular de la present vila, en lo qual consell per Ginés Rico, jurat en cap, fonch proposat de que per part de la vila se escrigé a sa senyoria del senyor marqués, suplicant-li fos servit manar revocar la crida, que fou lo governador de orde de sa senyoria, manant als vasalls que no fassen acte judisials ni extrajudisials, sots pena de vint-y-sinch lliures, sinó és ab lo escrivà que té sa senyoria posat en la present vila y que sa senyoria a respost a dita vila dient que escrivé a Andreu de Torre, notari per a que se acomode ab la cobransa dels actes ab los vasalls y a sa mersé per a que procure ab dit Andreu de Torre se acomode y que sa senyoria vendrà prest a esta baronia y donarà asiento en dita pretensió com millor convinga axí al servisi de sa senyoria com al bé comú de esta villa y que axí los notifiquen dita resposta per a que vegem lo que se à de fer e ohida la dita [47v] proposició la major part dels consellers determinaren que·s responga a sa senyoria besant-li les mans per la mersé que els fa y que entre tant que sa senyoria no vé no se li done cosa alguna y si en dit temps y durant la ausència de sa senyoria se volgés executar a algun vehí d'esta vila la dita pena de vint y sinch lliures que la vila hixca a la defensa de dita execució y en cas que es dega dita pena que la page la vila de propis de aquella.

Sivada de Alacant.

E axí mateix fonch proposat per lo dit jurat de que Pere Pau Brotons, justícia y síndich de la present vila a concluhit la compra de la sivada de Batiste Gavà de Alacant y que se à de rebre de més que vegem on se à de buïdar y que com se à de dur. E ohida dita proposició determinaren de que vaja lo síndich a rebre-la y ab carros a portar-la y la posen en la Sala del consell per a repartir-la com sia justícia y que es page per cada sinch

cafisos de sivada per lo port nou reals y al respecte de lo que hexirà per cascun cafis que serà a rahó de tres sous y set dinés lo cafis y que estiga en dita Sala a càrrech dels justícia y jurats y el repartiment de aquella y que los que la pendran la agen de asegurar al contento de justícia y jurats, e axí mateix fonch proposat per lo dit jurat que Amorós y Serrano executen a la vila y que està el porter presentat ab lletra de compra de Cortés que vegem lo que determinen com se pot remediari, e ohida dita proposició y per quant és nesesari parlar ab los deutors que dehuen dit deute per a que donen rahó y procuren prorrogasió se po[...] la deliberasió del consell per a altre [48] dia y en cas que los que dehuen no donen rahó determinen vaja lo justícia o lo hu dels jurats a obtenir prorrogasió dels dits Serrano y Amorós a costa dels que degüen, de quibus etc. actum en la Sala del consell de la vila de Monnòver etc.

Testes: Christòfol Rico de Mateu y Thomàs Alvado, ministre de Monnòver.

Die XXVII mensis februarii anno Domini MDCXXXI.

Pere Pau Brotons, justícia de la present vila, Ginés Rico y Gaspar Serdà, jurat de aqueulla de llisènsia y en presència de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y batle de dita vila enantaten a tenir consell los consellers següents: Pau Serdà, Damià Juan, Ginés Rico de Joan, Pere Paià, Loís Lorente, Esteve Corbí, Balthasar Alonso, Juan Gonsalbes, Juseph Rico, Alonso Lopes, Anton Sans.

Tots consellers del consell particular del consell de dita vila en lo qual consell per Ginés Rico, jurat en cap, fonch proposat de que per mort del lisenziado mossén Bonet, vaca la cura de la ciutat de Alacant per a lo qual efecte an embiat a dir al doctor Juan Batiste Leon²⁸, retor de la present vila que vaja a oposarse y tenen notisia de que lo senyor bisbe té inclinasió de provehir-lo en dita prevenda, lo que serà en molt gran dany de la present vila per que ens verem en los anys pasats en la enfermetat de mossén Collado y que [48v] a paregut a moltes persones que convindrà que li fassen una embaxada al senyor bisbe que vostres mersés voten sobre asò lo que els pareix més convincent, e hoïda dita proposició determinaren que Pere Pau Brotons, justícia y síndich de la present vila vaja a parlar al senyor bisbe y suplicar-li ens fasa mersé de dexar al retor así, puix la voluntat del retor és estar-se así y que per a d'asò se li done al dit justícia nou reals cascun dia que s'estorbara a este viage per esta jornada, e axí clou lo dit consell, de quibus etc. actum Monnòver etc.

Testes: Pedro Molina, ostaler y Balthasar Alvado, ministre.

E axí mateix fonch proposat per lo dit jurat de que els hanprios y veredes que té la vila es van estretint que ses mersés vegem quina horde y à per a

---

²⁸ "1630 a 2 de abril Don Juan Bautista León y García, natural de Orihuela, Doctor en Sagrada Teología." Vicente Corbí, José, *Nuestra Señora del Remedio y su Capilla en Monóvar*. Monóvar 1988. p153.

d'axó, e hoïda dita proposició determinaren que los justícia y jurats ab dos proms vagen y fiten les veredes y amprius y sendes que i à en dita vila, horta y termes y senyalen per proms a Anton Sans, Balthasar Alonso, Pau Serdà y Alonso Lopes y que posen-se fites y fasen posar-les, e axí etc. pro quibus etc. actum ut supra.

Testes: Balthasar Alvado [...] Joseph Corbí de Monnòver.

Die secundo mensis martii anno Domini MDCXXXI.

Pere Pau Brotons, justícia de la vila de Monnòver, [49] Ginés Rico, Damià Rico y Gaspar Serdà, jurats de dita vila de llisència y en presència de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador de la present vila de Monnòver, enantaren a tenir consell los consellers següents; Juan Rico Damià, Juan Ginés Rico de Joan, Antoni Sans, Francés Paià, Balthasar Alonso, Pere Paià, Alonso Lopes, Joseph Rico.

Tots consellers del consell particular de la present vila en lo qual consell per Ginés Rico, jurat en cap, fonch proposat que es deu a Juan Amorós cent-y-sinquanta y sis lliures poch més o menys en les quals dehuen güit o nou particular del repartiment que la vila feu per quadrilles en lo any MDCXXVIII per les quals executen a la vila y avent anat lo jurat Gaspar Serdà a pendre medi ab lo dit Juan Amorós no à pogut negociar ab ell cosa ninguna sinó que la vila prenga lo diner a cambi y d'exa manera a que guardar per a l'agost que ve y per a el altre agost si fera menester y que axí vostre merceds voten sobre asò lo que els paresera més convenient e hoïda dita proposició determinaren que es prenga el cambi y que los deutors se obliguen de mancomú ab ses muller y fasen guarda de dany a la vila ans del dany y en el d'any y après lo dany sens perjuhí de la obligació [49v] que tenen feta en les quadrilles ans a major corroboració de aquella e axí clou lo dit consell, de quibus etc actum en la Sala del consell de la vila de Monnòver etc.

Testes: Visent Huget y Balthasar Alvado de Monnòver vehïns.

Die XVIII mensis madii anno Domini MDCXXXI

Andreu Cortés, regent de justícia de la vila de Monnòver, Damià Rico y Gaspar Serdà, jurats de dita vila de llisència y en presència de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y batle de dita villa enantaren a tenir consell los consellers següents: Damià Juan, Damià Cortés, Pere Paià, Pau Serdà, Esteve Corbí, Anton Sans, Fransés Paià, Pere Romero, Alonso Lopes, Loís Lorente, Ginés Rico de Juan, tots consellers dels consell particular de dita villa en lo qual consell per Damià Rico, jurat, fonch proposat que lo senyor marquès ab una carta mesiva que à rebut lo senyor governador sa mersé a la villa de cent cafisos de forment que té en lo graner de dita villa de que el donarà per a sembrar però que la vila li à de guardar lo preu de a com pasa güi que era de set lliures per a donar-lo de

llavor per a la sembra següent y avent consultat la dita proposició en [50] lo present consell determinaren que lo forment no volen asegurar lo preu de les dites deset lliures si que sa senyoria lo guarde o el vena per son conte y que los fasa mersé de guardar-lo o comprarne altre de llavor en Castalla o a on lo trobara bó de llavors per a sembrar y asò prengen a senyor governador escriga al senyor marués que li fasa mersé a dita villa, de quibus etc actum en la Sala del consell de la villa de Monnòver.

E axí determinen que en la dita de la sisa de les carns donen sexanta lliures que s'ensenga canela y que es transe y remate conforme es vot y costum per apagament de canella.

E axí mateix determinen que s fasa una suplicació a sa senyoria de que els fasa mersé que les primeres sentènsies que dels prossesos que s fulminaran en la present vila, sien franques del salari de dita primera sentència, per a lo qual donen orde als justícia y jurats que li escriguen, de quibus etc. ut supra.

Testes: Balthasar Alvado y Juan Peres de la present villa.

Die tersio mensis junii anno Domini MDCXXXI.

Berthomeu Molina, lloctinent de justícia de la vila de Monnòver, Damià Rico y Gaspar Serdà, jurat de dita vila de llisènsia y en presència de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y batle [50v] de la vila de Monnòver, enantaren a tenir consell los consellers següents: Pau Serdà, Damià Cortés, Balthasar Alonso, Francés Paià, Pere Payà, Juan Gonsalves, Damià Juan, Esteve Corbí, Pere Romero, Loís Lorente, Anton Sans, Alonso Lopes.

Tots consellers del consell particular de dita vila estant ajustats en la Sala del consell de dita vila per fer extrachsió de jurat de dita villa per a lo any esdevenidor de la caxa y archiu de dita villa fonch treta una capsa dins la qual se trobà una bolsa de tafatà carmesí dins de ella foren atrobats vint redolins lo hu dels quals fon de Nadal Cortés quondam y fonch tret del dit sach per ser mort y per quant per part dels justícia y jurats de la present vila se a request fasa nomenat un consellers per sa mersé que falta per a compliment dels vint que an de concòrrer sa mersé sens perjuhí de drets del senyor fiscal que a pretés y preten que la nominació feta de la persona de Nadal Jover y Andreu Cortés no pogué ser feta en la persona de Nadal Jover per so que esent conseller de la present villa per lo que li paregué dexà dit offisi y s'en anà a la vila de Novelda y en lloq de aquell se nomenà altre ab dita salvetat de drets nomenà sa mersé en conseller de la present vila a Andreu Cortés, vehí de la present vila provehint sia fet redolí del nom de aquell y posat lo sach per a que la extrachsió se fasa ab número cumplit conforme los capítols de la població.

Et incontinenti fonch fet redolí del nom del [51] Andreu Cortés y posat en una bàsia juntament ab los demás que restaren en la bolsa y per un infant fonch tret un redolí de Gaspar Serdà y fonch impedit per ser jurat de present et incontinenti fonch tret altre redolí del nom de Damià Juan y fonch abilitat y fonch tret altre redolí de Damià Cortés y fonch impedit per que no a complit lo temps de vacasió y axí mateix fonch tret altre redolí del nom de Ginés Rico de Ginés y fonch impedit per ser jurat al present y axí mateix fonch tret un redolí, Pere Paià y fonch abilitat y fonch tret altre redolí del nom de Loís Lorente y fonch abilitat y fonch tret altre redolí de Damià Rico y per ser jurat en lo present any fonch impedit y fonch tret altre redolí del nom de Fransés Paià y per ser almustasaf fonch impedit, e axí mateix fonch tret altre redolí en lo nom de Andreu Cortés y fonch abilitat y axí mateix fonch tret altre redolí del nom de Balthasar Alonso fonch abilitat ab lo qual se conclou la dita extrahsió y sa mersé se retirà a cort per a nomenar jurats per a lo any esdevenidor, de quibus etc. actum en la Sala del consell de la vila de Monnòver etc.

Testes: Franses Tortosa y Balthasar Alvado de la vila de Monnòver vehïns.

Et incontinenti esplicant-lo a cort nomenà [51v] sa mersé en jurats per a lo present any a Damià Juan, Pere Paià y Loís Llorente, de quibus etc.

Recepit Andreas Phelipe de Torre, notari y escrivà.

Die XIII mēsis julii anno domini MDCXXXI.

Pere Pau Brotons, justícia en lo sivil y criminal de la villa de Monnòver, Pere Paià, Loís Lorente, Damià Juan, jurat de la dita villa de llisèsia y en presència de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y batle de dita villa erantaren a tenir consell los consellers següents: Balthasar Alonso, Pere Romero, Fransés Paià, Ginés Roch de Juan, Andreu Cortés, Damià Rico, Alonso Lopes, Esteve Corbí, Gaspar Serdà.

Tots consellers del consell particular de dita villa en lo qual consell per Pere Paià, jurat en cap, fonc proposat de que en la paga de la sivada de Alacant a Damià Cortés ab capitol que el que pagarà lo dia de la mare de Déu de agost no pague despesse y pasat dit dia que el que pagara a haja de pagar dos reals per cafís axí en dinés com en fruïts y si portara fruïts en paga del deute tinga obligasió de portar-los a sa casa y pujar-los a la cambra del dit colector e axí mateix determinaren que se li page a Visent Huguet lo trech que tengué en un cafís de forment que comprà de orde dels jurats a deset lliures fins a vint-y-sis sous que pogé vendre per arova e axí mateis determinen que se li done a Damià Rico tretze reals per la anada a Oriola, de quibus etc. actum Monnòver etc.

Testes: Visent Huguet y Baltha[52]sar Alvado de Monnòver vehïns.

Die tersia mēsis agusti anno Domini MDCXXXI.

Pere Pau Brotons, justícia de la vila de Monnòver, Pere Paià, Damià Juan, jurats, de llisència y en pressència de Christòfol Corbí, general procurador y batle de dita vila enantaren a tenir consell los consellers següents: Ginés Rico de Ginés, Esteve Corbí, Fransés Paià, Juan Gonsalves, Damià Rico, Gaspar Serdà, Juseph Rico, Andreu Cortés, Lloís Llorente.

Per Pere Paià, jurat de la dita vila fonch proposat que lo lloch del salitre allà on està güi, està molt dany de la vila y del senyor, per lo que la humitat dels salitre y dels montons de la terra causa dany a les cases de dita vila y les hortes y olivars y en dany de les del mig que per so supliquen a sa senyoria del governador que·s mane mudar lo siti del salitre y posar-lo on estava primer en temps que se establí.

Axí mateix fon proposat per dit jurat que sis lliures deu sous y set que los jutges contadors no volgué renposar que pase avant lo pleit contra qui deua y donen facultat al síndich que segixca la causa.

Balseta dels bancals de la vila.

Per dit jurat fonch proposat que Esteve Cortés per falta de l'aigua de la balseta se li perdé la collita dels bancalets de la vila y que demana refactió y tots los desús dits consellers ultra diuen li admeten vint relas dels trenchs de la aigua de la balseta dels bancals de la vila e asò etc. de quibus etc. actum Monnoveris.

Testes: Pere Navarro y Balthasar Alvado.

[52v]

Salitre.

Die XIII mensis agustii anno Domini MDCXXXI.

Pere Roiz, lloctinent de justícia en lo sivil y criminal e la vila de Monnòver, Pere Paià, Lloís Llorente y Damià Juan, jurats de dita vila de llisència de Christòfol Corbí, general procurador y batle de dita vila enantaren a tenir consell y [...] y los consellers següents en la Sala de dita villa:

Pau Serdà, Damià Cortés, Juan Rico de Juan, Damià Rico, Balthasar Alonso, Alonso Lopes, Gaspar Serdà, Juan Gonsalves, en lo qual consell per Pere Paià, jurat de la present vila, fonch propossat que Antoni Gil los à notificat una escriptura de requesta en la qual demana que no se mude lo salitre de a on està per lo dany que li causa al arendament de aquest, e havent consultat dita escriptura en lo present consell, fonch determinat que vaja persona a on convinga e ordene contradició de la dita escriptura de requesta lo que convinga e ser de justícia, e axí etc.

E axí mateix fonch proposat que la paga de la sivada de Alacant és cumplida y que los que la deguen no pague que ses menses veguen com se à de cobrar e ohida dita proposició determinaren que se execute a los que deguen y cobren lo colector.

E axí mateix fonch proposat que Grabiell Amorós de Castalla, à enbiat una lletra de que a vengut la segona sèdula de cambi en la qual demana que quiten lo cambi o que li donen orde de recambiar aquella e determinaren que·s parle ab los que deguen [53] dit cambi y sinó volen donar alguna partida enbien al dit Juan Amorós y sinó escriure-li en resposta de sa lletra que recambien.

E axí mateix fonch proposat que per quant lo consell particular y encara lo general determinaren que·s prenguesen trescentes o quatresentes lliures per a compra forment per a provisió de la terra axí com vaja baxat de Castella y que per a que asò es fasa ab més brevetat se à determinat que·s pose este cambi en cap de deu persones que fassen la sota escrita y que la present villa y consell de aquella fassen gurada de dany als que se obliguaren en aquella ans lo dany y en lo dany y a prés lo dany e ohida dita proposició hunànimes y conformes determinaren que·s prenga dit diner y que es pose en cap de deu persones y que la vila y consell general fasa guarda de dany als desús dits com fon admés estat dit e axí clou lo dit consell etc. actum en la Sala del consell de la vila de Monnòver.

Testes: Thomàs Alvado, ministre y Masià Corví de Monnòver vehins.

Les persones que se obligaran són:

El senyor governador, Gaspar Serdà, Ginés Rico de Juan, Pere Roiz, Pau Serdà, Thomàs Rico de Fransés, Fransés Paià de Pere, Nadal Jover, Damià Rico, Pere Pau Brotons.

[53v]

Die XXI mensis septembris anno Domini MDCXXXI.

Pere Pau Brotons, justícia de la vila de Monnòver, Pere Paià, Loís Lorente, Damian Juan, jurats de dita vila de llicència y en presència de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y batle de la present vila y baronia de Monnòver enantaren a tenir consell los consellers següents: Damià Cortés, Esteve Cortés, Fransés Paià, Ginés Rico de Juseph, Gaspar Serdà, Alonso Lopes, Ginés Rico de Ginés, Damià Rico, Andreu Cortés,

Tots consellers del consell particular de dita vila en lo qual consell per Pere Paià, jurat, fonch proposat que Geroni Cortés, de la vila de Hibi, donarà a la vila quatresentes lliures e cambi ab que Gaspar Serdà, Tomàs Rico de Fransés y Nadal Jover, fassen sotaescrita per a dit cambi de dites quatresentes lliures que per so tots los desús dits ofisials y consellers en execució del consell general y en après particular ab lo qual fonch donada

comisió per a que als que faran la sotaescrita per fer plaher y bona obra a la vila se'ls fasa guarda de dany, per so, tots los desús dits en sos noms propis y en noms de dits offisials y representant la major part del consell de la present vila simulo et insolidum per dita rahó promet guardar de dany als dits Gaspar Serdà, Tomàs Rico, Nadal Jover, ans lo dany y en lo dany y après lo dany e volem lo present acte sia allargat ab lo escrivà large y ab to[54]tes les clàusules renumeració de propis, variació de justícia, pactes, penes, jurament, promisions, obligacions y renumeracions en semblants actes posar acostumades justícia lo estil y pràctica del notari rebedor per ser acostumades e prometen fer aver y tenir tot lo desús dit no contravenir en manera alguna sots obligació de sos bens e de la present vila e renuncia a la de partida actió novehuella constitutió e al fur de València de prinsipi etc. actum en la Sala del consell de la vila de Monnòver etc.

Testes: Visent y Balthasar Alvado de Monnòver vehins.

E axí mateix determinen que vaja Pere Pau Brotons, justícia de la present a portar dit diner y una persona que eligirian los jurats en sa companyia.

Testes: predicti.

Die XXII mensis septembris anno Domini MDCXXXII.

Pere Pau Brotons, justícia en lo sivil y criminal de la vila de Monnòver, Pere Paià, Loís Lorente, Damià Juan, jurats de la present vila en execució del consell selebrat en XXIII del mes de agost propasat an manat convocar totes les persones que dehuen sivada a Batiste Gavà y se an juntat en presència de sa mersé de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y batle [54v] de la present vila y de dits justícia y jurats.

Alonso Lopes, Roch Reig, Juan Rico, Juan Gonsalves, major, Ginés Rico de Ginés, Anton Sans, major, Andreu Cortés, Damià Rico, Juan Gonsalves, menor, Juseph Rico de Teodora, Ginés Rico de Juseph, Loís Martines, Blai Peres, Miquel Dies, Juan Dies, Loís Navarro, Miquel Martines de Villaplana, Francisco Navarro, Jaume Peres, Juan Vidal de Grabiell, Gaspar Peres Asorin, Visent Poveda, major, Pere Roman, Gaspar Peres de Biar, Anton Rico, Juan de Ochoua, Loís Alonso de Visent, Christòfol Corbí de Vidala, Thomàs Juan, Masià Corbí, Valero Juan, Juseph Rico, Pere Vidal, menor de Pere.

Tots los desús dits vehins y habitants de la present vila ab altres que al present no se an trobat en la present vila són deutors de la sivada que's prengué de Batiste Gavà als quals vol cobrar son deute y sinó paguen diu que executarà, que vegem quin orde tenen per a pagar per que no'ls cau fer despesses que serà en molt gran dany de ses persones y de ses faenes[55] tots los desús dits determinaren hen que es busque dinés a cambi sobre ells

y ses faenes y supliquen a la vila los presete el nom per a que ab més fasilitat se trobe lo dit dinés la qual promesa y determinasió fan sens perjuhí y dret de la vila de les quadrilles quant se repartix la dita sivada y determinaren que vaja lo síndich a sercar lo diner, de quibus etc. actum en la Sala del consell de la present vila de Monnòver.

Testes: Alonso Lopes, menor y Balthasar Alvado de Monnòver vehïns.

Extracció de almustasaf y sobresequier.

Die XXVIII mensis septembris anno Domini MDCXXXI.

E est dia de güi nosaltres Andreu Cortés, regent de justícia de la present vila de Monnòver, Pere Paià, jurat y Lloís Llorente, en presència y de lliència de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y batle de dita vila enantren a fer extractió de almustasaf y sobresequier de dita vila en la qual electió se trobaren los consellers següents: primo, Damià Cortés, Gaspar Serdà, Esteve Cortés, Andreu Sans, Jusep Rico, Damià Rico, Pau Serdà

En execució de lo desús dit per medi de un infant, se trageren dos redolins per a offissi de almustasaf, los quals foren Ginés Rico de Juan, fon nomentat en almustasaf, Ginés Rico de Ginés y per a sobresequier se trageren per lo medi desús dits altres dos redolins y foren lo següents: Juan Gonsalves, Damià Rico y per a sobresequier a Damià Rico per lo dit general procurador y batle foren fetes le nominacions

[55v]

Per lo jurat en cap fon proposat que al clavari que·stà nomenat per administrar lo forment que·s prenga dinés de la vila lo quals Tomàs Rico de Fransés y li consigne de salari dos dinés per barsella del que administre durant la sua adminitrasió e axí etc. acutm Monnòver.

Testes: Pasqual Rico y Tomàs Alonso

Die XII mensis octobris anno Domini MDCXXXI.

Pere Pau Brotons, justícia en lo sivil y criminal de la vila de Monnòver, Pere Paià y Damià Juan, jurat de la vila de Monnòver, de lliència y en presència de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y batle de la dita e present vila de Monnòver, enantaren a tenir consell los consellers següents: Damià Cortés, Ginés Rico de Juan, Fransés Paià, Balthasar Alonso, Andreu Cortés, Gaspar Serdà, Juan Rico, Anton Sans.

Tots consellers del consell particular de dita en lo qual consell per Pere Paià, jurat, fonch proposat que el senyor governador dona llavors ab fianses y que la donarà a quadrillers y determinaren que se aquadrillen los que vullen llavors y que vagen al senyor governador que·ll los y donarà, e axí conclou lo dit consell de quibus etc. actum en la Sala del consell de Monnòver etc.

Testes: Esteve Juseph Corví y Balthasar Alvado.

[56]

Die XXVI mensis octobris anno Domini MDCXXXI.

Andreu Cortés, regent de justícia de la vila de Monnòver, Pere Paià, Loís Lorente, jurats de dita e present vila, de llicència y en presència de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y batlle de dita e present vila de Monnòver, enantaren a consell los consellers següents: Fransés Paià, Damià Cortés, Alonso Lopes, Ginés Rico de Juan, Jusep Rico, Balthasar Alonso, Esteve Corbí, Anton Sans, Damià Rico.

Tots consellers del consell particular de dita e present vila en lo qual consell fonch proposat que lo senyor marquès de Oraní, senyor de la present villa, a fet nominació per a la vicaria que de nou se fundà ajustada a la capellania e o coajutoria a la rectoria y que en conformitat de lo que's tractà ab lo senyor bisbe, a inuiat sa senyoria en la fundació de dita coajutoria un acte en que se obliga a donar a dit capellà coajutor, deu lliures més de lo que's donava a mossén Ginés Linares, capellà de dita capellania, sobre les sexanta que se li donaven, de les quals deu lliures la vila à de pagar sinch conforme lo tractat ab sa senyoria reverendíssima, per manera que la dita e present vila à de pagar cascun any les vint lliures que acostumava a pagar y més les sinch lliures que de present se li afigen que per tot sien vint-i-sinch en ses terses com se acostuma des de la fundació de dita capellania y que per a dasó se an ajustat así que diguen justa en Déu y ses consiènsies lo que·ls parers aserca de asò, e hoïda dita proposició, tots los desús dits unànimes y conformes sens perjuhí de la primera obligació [56v] que's feu al temps de la fundació de dita capellania así de nou prometen y se obligen a donar y pagar cascun any a sa senyoria ilustríssima dels senyor marquès de Oraní de la present vila y a ses successors vint-i-sinch lliures, so és: les vint que ja acostumaven a pagar y les sinch que ara de nou se obliguen per a el coajutor de dita rectoria, e axí clou lo dit consell, de quibus etc. actum in aula consilii.

Testimonis foren presents Andreu Juan Brotons y Pedro Sanches de La Rosa de Monnòver habitants.

Die XXX° mensis novembris anno Domini MDCXXXI.

Pere Pau Brotons, justícia en lo sivil y criminal de la vila de Monnòver, Pere Paià, Loís Lorente y Damià Juan, jurats de dita vila, de llicència y en presència de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y batlle de dita villa, en ntaren a tenir consell los consellers següents: Damià Cortés, Visent Poveda, menor, Diego Navarro de Joan, Juan Vidal, menor, Grabiél Roman, Diego Navarro de Diego, Jusep Lorente, Juan Vidal, major, Fransés Paià, major, Juan Ochoua, Masià Corbí, Miquel Esteve, Visent Poveda, major, Fransés Paià, menor, Ginés Rico, Francisco Sanches, Anton Peres, Alonso

Lopes, Esteve Corbí, Andreu Cortés, Juan Rico, Gaspar Molina, Juan Dies, Juan Perelló, Juseph Vidal, Anton Rico, Blai Peres, Loís Navarro, Visent Vidal, menor, Ginés Rico de Nadal, Visent Cortés, Balthasar Alonso, Jaume Peres.

Tots consellers del consell particular y general de la present vila de Monnòver, en lo qual consell [57] fonch proposat que per a comprar sinquanta cafisos de forment que se an trobat en la vila de Biar a dotze lliures de contants es nesessari que·s prenga lo diner a cambi y que lo generel procurador y batle de la present vila dix que sercaria lo diner a cambi per a pagar aquell ab condisió que qui pendrà el blat aja de pagar lo cambi y que la vila se oblige asegurar dit forment per a poder quitar lo cambi en la collita.

E hoïda dita proposició lo dit consell particular determinaren que no volen obligar-se al cambi del diner e axí clou lo dit consell, de quibus etc. actum en la Sala del consell de la vila de Monnòver.

Testes: Esteve Juseph Corbí y Nadal Rico de Ginés de Monnòver.

E axí mateix fonch proposat en dit consell particular que Pere Paià, jurat que de les quatrecentes lliures que prengueren los particulars persones per a avitullar se an donat de aquelles cent lliures a Cortés y a Pedro Romero y que en quant al cambi pasat dites cent lliures an de córrer per qui a pres aquelles y no per la vila y per dit consell fonch dispost que quant prenge les 100 lliures avia corregut y a una fira e tots resolguen que vinga Tomàs Rico en poder de qui està el diner.

Testes: Predicti

Dicto die et anno

Lo dit Pere Pau Brotons, justícia y los sobredits jurats, de llisència del sobredot general procurador y batle lo desús dit dia, estant en consell, fonch proposat per Pere Paià, jurat que per quant los pobres puxen fins Biar y no troben ab diner lo dit procurador y batle que la vila asegura deu cafisos y repartixquen a justícia als pobres [57v] y que·ls fassen pagar lo cambi e o interés casun per lo que pendrà pactes deu cafisos asigura la via y que entre a cobrar de aquelles en la primera y qualsevol deute y lo demás qui donara sia y convé al senyor.

E tos determinen que el prenguen y [...] la vila e tots se obligaran a dits deu cafisos de forment y se obligaren a dits deu cafisos de forment y se obligaren en sos noms y de la vila en lo qual consell se trobaren los consellers sigüents: Damià Cortés, Ginés Rico, Joan Rico, Joan Gonsalves, Esteve Corbí, Anton Sans, Ginés Rico.

Testes: Masià Corbí y Visent Huget.

Die XXI mensis dezembris anno Domini MDCXXXI.

Pere Pau Brotons, justícia en lo sivil y criminal de la vila de Monnòver, Pere Paià, Loís Lorente y Damià Juan, jurats, de dita vila de llisènsia y en presència de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y batle de dita vila enantarn a tenir consell los consellers següents: Juan Gonsalves, Juan Rico, Esteve Corbí, Anton Sans, Alonso Lopes, Juseph Rico, Pere Romero, Andreu Cortés.

Extractió de justícia.

Tots consellers del consell particular de dita vila en lo qual consell per Pere Paià, jurat, fonch proposat de que se an juntat a que per a fer extracció de justícia y axí es fa en la forma següent:

Primo fonch tret a Ginés Rico de Ginés y li fonch posat impe[58]diment per no tenir bens per a asegurar dit ofisi y sens perjuhí de sons drets se proseguí dita extracció. Ítem fonch tret lo redolí de Gaspar Serdà, lo qual fonch abilitat, ítem fonch estret altre redolí del nom de Pedro Romero, lo qual fonch habilitat sens perjuhí dels drets del dit Ginés Rico y axí clou lo dit consell de quibus etc. actum en la Sala del consell de la vila de Monnòver.

Testes: Visent Huget y Tomàs Alvado de Monnòver vehïns.

Die XXII mensis dezembris anno Domini MDCXXXI.

Andreu Cortés, regent de justícia de la vila de Monnòver, Loís Lorente y Damià Juan, jurats de dita vila de llisènsia y en presència de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y batle de dita vila enantaren a tenir consell los consellers següents: Damià Cortés, Esteve Corbí, Juan Gonsalves, Alonso Lopes, Juan Rico, Ginés Rico de Ginés, Balthasar Alonso, Damià Rico, Pere Romero, Anton Sans.

Estant ajustats en dit consell Ginés Rico de Ginés, dix que à vengut a sa notísia que en lo dia de ahir se feu extrachtió per a justícia y que en primer lloch hisqué lo seu redolí y que per part de la vila se posà impediment dient que el dit Ginés Rico estaria impossibilitat per a poder sustentar y asegurar dit ofisi y que per dit efecte s'enbiaren a cridar y no trobaren en la vila sa mersé sens [58v] perjuhí dels drets de ell proposant provehí se pasas avant en dita extrachsió y en segon lloch fonch tret lo redolí de Gaspar Serdà y en terser lloch lo de Pere Romero tot lo qual se feu sens perjuhí de sos drets y que al present està promte a dar satisfachsió de sa persona y asegurar lo ofisi y que per sobresequier suplica a vostres merceds le admeten lo dit seu redolí y lo donen per bó en dita extrachsió y alsen lo impediment que li fonch posat.

E ohïda la dita requesta per lo dit regent de justícia, jurats y demás consellers determinaren unànimes y conformes determinaren que donant lo dit Ginés Rico de Ginés fiances a la seguritat de lo offisi en cantitat de dos

centes lliures li abiliten en lo redolí y el donen per bó e de continent nomenà per fiances per a dites docentes lliures lo dit Ginés Rico a Andreu Cortés y Esteve Cortés, les quals fiances abilitaren tots los desús dits consellers e com fosen presents dits Andreu Cortés y Esteve Corbí dixeren que los dos junts sumil et insolidum de son bon grat y serto siència feien promesa obligació y fermarsa per seguritat del offisi de justícia al dit Ginés Rico en dita cantitat de doscentes lliures per a lo qual obliguen ses persons y bens y renunciem a la departida actió nova e vella constitutió e al fur de València de [...] etc. prometen etc. actum en ñla Sala del consell de la vila de Monnòver.

Testimonis foren: Pau Serrano y Balthasar Alvado de Monnòver.

Die XX mensis januarii anno a nativitate Domini MDCXXXII.

Esteve Corbí, lloctinent de justícia de la vila de Monnòver, Pere Paià, Loís Lorente y Damià Juan, jurats de dita vila de llicència y en presència de Christòfol Corbí, ciutadà [59] general procurador y batle de dita e present vila enantaren a tenir consell los consellers següents: Damià Cortés, Balthasar Alonso, Fransés Paià, Alonso Lopes, Damià Rico, Pere Romero, Andreu Cortés, Gaspar Serdà.

Tots consellers del consell particular de dita vila en lo qual consell per Pere Paià, jurat en cap, fonch proposat que és temps de arendar les carns y que a-i qui baxa la dita dos dinés per lliura de totes carns excepto cabra que fa saber a ses merses per a que vegem si convé llevar o afegir en algun capítol e ohida dita proposició determinaren que se accepte la dita posada y que los senyors justícia y jurats la remataren en averí ocasió, ítem determiaren que·s fasa capítol per a dit arrendament de que lo fege y gres del moltó y de la cabra se aja de vendre tot a preu de macho.

Ítem que·s fasa capítol per a dit arrendament que lo avituallador tinga obligació de matar cabra tres mesos en los de Juny, Juliol y Agost a bondo.

Eaxí mateix fonch proposat de que a Pere Pau Brotons, síndich de la present se li pagem les dites que anà a Oriola a nou reals y les demás a sis reals conforme se'ls a donant als demás e axí clou lo dit consell, actum en la Sala del consell de Monnòver.

Ítem per quant Fransés Tortosa no vol posar dita en la cabra no volen admetre la dita sinó que·s córega los avitualmente de [59v] dites carns, de quibus etc. actum en dita Sala del consell.

Testes: Grabiél Roman y Balthasar Alvado de Monnòver vehíns.

Die tersio mensis februarii anno Domini MDCXXXII.

Ginés Rico de Ginés, justícia en lo sivil y criminal de la vila de Monnòver, Pere Paià, Loís Lorente, jurats de la vila de Monnòver, de llicència y en presència de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y batle de dita vila enantaren a tenir consell los consellers següents: Gaspar Serdà, Andreu

Cortés, Esteve Corbí, Pere Romero, Antoni Sans, Juan Rico, Pere Pau, Brotons, Ginés Rico de Juan.

Salari de mestre d'escola.

Tots consellers del consell particular de la vila en lo qual consell y per Pere Paià, jurat fonch proposat de que lo vicari mossén Joseph Hirles se ofereix de ensenyar los chics de llegir y escriure y altres virtuts ab que la vila li done salari competent, e hoïda dita proposició unànimes y conformes determinaren que se li donen vint lliures de salari per cada un any, les quals se le pagen de mig any a mig any, en lo primer de agost la primera paga y de allí avant consecutivament.

Salari de madrina.

E axí mateix determinaren que se li do[60]ne a la muller de Pere Vidal per ser comare sis lliures y franca de tacha e axí etc. de quibus etc. actum en la sala del consell de la vila de Monòver.

Testes: Antoni Rico y Miquel Esteve de Monòver vehïns.

Die quarto mensis aprilis anno Domini MDCXXXII.

Ginés Rico de Ginés, justícia en lo sivil y criminal de la villa de Monnòver, Pere Paià y Lloís Llorente, jurats de dita villa de llisènsia y en presència de Christòfol Corví, ciutadà general procurador y batle de dita e present villa enantaren a tenir consell los consellers següents: Ginés Rico de Juan, Gaspar Serdà, Pau Serdà, Juan Gonsalves, Damià Cortés, Damià Rico, Andreu Cortés, Pere Pau Brotons, Esteve Cortés.

Tots consellers del consell particular de dita vila en lo qual consell per Pere Paià, jurat en cap, fonch proposat de que se acaba la quaresma y entrà lo carnal y que·s temps de que se arende la sisa que sis merses determinaren lo quel·s parexerà més convenient de posar de sisa e ohïda la dita proposició unànimes y conformes determinaren que·s posen sis dinés de sisa per cascusna lliura de totes carns.

E axí mateix fonch proposat de que tenen entés que Cosme Damià an consertat los vitualladors de la carns per a que talle en la cariniseria y que la vila no està con[60v]tenta en que talle per que no tenen satisfasió de aquella e tos determinaren que los justícia y jurats parlen als arrendaros del avituallament de les carns y que los diguen que serquen altre carniser que talle que done satisfasió y contento de la villa y a Damià que no volen que talle e axí clou lo dit consell, de quibus etc, actum en la Sala del consell la present villa de Monnòver.

Testes: Alonso Navarro y Jaume de Ochoa de Monnòver vehïns.

Die XXV mensis aprilis anno Domini MDCXXXII.

Ginés Rico de Ginés, justícia en lo sivil y criminal de la vila de Monnòver, Pere Paià, Lloís Llorente y Damià Juan, jurats de dita villa de llisènsia y en presència de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y balle de dita vila enantaren a tenir consell los consellers següents: Damià Cortés, Fransés Paià, Ginés Rico de Juan, Pau Serdà, Esteve Corbí, Pere Romero, Pere Pau Brotons, Gaspar Serdà, Andreu Cortés, Juan Rico, Antoni Sans. Tots consellers del consell particular de dita villa en lo qual consell per Pere Paià, jurat en cap, fonch proposat de que tenen notisia que el senyor marquès de Oraní, senyor de la present vila, etc. està en València, axí que notifica a vostres merceds que si los par que vaja lo síndich de la present villa a fer-li enbaxada a sa seyoria ilustríssima y de manar-li algunes mersés e ohida dita proposició tots los desús dits hunànimes y conformes determinaren que vaja Pere Pau Brotons, síndich de la present vila, [61] en nom de dita e present villa a besar les mans a sa senyoria y le senyalen de salari deu reals per cascun dia dels que se ocupara en este viaje tan solament.

Item determinaren que als justícia y jurats se'ls prenguen en conte y llegal data lo que gastaren en la prosesó que s feu de pregaires a la mare de Déu de l'Orito, e axí clou lo dit consell, de quibus etc. actum en la Sala del consell de la vila de Monnòver etc.

Testes: Visent Huguet y Balthasar Alvado de Monnòver vehñs.

Die XXVIII mensis madii anno Domini MDCXXXII.

Ginés Rico, justícia de la vila de Monnòver, Lloís Llorente y Damià Joan, jurats de la present vila de llisènsia y en presència de Christòfol Corbí, general procurador y batle de dita vila enantaren a tenir consell per a la extracció de jurats segents per medi y en presència dels consellers segents y per medi de un infant foren trets los redolins: Esteve Corbí, Joan Rico, Pau Serdà, Alonso Lopes, Gaspar Serdà, Ginés Rico de Joan, Damià Rico, Juan Gonsalves, per medi del infant foren trets los redolins següents: Primo Balthasar Alonso, Juan Gonsalves, Juan Rico, Damià Cortés, Pere Romero, Andreu Cortés, de entre los quals se reservà sa mersé la nominasió dels que an de ser a major cort, de quibus actum Monnoveris etc.

Testes: Balthasar Alvado, Agostí Bernabéu.

[61v]

Dicto die et anno.

Lo dit general procurador y batlle explicant lo acort diu que nomena per a jurats Joan Gonsalves, Pere Romero y Andreu Cortés.

Per Lloís Llorente fonch proposat que los dinés que prengueren a cambi per avitullar que per relasió de Tomàs Rico, cambrer, consta que li resten 4 cafisos 6 barselles de forment que estos [...] quinse dies y pasats aquestos

provehiran sinó·s vendran lo remei y que corregalo cambi per dit Tomàs Rico de lo restaraen so poder y lo demás page la vila y lo de mig per lo que vendran, de quibus etc. actum Monnòver etc.
testes predicti.

Die XIII mensis julii anno domini MDCXXXII.

Ginés Rico de Ginés, justicia de la vila de Monòver, Juan Gonsalves, Pere Romero, y Andreu Cortés, jurats de dita e present vila de llisènsia y en presència del capità Christòfol Corbí, ciudatà familiar del sant ofisi, general procurador y batle de dita e present vila enantaren a tenir consell los consellers següents: Damià Joan, Gaspar Serdà, Alonso Lopes, Pere Payà, Damià Cortés, Loís Llorente, Anton Sans, Pere Pau Brotons.

Tots consellers del consell particular de dita vila en lo qual consell per Juan Gonsalves, jurat en cap fonch proposat que la paga de la sivada de Gavà a se a de obrar per que no fesen despesses que ses mersés determinen de la manera que·ls par més convinent el cobrar-o. E tots los desús dits unànimes y conformes determinaren [62] que es fassen capítols y aronden la cobranza de aquella qui per menys la cobrara ab que lo arendador aja de donar fermanses de que tendra cobrada la cantitat per a el dia de la mare de Déu de agost primer vient y sinó la cobrara pèr a dit dia, pagaran dit dia y es faran despesses vinguen a càrrech del colector, de quibus etc. actum en la Sala del consell de Monnòver.

Testes: Balthasar Alvado y Benito López.

Capítols ab los quals lo justícia y jurats de la vila de Monnòver arrendaran la cobranza de la sivada de Batiste Gavà a les persones que y voldran dir en aquesta y lo que dehuen al cambi de Amorós.

Primo que se arrenda la dita cobranza al que per menys se obligara a cobrar-la.

Ítem que el colector de dita cobranza aja de donar bones e sufisients fermanses a contento dels dits justícia y jurats.

Ítem que aja de donar cobrat tot lo deute de la sivada y cambi entregar-lo als dits justícia y jurats per a el dia de nostra senyora de agost y si pasat dit dia vendran despesses que vinguen a càrrech de aquells.

Ítem que·s fasa crida que qualsevol persona que pagara dins güit dies contadors del dia del remat en avant que no pague salari de colector y pasat dit termini ajen de pagar salari de colector.

Ítem que axí mateix estiga tengut y obligat lo colector a cobrar dels que dehurà lo cambi a Juan Amorós de Castalla.

Ítem que los actes an de ser mijers ab lo arrendador y la villa ab los quals capítols.

Recepit Andreu Phelip de Torre, notari per lo escrivà.

Die XVII mensis agustii anno Domini MDCXXXII.

Ginés Rico, justícia de la vila de Monnòver, Juan Gonsalves y Andreu Cortés, jurats de dita vila, de llicència y exprés consentiment de Christòfol Corbí, general procurador y batle de dita vila y aquella present enantaren a tenir consell lo qual se trobaren presents los consellers següents: Ginés Rico de Joan, Pau Serdà, Damià Juan, Esteve Corbí, Fransés Paià, Damià Cortés, Pere Paià, Damià Rico, Lloís Llorente, Gaspar Serdà.

Per Juan Gonsalves, jurat, fonch proposat que la vila de Monnòver té necessitat de fer una creu per a la església, que vegem lo que es pot fer sobredita pretensió, e tots los desús dits se resolgueren que es done part al senyor marqués y a la senyora marquesa per a que si vol y darà a fer dita creu y ab la resolució de sa senyoria determinaren lo que estiga bé en fer dita creu, de quibus etc. Monnòver etc.

Testes: Balthasar Alvado.

Die XXI mensis septembris anno Domini MDCXXXII.

Ginés Rico de Ginés, justícia de la villa de Monnòver, Juan Gonsalves y Andreu Cortés, jurat de dita vila de llicència y en presència de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y batle en dita vila, enantaren a tenir consell los consellers següents: Antoni Sans, Loís Llorente, Juan Rico, Pere Paià, Alonso López, Fransés Paià de Pere, Gaspar Serdà, Damià Juan, Esteve Corbí, Ginés Rico de Joan, Pere Pau Brotons.

Tots consellers del consell particular de dita vila, en lo qual consell per Juan Gonsalves, jurat, fonch proposat de que en lo consell pasat se tractà de que la vila enbiàs per Martí Borrell y que se offerixen grans gastos, axí que o notificà a vostres merceds per a que [63] vegem lo que·ls par més convenient, e ohida dita proposició unànimes y conformes determinaren que enbien per lo dit Martí Borell y que se li senyalen les vint lliures que demana y güit cafisos de forment y que el porte la vila a ses despesses y se li done casa franca.

E axí mateix fonch proposat que estam prop de sant Miquel que serà bé fer extrachtió de almustasaf, e ohida dita proposició determiaren que·s fasa dita extrachtió y es feu en la forma següent.

Extrachtió de almustasaf.

E de continent fonch treta del archiu de la Sala de la present vila un bolsa dins la qual foren atrobats vint redolins de paper e foren posats dins de huna bàsia y per un infant avent donant moltes boltes a dits redolins fonch tret hu del nom de Gaspar Serdà y fonch abilitat y fonch tret altre redolí del nom de Andreu Cortés e per ser jurat pasà avant en dita extrachtió y fonch tret altre redolí en lo nom de Balthasar Alonso y fonch abilitat.

Extrachtió de sobresequier.

Et in continenti se proseguí a extrachtió de sobresequier y fonch tret lo redolí de Damià Juan y fonch abilitat y fonch tret altre redolí del nom de Esteve Corbí y fonch abilitat y axí clou lo dit consell y extrachtió reservan-se sa mersé a [...] nomenar.

Testimonis foren presents: Balthasar Alvado y Juan Vidal, major, de Monnòver vehïns.

Extractió de justícia de l'any 1632 per 1633.

Die XXI mensis desembris anno Domini MDCXXXII.

Ginés Rico, justícia de la vila de Monnòver, Juan Gonsalves y Andreu Cortés, jurats de la dita vila en presència y de llicència de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y batle de dita enantaren a tenir consell per a fer extractió de justícia per a lo any següent 1632.

En lo qual consell se trobaren les conse[63v]llers següents: Damià Cortés, Damià Juan, Juan Rico, Gaspar Serdà, Lloís Llorente, Antoni Sans, Ginés Rico de Joan, Fransés Paià, Esteve Corbí.

Per Joan Gonsalves, jurat, fon proposat de que en lo dia de güi, dia de sant Thomàs, se té capitulat que se à de traure justícia per a lo any 1633, que ses mersés se servixquen de que es traguen redolins per a, en execució de lo qual, per medi de un infant se tragueren los redolins següents: Primo Damià Juan, Ginés Rico de Joan y havent posat la mà en una bàsia y per medi un infant foren trets los dos redolins damunt dits y sa mersé se retirà a cort per a determinar lo que li parexera ser de justícia.

Testes: Christòfol Rico Balthasar Alvado.

Sobre la sisa.

Die XXV mensis martii anno Domini MDCXXXIII.

Nadal Jover, lloctinent de justícia de la vila de Monnòver, Juan Gonsalves, Pere Romero y Andreu Cortés, jurat de dita vila, Gaspar Serdà, Pere Pau Brotons, Fransés Paià, Pere Paià, Balthasar Alonso, Ginés Rico de Ginés, Damià Rico, en presència de Christòfol Corbí, governador de dita villa y de la llicència de aquell, enantaren a tenir consell en dita vila y Sala de aquella. Fon proposat per dit Juan Gonsalves, jurat, quina sisa posaran per lliura de carn.

E tots los desús dits determinaren que·s pose quatre dinés per lliura en cada huna de les carns, de quibus etc. actum Monnòver etc.

Testes: Miquel Martines y Balthasar Alvado de Monnòver.

E axí mateix tots los sobresits consellers determinaen que per quant el pare predicador a demanat una almoina per al convent y tots determinaren que se li done almoina dos arroves de oli, e axí o determinaren.

Testes: predicti.

[64]

Die VIII mensis madii anno Domini MDCXXXIII.

Ginés Rico Juan, justícia de la villa de Monnòver, Juan Gonsalves, Pere Romero y Andreu Cortés, jurat de dita e present villa, de llicència y en presència de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y batlle de dita villa enantaren consell los consellers següents: Damià Rico, Juan Rico, Fransés Paià, Pere Pau Brotons, Alonso Lopes, Pau Serdà, Pere Paià, Gaspar Serdà, Damià Ricortés²⁹.

En lo qual consell fonch feta extracció per a jurats per medi de un infant y fonch treta de l'archiu de dita villa una bolsa de carmesí dins la qual foren trobats deneu redolins los quals foren posats en una bàsia y lo dit infant tragué un redolí ab lo nom de Balthasar Alonso y fonch abilitat, ítem fonch tret altre redolí ab lo nom de Fransés Paià y fonch abilitat, ítem poseguint dita extracció fonch tret un redolí ab lo nom de Pere Pau Brotons y per ser avituallador de les carns de la present vila no fonch abilitat, ítem fonch tret altre redolí ab lo nom de Damià Rico y per faltar-li temps al triani no fonch abilitat, ítem fonch tret altre redolí ab lo nom de Loís Lorente y per o aver cumplit lo triani no fonch abilitat, ítem fonch tret altre redolí ab lo nom de Damià Cortés, lo qual per ser avituallador de la farina de la present villa no fonch admés, ítem fonch tret altre redolí ab lo nom de Juan Rico y fonch abilitat, ítem fonch tret altre redolí ab lo nom de Esteve Corbí y per ser sobresequier no fonch abilitat, ítem fon[64v] tret altre redolí ab lo nom de Anton Sans y fonch abilitat, ítem fonch tret altre redolí ab lo nom de Joan Serdà y fonch abilitat e axí fonch closa dita extracció, de quibus etc. actum en la Sala del consell de la villa de Monnòver.

Testes: Balthasar Alvado, ministre y Andreu de Torre, notari.

Dicto die et anno.

Damià Cortés, attés que s troba ab edat de setanta anys y ab poca salud per a servir a sa senyoria y la villa ab lo ofisi de consellers, per so, ab bona llicència de sa senyoria y de vostre merceds, renúncia dit ofisi y suplica li admeten dita renunciació per les causes que sus té dites.

Et incontinenti sa mersé del dit general procurador y batlle, attés que consta a notorio que les sedes que lo dit Damià a presentat son verdaderes, admet dita renunciació e proveheix que en lo lloch del dit Cortés sen noemene altre conseller en la forma acostumada, de quibus etc. actum ut supra.

Die XI mensis septembris anno Domini MDCXXXIII.

Ginés Rico de Juan, justícia de la vila de Monnòver, Alonso Lopes, Anton Sans y Fransés Paià, jurat de dita vila de llicència de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y batlle de dita y en presència de aquell, tingueren consell los consellers següents: Damià Rico, Joan Rico, Ginés

Rico, Lloís Llorente, Balthasar Alonso, Pere Paià, Damià Juan, Andreu Cortés, Pere Pau Brotons.

En lo qual consell y Christòfol Corbí, governador de dita vila y fonch proposat que els hereters de la orta de baix se an clamat que tenen dany y que la orta de Chinorla es lleva la aigua y la orta de baix es resta sense aigua y que li an requerit done la aigua [65] que al temps de la població es repartí, e axí que si no els fan justícia, escriuran al senyor de la present vila, e tots junts vista la sobredita propossissió, determiaren que es fasa caseta nova per a partidor de l'aigua en lo safarig damunt la que està feta en lo lloch convindrà y feta caseta, es faja una pila de pedra picada dins dita caseta ab la qual se partixca el aigua per forats la que ha de venir a les fonts de la vila y la que a de anar a la orta de baix y que si obra la asequia de l'aigua que vendrà a les fonts de la vila fins des de la caseta fins a encontrar ab la cadufada fent séquia de argamasa y cobrint aquella ab lloses y en quant al dret del aigua toca als hereters de les dites.

Die XXV mensis septembris anno Domini MDCXXXIII.

Ginés Rico de Juan, justícia en les causes sivils y criminals de la vila de Monòver, Alonso López, Antoni Sans y Fransés Paià, jurats de dita villa de llisènsia y en presència de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y batle de dita villa enanteren a tenir consell los consellers següents: Juan Gonsalves, major, Juan Rico, Esteve Corbí, Loís Llornte, Damià Juan, Damià Rico, Pere Paià, Andreu Cortés.

Tots consellers del consell particular de dita villa en lo qual consell fon juntat per a fer extrachsió de almustasaf en la forma acostumada y fonch tret redolí ab lo nom de Loís Llorente y fonch abilitat y seguint dita estrachsió fonch tret altre redolí ab lo nom de Pau Serdà y fonch abilitat e axí mateix se inseguí a fer extrachsió de sobrese[65v no es troba]

[66]

ab que li agen de pendre conte cada any de dita colecta de quibus etc. actum Monnòver etc.

Testes: Phelip Sempere y Gironi Visent de Monnòver habitants.

Encara que està barrada la ralla en lo present consell no [...] valga.

Torre, notari y escrivà.

Dicto die et anno.

Per Anton Sans, jurat, fonq proposat que en la present vila a-y falta de doctor per los malalts que cahuen y poch poder de la gent y causa molt gasto el portar doctor cada hun a ses despesses y per so convé consertar-lo y demana 8 lliures, deu sous ab tal que le y done cobrat la vila.

E tots junts los dit justícia y consell se determina que se conserte lo doctor Gallur per lo dit preu de 8 lliures, deu sous y que la vila li done cobrat a son

càrrech y dits güit cafisos de forment, de quibus etc. actum Monoveris etc. ab que aja de venir en lo iver de 15 en 15 dis.

Testes: predictis.

Dicto die et anno.

Axí matiex fon proposat de que Felip Sempere, sirurgià, demana que se li done 20 lliures y casa franca y que ell se fasa sos conserts ab la gent de la vila.

E tots los dits justícia y consell fon determinat que·s fasa conforme la proposició y la vila li à donat la casa franca y les vint lliures, de quibus etc actum Monnoveris.

Testes: Pere Roís y Julian Lopes.

[66v]

Die XXX° mesis novembris anno Domini MDCXXXIII.

Nadal Jover, lloctinent de justícia de la present vila de Monnòver, Alonso Lopes y Fransés Paià, jurats de dita vila de llisènsia de Christòfol Corbí, general procurador y batle de dita vila enantaren a tenir consell en presència de dit procurador y batle los consellers següents: Alonso Lopes, Anton Sans, Fransés Paià, jurats, Lloís Llorente, Andreu Cortés, Juan Rico, Pere Roís, Joan Gonsalves, Gaspar Serdà, Damià Juan, Esteve Corbí, Ginés Rico.

En lo qual consell per Alonso Lopes fon proposat que la sal del Pinós se à complit y que és nesesari consertar-se, que vegem lo que convé per los que anys que pot resultar e tots unànimes y conformes determinaren que Joan Grabièl Gomes conserte la sal per lo que puga y los justícia y jurats li fassen poder per que·s fasa com lo arrendament pasat conforme lo acte li an jubilat de l'arrendametu pasat y axí mateix determinen que per los treballs que se li oferixen tenir Joan Grabièl se li envien dos orsetes de mel per sos treballs y que la pague la vila y agraïment de servisi.

E per lo dit jurat son proposat que vegem a qui avien de portar per predicador de la quaresma y no es pogerem tots que li diguen al rector de la present vila si vol predicar lo con[67]serten y sinó voldrà, en tal cas conserte predicador per a la quaresma al qui parexera a dit justícia y jurats.

Testes: Joan Ramon y Balthasar Alvado de Monnòver vehïns.

Die XXI mensis dezembris anno Domini MDCXXXIII.

Ginés Rico de Juan, justícia de la villa de Monnòver, Alonso Lopes y Fransés Paià, jurats de la villa de Monnòver, de llisènsia y en presència de Christofol Corbí, ciutadà general procurador y batle de la present villa y baronia de Monnòver, enantaren a tenir consell los consellers següents: Lois Llorente, Pau Serdà, Damià Rico, Balthasar Alonso, Juan Rico, Esteve

Corbí, Ginés Rico de Ginés, Juan Gonsalves, Pere Roiz, Gaspar Serdà, Pere Paià.

Tots consellers del consell particular de dita villa en lo qual consell per Alonso Lopes, jurat, fonch proposat devé Nadal y es fasa extrachsió per a justícia y axí fonch feta en la forma acostumada y ensguida dita extrachsió fonch tret lo redolí de Ginés Rico de Ginés, lo qual fonch impedit per no aver cumlit lo trieni y seguint dita extrachtió, fonch tret altre redolí del nom de Damià Juan y fonch impedit per ser sobresequier y en seguida de dita extrachtió, fonch altre redolí ab lo nom de a Cortés y fonch habilitat y seguint la dita extrachtió fonch tret lo redolí de Pere Paià y fonch abilitat e axí sesà dita extrachtió [67v] y clogué lo dit consell e lo dit general procurador y batle es retirà a cort per a nomenar los justícia dels dos que són estats abilitats y en continen foren tornats a la bolsa los deneu redolins, de quibus actum en la Sala del consell de la villa de Monnòver habitants.
Testes: Balthasar Blanes y Balthasar Alvado de Monnòver vehïns.

Die sexto mensis januarii anno Domini MDCXXXIII.

Andreu Cortés, justícia en lo sivil y criminal de la villa de Monnòver, Alonso Lopes, Anton Sans y Fransés Paià, jurats de dita villa de llisènsia y e presència de Christòfol Corví, ciutadà general procurador y batle de la dita e present villa enantaren a tenir consell los consellers següents: Gaspar Serdà, Pere Pau Brotons, Balthasar Alonso, Juan Rico, Ginés Rico de Juan, Ginés Rico de Ginés, Pere Roiz, Juan Gonsalves, Damià Juan.

Tots consellers del consell particular de dita villa en lo qual consell per Alonso López, jurat en cap, fonch propossat que de provisió del general procurador y batle se à fet una crida en la qual mana en pena de cent lliures y de perdisió de ganado, ninguna persona sia gosada de pendre dinés per comprar ganados ab obligsió de matar en lo avituallaments de la ciutat de Alacant, Oriola y altre parts per aver infomat a sa senyoria de que és en dany y perjuhí de lo herbajes de la senyoria y que de asò se à [68] mogut alguna alteració en la present vila entre los vehïns de aquella, que vostres merceds vegen en asò lo que convinga fer per a descàrrech dels jurats.

Salari de la anada del síndich a Madrid.

E oïda dita proposisió havent tengut entre si parlaments sobre dit cas determinaren tots los del dit consell que vaja lo síndich a besar les mans a mi senyora la marquesa y a informar-li del fet de la veritat y defensar lo que convinga conforme los capítols de la poblasió y mersé que sa senyoria té feta a sos vasalls y senyalen deu reals de salari per cascun dia que se ocupara dit síndich en dit viatge.

Que's page la sivada de Gavà

E axí mateis fonch proposat que de la sivada de Gavà de Alacant se resten divent digüit o vint rals, que ses mersés vegen lo que·ls par per que no es troba qui o deu y lo dit Gavà executa despesses. E oïda dita proposició unànimes y conformes deteminaren que al present la villa o pague per evitar despesses y reservant los drets de dita villa per a que al temps de fer lo repartiment de la tacha, es carrega als que prengueren la sivada, e axí clou lo dit consell, de quibus etc. actum en la Sala del consell de la villa de Monnòver.

Testes: Juan Navarro y Balthasar Alvado de Monnòver vehïns.

Recepit Andreu Phelip de Torre, notari per lo scribà.

Die XII mensis februrii anno Domini MDCXXXIII.

Andreu Cortés, justícia en lo sivil y criminal de la vila de Monnòver, de llisènsia de Christòfol Corbí, governador en presència del justícia y jurats y de[68v]més consellers enantaren a tenir consell. Primo Alonso Lopes, jurat en cap, Anton Sans y Fransés Paià, jurats, Lloís Llorente, Pere Pau Brotons, Gaspar Serdà, Damià Rico, Joan Gonsalves, Juan Rico, Damià Juan, Pau Serdà, Pere Roiz, Ginés Rico, Esteve Corbí, Balthasar Alonso.

Per Alonso López, jurat, és estat proposat que és vengut lo síndich de la vila de Madrit y fa presentació a vostre merced de un memorial de capítols que porta en nom de vostres merceds per a presentar y comunicar ab sa senyoria del senyor marqués lo qual se legirà en públich consell y que vostresmerceds vegen lo que deheun fer en sevisi de sa senyoria y lo propi del comú de dita vila y fon llegit lo primer capítol que·s de sino y tenor següent:

Pedro Pablo Brotones, síndico de la villa de Monóvar vasallo de vuestra senyoria en nombre de la dicha villa y sus vesinos dise que ofresen planta viñas almendros y moreras en el campo de aquel distrito con que los primeros ocho años no pagan de la viñas unànimes y conformes que después de los dichos ocho años solamente aya de pagar de doze cántaros uno y pòr el real y medio al tiempo que se pagan los mas pechos que es por San Juan y para eso vuestra senyoria les a de ayudar con [...] por cada mil plantas de viña y por cada árbol de almendro y morera que salga a lus un quartillo y del vino mosto a de pagar diesmo el que lo cogere y lo a de manifestar al governador y colector que vuestra merced nombrare y que tambien se entienda de lo que asta hoy tienen plantado.

El decreto de mi senyora està en la plana sigiente.

E hoït lo dit capítol primer que tracta de plantar àrbols y vinyes accepten los dits consellers de mersé que sa senyoria los fa y prometen-se de sos ofisis y de la present universitat que té los que plantaran vinyes en lo camp pagaran

delme del rahim que vendran y del [...] si se en lo dit memorial y decret per sa senyoria.

[69]

En Madrit a tres de febrero de 1634 años que se admite en lo ofresimineto de plantar viñas, moreras y almendros en el término de la baronia de Monóvar segun en este memorial se contine advirtiendo que de la huba que se vendiere y gogiere sin aserse mosto se aya de pagar al mismo precio y que de lo que se plantare y salire a lus daremos para ayuda de costa lo que aqui se le dise y en esta conformidad y rasón se agan y otorgen los autos y escrituras deste nuevo establecimiento de vinyas moreras y almendros para lo qual se da poder y comision a Christòfol Corbí nuestro governador y consellers que aaya de pagar un real y tres quartillos castellanos.

La marquesa de Oraní.

Por mano de mi señora la marquesa.

Andres de Valderrama.

Consell.

Die XXV menis martii anno Domini MDCXXXIII.

Andreu Cortés, justícia en lo civil y criminal de la present vila de Monnòver, Alonso López y Francés Paià, dos dels jurats de aquella ab llisènsia y en presència de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y balle de dita vila y baronia de Monnòver, Pere Pau Brotons, síndiq de dita vila. Consellers, Lloís Llorente, mustasaf, Balthasar Alonso, Esteve Corbí, Joan Gonsalves, major, Ginés Rico de Ginés, Pere Roís, Joan Rico, Gaspar Cerdà, Pere Paià, Ginés Rico de Joan, Damià Joan, Pau Cerdà.

E ajustats y congregats en la Sala del [69v] consell de dita vila lloq acostumat hon se solen ajustar y congregar per a tenir y celebrar consell per a tractar estos y comseblants negocis en utilitat, bé y profit de dita vila, éssent la major part del dit consell particular el qual de manament y procurador de dit justícia y jurats e per instància del dit Pere Pau Brotons, síndiq de dita vila per Balthasar Alvado, ministre y pregoner de aquella foren convocats y havisats los dits consellers assistixquen y vinguen a la present Sala per a lo present dia y ora que és a las dos ores de la vesprada poq més o menys e ajustats y congregats tots los dits consellers y éssent la major part del consell particular fonch proposat per lo dit Alonso López, jurat en cap, dient de com de manament y provisió de sa merced del dit senyor governador en vitut y compliment de una orde que té del senyor marqués de Oraní, mi senyor per una carta misiva de que ningun vasall y vehí de la present vila puga fer ningun actes extrajudicials que no sia ab lo que sa senyoria ilustríssima té nomenat lo qual és en molt notable dany y perjuhí de tots los vehins y habitants de dita vila de que puguen fer actes si ab ell y que dexen de fer notari ab qualsevol notari real per fer en bé y

comoditat dels dits vehïns y habitants de dita vila y vista y ohïda de dita propossició, los dits consellers unànimes y conformes et n mine discrepante determinaren que lo dit síndiq vaja a València a defensar estes cosses de que puguen fer actes extrajudicials ab qualsevol notari y que per a d'  a se ha de cercar dinés y determinaren en que los senyors justícia y jurats los cerquen y que veguen de on se pot traure, de quibus actum en la Sala etc.

Testes: Thomàs Joan y Balthasar Alvado.

[70]

Nominació de consellers.

Y en après de haver tengut dit consell, per quant falta un conseller per a fer la nominasió de consellers per la mort de Joseph Rico de Ginés, se ha nomenat per los justícia y síndich a Nadal Jover y a Joan Gonçalbes y los jurats y mustasaff de los dits nomenen als desús dits Jover y Gonçalbes, Pau Cerdà, nomenà a Nadal Jover y a Andreu Gonsales, Damià Joan, nomenà a Nadal Jover y a Joan Peres, fill de Gaspar, Ginés Rico de Joan, nomenà a Nadal Jover y Andreu Gonçales, Pere Pai  nomenà a Miquel Peres de Anthoni y Nadal Jover, Gaspar Cerdà nomenà a Nadal Jover y a Pere Roman, Joan Rico nomenà a Nadal Jover y a Joan Gonçalbes, menor, Pere Roís nomenà los mateixo, Ginés Rico de Ginés los matexos, Joan Gonçalbes major nomenà a Gaspar Pérez de Rico y a Nadal Jover, Esteve Corbí los matexos Balthasar Alonso, a Gaspar Peres y a Nadal Jover, de quibus etc. actum supra etc.

Que demane lo síndich tot lo que covinga ha València.

 ttem determinaren que per quant lo síndich   de anar a València a cerca y en rahó de la defensa de que los vehïns y habitants de la present vila puguen rebre actes extrajudicials ab qualsevol notari real y ab qui els parega per ser comoditat de tots que s'vaja també y pretenga demanr y demane en la audiència tot  o e quant convinga y sia necessari y de justícia conforme a furs y privilegis del present regne en virtut dels capítols de la nova població e axí o determinaren tots unànimes y concordes etc. de quibus etc. actum ut supra etc.

Testes: predictis.

[70v està creuada]

Consell no pasa avant.

~~Die XVII mensis aprilis anno domini MDCXXXIII.~~

~~Recepit Balthasar Alvado, ministre, ell en lo dia de g i de manament y provisió de ses mereens dels senyors justícia y jurats de la present vila de Monnòver have convocat y avisat a tots los consellers del consell particular~~

~~per a que assistexquen y vingué per la present ora a la Sala del consell en lo qual se han ajuntat y congregat los senyors oficials y consellers següents:~~

~~Andreu Cortés, justícia en los civil y eriminal de la dita e present vila
Alonso López y Fransés Paià, dos dels jurats de aquella, Lloís Llorente,
almustasaf y Pere Pau Brotons, síndieq de dita vila.~~

~~E ajustats y congregats tots los dits oficials y consellers del consell particular de la dita e present vila en la Sala del consell de aquella en presència y assistència de sa merced de Christòfol Corví y governador de dita vila lloq acostumat hon se solen ajuntar y congregar per assemblants consells y altres en la forma acostumada y éssent la major part del dit consell particular fonq propossat per lo dit Alonso López jurat en cap dient.~~

[71]

Extractió de jurats.

Die XXVIII menis madii anno Domini MDCXXXIII.

Recepit Balthasar Alvado, ministre, ell en lo dia de güi de manament y provisió del regent de justícia y del jurats de la villa, haver convocat y havisat a tots los consellers del consell particular per a les dos ores après migjorn en lo qual fonch hatrobats los consellers següents:

Ginés Rico de Joan, regent de justícia de la present vila de Monnòver, Alonso Lopes y Francés Paià, dos dels jurats, Lloís Llorente, almustasaff Pere Pau Brotons, síndiq. Consellers, Esteve Corbí, Pau Cerdà, Joan Gonçalbes, Pere Roís, Pere Romero, Joan Rico de Ginés, Damià Joan.

E ajustats y congregats en la Sala del consell tots los desús dits consellers del consell particular en presència y assistència de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y balle de dita vila y baronia lloch acostumat hon se solen ajustar y congregar per a semblants extractions y altres fonch sacat lo sach de consellers dins lo quals estan vint ceduletes de paper en los quals estan escrits tots los noms y cognoms del dit consellers les quals foren possades dins una olla una per una y per un infant de edat de set anys poch més o menys fent primer lo senyal de la creu y possà la mà dins dita olla després de haver menejats molt bé dites ceduletes y sacà lo nom de Alonso Sans no fonch admés per ser jurat sacà altra seduleta lo nom de Joan Gonçalbes, per ço, que fonch jurat en lo any proposat de 1633 fonch sacada altra ceduleta lo nom de Pere Romero no fonch admés per ser jurat en lo dit any fonch sacat lo nom de Nadal Jover, fonch admés, fonch sacada altra ceduleta lo nom de Lloís Llorente, no fonch admés per ser mustasaf, sacà altra seduleta [71v] lo nom de Ginés Rico de Joan, fonch admés, fonq sacada altra ceduleta lo nom de Damià Rico, fonq admés, fonch sacada altra ceduleta lo nom de Andreu Cortés, no fonch admés per ser justícia fonch sacada altra cedultea lo nom de Joan Rico, fonq admés, fonq treta altra ceduleta lo nom de Pere Paià, no fonq admés, per quant no han passat los tres anys de jurat que és estat, fonch sacada altra lo nom de Alonso

Pérez, no fonch admés per ser jurat, fonch sacada altra ceduleta lo nom de Damià Joan, no fonch admés per ser sobrecequier, fonch treta alta ceduleta lo nom de Pau Cerdà, fonq admés, fonch treta altra ceduleta lo nom de Balthasar Alonso, fonq admés, ab la qual se conclou dita extractió y havent tret sis seduletes confome a la capitulació.

Sissa.

Et incontinenti fonch proposat per dit jurat Lopes que si lo marqués possa dos dinés més de sissa que seran sis dinés per cascuna lliura, per quant té molts gastos la present vila y no té renta comptent per a pagar los salaris y càrrech de dita vila, e oïda dita propossisió tots unànimes y conformes digueren que posen dits dos dinés de sissa

E axí mateix fonch propossat que lo senyor rector diga lo passi de demà enavant fins al dia de santa Creu [...] e tots digueren que si y que la vila [...]

Salari de scrivà Francés Abbat.

E fonch propossat per lo dit jurat de com lo salari del scrivà Francés Abbat són deu lliures y no és sufficient ni bastant per cap poder passar si és que volen tenir per scrivà se'ls ha de donar y anyadís més salari e tots los desús dits consellers ohïda dita propossisió foren de vot y parer que se li donen quinze lliures més de salari ab les quals y les den que ans se li donaren son vint-y-cinch lliures a pagar a sis lliures, de quatre en quatre mesos y ab açò conclogué dit consell ab que aja de ser franchs a la vila etc. actum in aula dita ville de Monnòver etc.

Testes: Anthoni Rico y Anthoni [...] de Monnòver habitants

Receptit Francés Abbar notari et scribà.

[72]

Sindicat general.

Die XXVIII mensis madii anno Domini MDCXXXIII.

Receptit Balthasar Alvado, ministre y pregoner públich de dita vila de Monnòver, ell en lo dia de güi, de manament y provisió de Ginés Rico de Joan, regent de justícia y dels jurats de dita vila de Monnòver, haver preconizat a veu de pregoner en la plaça de dita vila y lloch acostumat de aquella e per instància y requés de Pere Pau Brotons, síndicq de dita vila de que tots vehïns y habitants de aquella, a sextexquen a les dos ores a prés migjorn a la Sala del consell, per ço, que se aja de tenir consell general per a tractar cosses que convinguen en bé y hutilitat de dita vila en lo qual consell foren ajustats y congregats les persones següents: Ginés Rico de Joan, regent de justícia, Alonso Pérez, major de dies y Francés Paià, dos dels jurats de dita vila, Lloís Llorente, mustasaf, Damià Joan, sobresquier de les aigues de dita vila Pere Llopes, Vicent Blanes, Christòfol Corbí de Vidala, Francisco Navarro, Alonso Navarro, major de dies, Nicolàs Peres,

Joan Pérez, major, Joan Vidal de Grabiell, Damià Cortés, Thomàs Joan, Lloís Alonso de Vicent, Diego Navarro de Lloís, Miquel Esteve, Esteve Corbí, Vicent Prats, Vicent Errero, Pere Roman, Vicent Poveda, major, Grabiell Vidal, Andreu Molina, Valero Joan, Joan de Rossa, Jaume Peres, Miquel Dies, Ginés Rico de Ginés, Gironi Amat, Joan Rico, Berthomeu Albert, Felipe Llorente, Pere Matheu, Joan Perelló, Diego Roman, Lloís Martines, Pere Yague, Pere Bastà, Berthomeu o Blai Pérez, Roch Reig, major de dies, Pere Vidal de Pere, Francés Joan Brotons, Damià Rico, Pau Cerdà, Francés Rico de Pau, Francés Tortossa, Francisco Martorell, Vicent Vidal, menor, Jaume Ripoll, Melchor Blanes, Pere Vidal de Blanes, Pau Molina, major, Joan de Ochoua, Ginés Maqueda, Alonso Sans, major, Gaspar Pérez de Biar, Joan Vidal de Grabiell, Anthoni Rico, Gaspar Molina, Joan Valmany, Christòfol Rico de Matheu, Cosme Damià, Lloís Navarro, Pere Roís, Jaume Ramon, Francés Joan Aguir, Pere Vidal, menor. E fonch proposat [72v] per lo dit Alonso López, jurat en cap, dient que lo síndiq Pere Pau Brotons, és vengut de València acerca y en rahó de lo que es pretén acerca de les crides y pregons que en dies propassats se han fet y publicat en la plaça de dita vila en rahó dels ganados y de que sa senyoria a manat que los vasalls no rebesen actes extrajudicilas si no és ab lo notari que té sa senyoria nomenat per escrivà y que axí mateix no puguen nomenar altre escrivà si no és com és desús dit del que té nomenat sa senyoria per a la Sala y que a portat una provissió de la real audiència ab la qual li han admés lo [...] y provehīt pendent aquella no se invoque causa alguna y que axí representa dites cosses y si és qu'es determine y si serà bé proseguir dites causes o no y si és que determina que·s passe avant en dita causa se ha de fer sindicat y procura a Melchor Vilana³⁰, notari de la vila de Ontinyent, resident e la ciutat de València, ab sis lliures de salari per un any y en dos pagues lo dia de sant Joan primer vinent y l'altre en lo dia de Nadal après seguent y axí mateix que se ha nomenat per advocat al doctor Andreu Joan Arqués Jover y ab salari de quinze lliures cascún any a pagar en los matexos plaços franch de ordenanses y que axí que vegem lo que de terminen.

Ginés Rico de Joan dix que passe avant en la causa de prelación y que faça procura a dit Vilana y es done als dits sis lliures de sou cascun any com desús dit y al dit doctor Arqués cascun any quinze lliures.

Alonso Lopes dix lo matex vot y parer.

Francés Paià és del matex vot y parer.

Lloís Llorente mustasaf és del matex vot y parer.

Nadal Jover és del matex vot y parer.

Esteve Corbí és del matex vot y parer.

---

³⁰ Un Antoni Vilana, notari de València en el segle XV. Inventario de fondos notariales del Real Colegio Seminario de Corpus Christi de València/ Fernando Andrés Robres.../et al./ València: Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, 1990. p. 610.

Miquel Esteve és del matex vot y parer.
Alonso Sans qu'és del matex parer.
Vicent Poveda, major del matex parer.
Vicent Errero del matex parer.
[73]
Joan de Ochoa del matex parer.
Diego Navarro de Lloís del matex vot y parer.
Vicent Prats del matex parer.
Lloís Alonso del matex parer.
Thomàs Joan del matex parer.
Felippe Llorente que's de vot y parer que no es pleitege.
Damià Cortés del matex parer de que's pleitege com tots ans dit.
Andreu Molina de vot y parer que's pleitege.
Jaume Peres del matex parer.
Pere Roís que's pleitege de lo que serà justícia.
Pere Molina, major que's pleitege.
Pere Vidal de Blanes que no vol plets.
Alonso Navarro, major que no's pleitege.
Damià Joan que es defense lo que sia de justícia.
Melchor Blanes de parer de Ginés Rico de Joan.
Vicent Blanes del matex parer.
Francisco Navarro del matex parer.
Gironi Amat del matex parer.
Valero Joan el matex parer.
Pere Basta del matex parer.
Joan Vidal, menor del matex parer.
Christòfol Corbí del matex parer.
Pere Pau Berenguer del matex parer.
Vicent Cortés del matex parer.
Joan Gonsalbes del matex parer.
Lloís Navarro del matex parer.
Damià Rico fonch de vot y parer que ans que's proseguesca passe avant en dita causa se supplique a sa senyoria del senyor marqués ab la senyora marquessa dos y tres y quatre vegades fassa merced a esta vila de ses pretensions y que no's pleitege.
Jaume Ripoll del vot y parer del dit Ginés Rico de Joan.
Nicolau Peres del matex parer.
Pere Matheu del matex parer.
Thomàs Rico de Francés del matex parer.
Roch Reig del matex parer.
Ginés Maqueda del matex parer.
Joan Rico del matex parer
Joan Peres, obrer de vila, del matex parer.

[73v]

Agapito Peres que no·s proseguesca la causa.

Pere Vidal de Pere, menor del vot y parer del dit Ginés Rico de Joan.

Joan Peres de Gaspar del matex parer.

Pere Roman es de vot y parer que sa senyora ens faça merced de guardar los capítols de la vila y que la vila guarde els seus.

Pere Vidal de Pere, major dix que no·s proseguexca la causa.

Jaume Ramon del matex parer del dit Vidal.

Joseph Vidal del parer del dit Ginés Rico de Joan.

Bethomeu Albert del matex parer.

Miquel Martínez del matex parer.

Ginés Rico de Ginés del matex parer.

Cosme Damià que·s faça lo que sia de rahó y justícia.

Joan Valmany dix que si ha de ser en dany de la vila, que no·s faça.

Gaspar Molina del vot y parer del dit Ginés Rico de Joan.

Ginés Rico de Juseph del vot y parer dels dits justícia y jurats.

Blai Peres del matex parer.

Miquel Molina que·s defense lo que sia de rahó.

Grabiél Vidal que·s fassa lo que sia de justícia y que·s defense.

Joan Vidal de Grabiél que no·s pletege.

Anthoni Sans que no vol plets.

Julian Lopes que nos pletege.

Pau Cerdà del vot y parer del dit Ginés Rico de Joan.

Anthoni Rico del matex parer.

Gaspar Peres de Biar del matex parer.

Gironi Jover del matex parer.

Pere Romero del matex parer.

Francisco Sanches del matex vot y parer.

Francés Joan Aguir del matex parer.

Francisco Martorell del vot y parer.

Joan [...] que no·s pleytege.

Miquel Dies del vot y parer del dit Ginés Rico de Joan.

Joan Perelló del matex parer.

Grabiél Roman del matex parer.

Pere Llopes del matex parer.

[74]

Lloís Martinez del matex parer.

Francés Joan Brotons del matex parer.

Pere Yague del matex parer.

E la major part del dits consellers, com consta per los vots que particularment cascun de aquell a dit, conclohen en ques faça present al dit Vilana y se li concedeixquen sis lliures de salari a ell y quinze lliures al dit

advocat per cascun any fe[...] de orde matex y que·s paguen en los plaços desús dits y axí clogué lo dit consell etc. actum in aula consili.

Testes: Francisco Molina, çabater de la vila de Petrer y Joan [...] sastre de la vila de Elda hatrobats de present en dita vila de Monnòver.

Recepit Francisco Abbat notari et scribà.

Consta de sobre e possit en se lig en la primera plana en presència y assistència de Christòfol Corbí, ciutadà governador de dita vila y baronia y en la present plana on se li y que·s proseguexca en la causa nondubitatur.

Ego dicto Abbat notari et scribà.

Consell.

Die XI mensis junii anno Domini MDCXXXIII.

Recepit Balthasar Alvado, ministre ell en lo dia de güi de manament y provisió de los justícia y jurats de la present vila de Monnòver haver convocat y havisat a tots los consellers en lo qual consell s'an hatrobats los officials [74v] y consellers següents: Andreu Cortés, justícia, Damià Rico, Joan Rico y Pau Cerdà, jurat de la present vila de Monnòver, Lloís Llorente, mustasaf y Pere Pau Brotons, sindiq de dita vila en presència y assistència de Christòfol Corví, ciutadà general procurador y balle de dita vila y baronia de Monnòver.

Consellers: Damià Joan, Balthasar Alonso, Ginés Rico de Ginés, Esteve Corbí, Gaspar Cerdà, Pere Paià, Ginés Rico de Joan, Alonso López, major.

Cassa de la abadia.

E ajustats y congregats en la Sala del consell lloq acostumat hon se solen ajustar y congregat en la forma acostumada éssent la major part del consell particular fonch propossa per lo dit Damià Rico, jurat en cap, dient de com lo doctor Joan Batiste León, rector de la parrochial de la present vila els ha significat y amostrat un mandato del senyor vicari general ab lo qual mana als justícia y jurats rehedifiquen, obren y reparen dita cassa de la abadia per a que dit rector puxa viure y habitar en aquell ab sa familia y acó dins deu dies après íntima de dit mandato contaders en havant, mana que·s procehisxca contra la vila ab tot rigor de justícia son datta en lo primer de juny del present any y ferma per lo doctor Piquer, oficial y vicari general de sa senyoria reverendíssima del senyor bisbe de Oriola, e oïda dita propossió després de haver tengut parlament y col.loqui foren de vot y parer de que·s vaja lo justícia y jurats ab un notari de vila lo que es deu adobar dita cassa de abadia y que vist vegem si es poden [75] convenir-se ab lo senyor rector donant-li un tanto y en cas que no puguen convenir-se que per al dia del corpus es torne ajudar consell per a veure lo que·s determinarà que·s fassa acerca dites cosses.

Sissa de la carn.

Ítem determinaren que per quant fins lo dia de gūi no se ha rematat la sissa de la carn, per ço, que no donen dita competent y done en lo dia de gūi guitanta cinq lliures de moneda e admeten a quella per a que es vaja corrent y subastant per dos semnaes fins tant donen dita competent en aquella y si no la donaran y la vila no la voldrà donar ni rematar o puxa fer.

Festa de sant Joan.

Ítem determinaren que per a fer la festa de sant Joan que's cap de altar y patró de la present vila determinaren tots unànimes y conformes que's gasten y dona la vila per a dita festa y ab a ço es conclogué dit consell de quibus etc. actum in aula consilii etc.

Testes: Balthasar Alvado, ministre y Gironi Amat de Monnòver habitants.
Receptit Abbat, notarius et scribà.

Consell.

Die XXV mensis junii anno Domini MDCXXXIII.

Receptit Balthasar Alvado, ministre ell en lo dia de huí de manament y provisió dels justícia y jurats de la present vila haver havisat y convocat a tots los consellers del consell particular en lo qual foren hatrobats los següents: Andreu Cortés, justícia en lo civil y criminal [75v] de la present vila de Monnòver, Damià Rico, jurat en cap, Joan Rico, segon y Pau Cerdà, tercer, Lloís Llorente, mustasaf y Pere Pau Brotons, síndiq, en presència y assistència y assistència de sa merced de Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y balle de dita vila y baronia de Monnòver.

Consellers: Alonso Lopes, Damià Joan, Ginés Rico de Joan, Pere Paià, Francés Paià, Ginés Rico de Ginés, Nadal Jover, Gaspar Cerdà, Balthasar Alonso, e ajustats y congregats en la Sala del consell de dita vila, lloch acostumat hon se solen ajustaar y congregar en la forma acostumada per haver de tractar cosses que donvinguen en bé y hutilitat de dita vila, éssent la major part etc.

Fonch proposat per lo dit Damià Rico dient de com sa merced del senyor governador lo ha fet sabidor junatment ab lo justícia y jurats de com tenia una carta que comunicar al dit consell de Joan Grabiell Gomes, lloctient del real de València, procurador general del senyor marquès de Orani mi senyor de dita vila y baronia la qual dona a dits justícia y jurats en presència del dit consell y la entregaren a mi Francés Abat, notari y la obrís y llixgués la qual per dit notari vaig obrir y llixguí alt e inteligiblement y donà a entendre la qual cosa és del thenor següent: *abiendo entendido de mi senyora la marquessa algo de las diferencias que ai y que trataran de embiar síndico esta ciudad mermando que escribiesse a vuestras mercedes*

que los suspendiessen por que [76] no es el desseo de su senyoria inovar cossa ninguna ni tener pleitos consellers sus bassallos mayormente estando ausente el marqués mi senyor que por ningún casso querria que en su ausencia se hiciesse ni causasse ninguna novedad y aunque en esta parte el justicia y jurados an faltado hazer lo que debían todavía e querido volver a dezir lo mesmo unánimes y conformes que lo entienda todo el consejo por que no todos sean amigos de pleitos ni de hir contra el gusto del senyor marqués el memorial que el síndico medio de los cabos de que pretendían vuestras mercedes repar se queda mirando y einbiado votando al marqués mi senyor y es cierto que su senyoria no resolver alguna que se a contra lo capitulado ni en daño de sus vasallos que harta noticia tienen todos de su condición y ayuntamiento y an si me ha parecido bolver a hazer estos renglones diziendo que será justo no passar adelante cossa ninguna sino dexarlo en el estado en que por esta hasta que su senyoria venga que es cierto que lo estimara por essa villa lo puede estar de que no les hará agravio ninguno jamas donde responderan en todo como deven a estos señores [...] a vuestra mercedes como desseo del real de Valencia a 15 de junio 1634.

Joan Grabiell Gomes.

Justicia y jurados y consejo de Monnóvar.

Síndich a València.

E oïda dita carta après de haver tengut entre sí diversos y parlaments resolgueren y determinaren que en tot y per tot esigen servir al senyor marqués y mi senyora la marquessa y per a que ab més satisfacció de la vila es puga fer de manera que·s fasa que de servit y la vila no perda de son dret que vaja lo síndiq a la ciutat de València a besar les mans a mi senyora la condessa de la Puebla y a consell del advocat de la present vila fassa el asiento que convinga y que·s responga a la carta al dit Joan Grabiell y axí matex a mi senyora la condessa marquesa de la Puebla.

Abadia.

Ítem determiaren que en quant a la cassa de la abadia se li fassa plat al senyor rector de dotze lliures per a fer-los reparos de dita sa cassa y que en cas que no les vulla es fassan a jornal de vila e axí es clogué lo dit consell, de quibus etc. actum en la Sala etc.

Testes: Thomàs Joan, Balthazar Alvado, ministre, habitants de dita vila.

[76v]

Dictis die et anno.

Revocació de assessor de Torre y nominació de assessor Abat.

Andreu Cortés, justícia en lo civil y criminal de la vila de Monnòver, perquant tenia nomenat a Andreu Feliph de Torres, notari per son los

respectes a ell ben vists Abat notari en que infamia revocar a d'aquell de tal manera que se li pose jornal y nomena per a son assessor a Francés Abbat, notari durant lo any de son offissi de güi etc. actum in aula consilii.

Testes: predicti.

Recepit Abbat, notari et scribà.

Consell.

Die XXV mesnis julii anno Domini MDCXXXIII.

Recepit Balthazar Alvado, ministre ell en lo dia de güi de manament y provisió dels justícia y jurats de la present vila haver havisat a tots los consellers del consell particular asistexquen a consell per a la present ora, per ço que se ha de tenir consell en lo quas foren hatrobats los officials y consellers següents: Andreu Cortés, justícia en lo civil y criminal de la present vila de Monnòver, Joan Rico, jurat segon y Pau Cerdà, dos dels jurats, Lloís Llorente, almustasaff y Pere Pau Brotons, síndiq en presència y assistència de sa merced de Christòfol Corví, ciutadà general procurador y balle de dita vila y baronia de Monnòver.

Consellers: Esteve Corbí, Francés Paià, Gaspar Cerdà, Pere Roís, Anthoni Roís, Anthoni Sanz, Alonso Lopes, major, Ginés Rico de Joan, Pere Paià, Damià Joan, Nadal Jover.

E ajustats y congregats en la Sala del consell [77] lloch acostumat hon se solen ajustar y congrega per a tenir y celebrar consell éssent la major part del consell particular fonq proposat per lo dit Joan Rico, jurat segon, en absència de Damià Rico, jurat en cap, dient que lo síndiq Pere Pau Brotons à de anar a València a besar les mans a la senyora condessa de la Puebla conforme esta determinat en lo consell proposat acerca y en rahó de una carta messiva que escrigué Joan Grabiél Gomes, llochtinent de alcaide del real de València per orde del senyor marqués de Oraní mi senyor, senyor de dita e present vila y baronia, la qual està insertada en dit consell ab la qual diu que alguns son amichs de plets y altres no y que ara puix a de anar lo dit síndiq se li ha de escriure a la dita senyora condessa una carta per a que fermen en ella los dits officials y consellers y se li done crèdit a la relació que dirà y farà a dita senyora per a que sa senyoria veja que lo que's demana es cossa molt justa y és de vot y parer de tot lo consell unànimes y conformes de que s'escriga y responga al dit Joan Grabiél a dita carta y responga al dit Joan Grabiél a dita carta y se li done carta de crehència al dit síndiq de la relació que li farà y de lo que pretén la vila acerca del plet que's lleva y fonch determinat se escriga la carta següent:

Carta de la vila per a Joan Grabiél.

La carta de vuestras mercedes se ha comunicado por dos veces al consejo d'esta villa y en los dos consejos se ha tratado y conferido lo que vuestras mercedes en ella nos havissa y en ambos consejos se ha resuelto de

terminado que toda esta villa en general y en particular dessea servir y agradar a los señores marqueses sus dueños y para que esto se haga como se debe hazzer determinado y resuelto que el síndico vaya a essa ciudad a tratar consellers cuestras mercedes de los cabos y cossa que prestende de la villa y assí en lo que dicho síndico represntara a vuestras mercedes assí por esento como de palabra de mandar [77v] [...] y crèdito y por que tenemos dicho que mi senóra la condessa de la Puebla tiene los bienes y poderes per a tratar de las cossa y negocios de los señoes marqueses llevn orden de besar a su señoria la mano en nombre de esta villa y darle una carta d'este consejo suplicamos a vustras merceds nos haga merced de hacompañarle para esta embaxada para que en todo se haga el acierto que desseamos guarde nuestro senñor a vustras merceds de Monnóvar y julio a 25 de 1634.

Justicia, jurados y consejo particular dessuso nombrados.

Carta para la senyora condessa de la Puebla.

Por carta de Joan Grabiel Gomez y ralación de las personas que han ido a essa ciudad hemos sabido y tenido noticia que vuestra ilustrissia tiene [...] y a su cargo las cossas de mi señora la marquessa de Oraní y para significar a vuestra señoria las cossas que nos han obligado al nominamiento que la villa ha hecho y las causas que para ello han ido hemos determinado vaya el síndico d'esta villa a besar a vuestra señoria al que madara dar vuestra sñora el que ttractare de nuestra parte darle entera fe y crèdito que assí lo hemos resuelto en el consejo y supplicamos a vuestra señoria nos embie a mandar nuestras cossas de su servicio y gusto y Dios guarde a vuestra señoria por felices años como deseamos de Monnóvar y julio a 25 de 1634. Ilustríssima señora besa la mano de vustra señoria ilustríssima sus criados, justícia y jurados y consejo de la villa de Monnóvar.

[78]

De la llangosta.

En lo dit dia, mes e any Christòfol Corbí, ciutadà general procurador y balle de dita vila y baronia estant ajustats tot los justícia jurats y consell de dita vila los dits com havia vengut a sa notícia de que havia alguna llangosta en lo terme en algunes partides y que axí els amonestan que procurassen de veure el modo y manera que's remediés y matàs dita llangosta e los dits justícia y jurats y consell responguerenque faran visura de les parts hon se diu està dita llangosta y vista se procurará ab tot efecte, actum in aula consili etc.

Testes: Gironi Amat, Balthasar Alvado, ministre.

Céquies.

En dit dia fonq determiat que per quant cada dia y ha disensions y pesadumbre acerca del netejar les céquies de les ortes de la present vila de que vagen quatre persones expertes y vegem el modo y forma y manera que millor se puga consellers relació en poder de l'escrivà y feta es continue y es faça llibre y memòria per haver-ne memòria en lo esdevenidor, actum ut supra etc.

Abbat, notari y escrivà.

Testes: predicti.

Die XVIII mensis septembris anno Domini MDCXXXIII.

Estant ajustats en la Sala del consell de la present vila de Monnòver, en presència y de llicència de don Pedro Nieto³¹ de Peramato, governador de la present vila y baronia, Andreu Cortés, justícia, Damià Rico, jurat en cap, Juan Rico, jurat segon, Pau Serdà, jurat tercer, Luís Lorente, síndich, Balthasar Alvado, Anton Sans, major, Alfonso Lopes, Juan Gonsalbes, Damià Juan, Gaspar Serdà, Nadal Jover, Esteve Corbí, tots consellers del consell particular de la [78v] present vila, per sa merced dels senyor don Pedro, fonch proposat que sa senyoria de mi senyora la marquesa de Oraní li à manat venir a esta baronia ab títol de governador procurador y balle segons se mostra per lo títol sigüent:

Doña Lucrecia Corella y Moncada, marquesa de Oraní, senyora del estado de Portugal y Oraní en el reyno de Sardiña y de las baronias de Monóvar el Pinoso y Sollana en València y de Salimar en el de Catalunya etc. Usando del poder, llicència y facultad que tengo del señor don Fadrique de Portugal y don Rodrigo de Silva y Mendoza, marqués de Oraní, mi señor marido que passó ante Andrés de Valderrama, sucario de su magestad en esta villa en doçe de Abril del año passado mil seiscientos treinta y dos por quanto [...] servicio y a la buena administracion de justícia y buen comun de la república conbiene y Christóval Corbí governador y colector general que a sido de nuestra villa y baronia de Monóvar y todos sus ministros y oficiales que an sido y son, den residencia del tiempo que ean estado y exerdidos a sus officios y que vaya persona de satisfacció a tomarla. Por tanto [...] de la sugisiència abilidad y fidelidad de vos don Pedro Nieto de Pero Mata³², mi criado y que bien y fielmente hareis lo que por nos os fuere mandado mirar [...] de Dios y merced y el bien y utilidad de nuestros vasallos por lo presente os elegimos y nombramos por mi juez [...] para que vayais a la dicha nuestra villa y baronia de Monóvar y sirbais y tomeis

³¹ "1629, diciembre 12 Madrid. Don Diego de Silva y Mendoza, marqués de Oraní, otorga poderes a D. Pedro Nieto, ante el notario Andrés Valderrama, para que en su nombre tome posesión, entre otros lugares, de la baronia de Monóvar, que le corresponde como sucesor de Dª Ana de Portugal y Borja, princesa de Melito. M. y E., año 1629, libro 7. mano 67, fol. 13. Pérez, Desamparados. *Documentos para la historia de Monóvar en el Archivo del Reino de Valencia*. Revista de Festes de Monòver 1983.

³² "15.05.1637-Fue sepultado Don Pedro Nieto de Peramato, governador de esta villa". (Poveda Bernabé, Rafael, *Mortuoris*. Monòver 1992)

la dicha residencia de todo el tiempo que la deban dar el Christòfol Corbí y sus ministros y oficiales la qual hareis pregonar y públicamente y [...] hareis la información y [...] secreta informar-nos como y de que manera an usado sus officios si [ha...] y guardado justícia a las partes y si an sido [...] y neligentes en aguardar y que se guarden proaciones tocantes a mi jurisdicción [...] perjuicio y capítulos de población y buen gobierno segun los vasallos son obligados o si a permitido o [...] [79] en nuestro perjuicio y de nuestros vasllos y bien comun dexarne d mirar y guardar lo términos de dicha baronia y herbadexados y todo lo demas que devia aser conforme a fueros leyes y dichos del Reyno de Valencia y de todas las culpas que contra el derecho Christòval corbí y sus ministros y otros resultaren les areis sus cargos y en rason de las dmeandas públicas que en la pública se les pusieren procedereis sobre [...] y lo dicho asciendo y determinando justícia dentro de treinta dias sentenciando consellers el doctor Pomares abogado que nombramos y seria [...] por vuestro asesor los quales se qüenten desde el dia que presentáredes esta mi comisión y poderes en la dicha mi villa de Monóvar que pugnareis la dicha residencia y el doctor Pomares por quanto a de asistir en la dicha villa de Monóvar el tiempo de la dicha visita y residencia aya y lleve de salario cada un dia de los que en ella se ocupase veite reales los quales resiva y cobre de los que resultaren ocupados en ello y assi mesmo Andrés Felipe de Tores que nombro por escribano ante quien pasen lo autos lleve seis reales cada un dia de slario de mas de lo que montaren los escritos conforme a la aranza que cobre de los ocupados.

Otrosí os comitemos damos poder y facultad para que podais tomar qüentas al dicho Christoval Corbí de todos los maravedis, pan, trigo, sebada y otros granos, semillas y otras cossas que lo deva dar de su colecta de todo el año de mil seiscientos treinta y tres y este present e de trienta y quatro aciendolo cargo de totdo ello en conformidad del que le hizo Joan de Salazar nuestro criado y [...] y resibieron en las qüentas del año treinta y dos por Andres de Valderrama nuestro contador y secretario y el alcance o alcances que resultaren contra Christoval Corbí de mesnada y que de fianzas bastantes que sea vesino de dicha villa para que aga y disponga d-ello como y de la manera que por mi le fuere mandado y [...] lo tenga para su efecto de manifiesto a ley de depositario y o las penas d-ella y en quanto a las deudas de los vasallos que os paresiera recibirle en quanta las legitimaciones consellers lo mismos deudores quedando como os costa el dicho Corbí obligado al saneamiento d-ellas y que dentro de breve término seran cobradas y esto consellers toda seguridad y assi mesmo tenemos por bien de nombraros por governador de la dicha nuestra villa y baronia de Monóvar por el tiempo que fuera nuestra voluntad y mientras que se procehe persona que nos paresca a propósito y conviniente

para que use de dicho officio para que ayudais al gobierno y administraci3n de la justicia assi en lo sivil como en en lo criminal de la dicha villa y baronia se [...] como lo han hecho y podido aser los otros gobernadores vuestros predecesores quandom de en todo y por todo las ordenes e instaciones convenientes que [79v] [...] para la buena administraci3n de la justicia a servicio de dichos y nuestro y para que consellers mas comodidad lo podais pasar os nombro [...] en cada un a1o [...] de dicho oficio de governador contador desde el dia que comesaredes a usalles, dosmil reales castellanos conmas[...] partes de todos los quexos y con personas que sirvieren en dicha villa y baronia y mando consejo general justicia y juraos de dicha villa y a los demas vassallos os tengan y mantengan en la misma premisi3n que siempre an estado a los gobernadores vuestos antecesores y Christofol Corb3 y mando a los dichos consejo general justicia y jurados os guarden y agan guardar todos las onrras asta que an sido guardadas a los dichos gobernadores sobresequier las penas que les pusieredes en que des de luego les des por condenados y los podais executar tanto quanto por fuero y derecho lugar aya huvido nesario en los que lo contario hisieren que para todo lo susodicho y lo d'ello dependiente y conserniente os doy poderes y facuoltad tal que lo tenemos consellers todas las insidencias y dependencias y consellers libre y general administracio de todo lo qual a mandamos dar y de la presente firmada de mimano y sellada de mis armas y sofirmada de Andres de Valderrama, nuestro contador y secretario en la villa de Madrid a siete dias de mes de setiembre mis seis sientos y treinta y quatro a1os.

Grabiel Mira notario por lo escrivà.

Marquesa de Oran3.

Por mandato de nuestra sen1ora la marquesa.

Andres de Valderrama.

E o3da la dita comissi3n unànimes y conformes et nemine discrepante reesponguereen que obien dita provaci3n [...] sobre de[...] a pro [...] per la present no sia causar danys ni perjuh3 en los drets y justicia y cap3tols de poblaci3n y furs del present regne, de quibus.

Testimonis foren presents Visent Hubet y Guillem del Tell de Monn3ver habitants.

Extracci3n de mustasaf.

Die XXIII mensis septembris anno Domini MDCXXXIII.

Estant ajustats en la Sala del consell de la present vila en pres3ncia y de lli3ncia de don Pedro Nieto [80] de Pero Mata, general procurador y bale de la vila y baronia de Monn3ver per haver de fer extracci3n de amustasaf, Andreu Cort3s, justicia, Damià Rico, jurat primer, Joan Rico, jurat segon,

Pau Serdà, jurat tercer, Luís Lorente, amostasaf, Pere Pau Brotons, síndich, Nadal Jover, Francés Paià, Ginés Rico de Joan, Anton Sans, Esteve Corbí, Pedro Ruis, Pedro Rico de Ginés, Juan Gonsalbes, Pere Paià, tots consellers del consell particular de la present vila per lo dit síndich, fonch treta una capsa dins la qual y avia una bolça ab uns redolins dels noms dels consellers de la present vila les quals contats foren posats en una olla y per lo dit justícia ab la vara de son offisi pegades tres voltes e per un infant de huit anys presehint lo senyal de la creu fonch un redolí ab lo nom de Ginés Rico de Ginés, el qual fonch abilitat. Ítem per dit infant fonch tret altre redolí ab lo nom de Alonso Lopes y axí matex fonch abilitat ab lo qual fonch concluida la dita extracció de mustasaf, de quibus.

Sobresquier.

Et incontienti per a fer extracció de sobresequier per dit infant fonch tret altre redolí ab lo nom de Ginés Rico de Joan y fonch abilitat.

Ítem per dit infant fonch tret altre redolí ab lo nom de Gaspar Serdà y fonch abilitat ab lo qual fonch concluida la dita extracció, de quibus etc. actum Monnòver.

Testimonis foren presents Pedro Roman y Pere Vidal majors.

[80v]

Die XVIII mensis octobris anno Domini MDCXXXIII.

Recepit Balthasar Alvado, ministre y pregoner ell en lo dia de güi de manament y provisió dels justícia y jurats de la present vila de Monnòver, haver havissat y convocat a tots los consellers del consell particular per a tenir consell en lo qual foren hatrobats tots los consellers següents: Andreu Cortés, justícia en les causes civils y criminals de la present vila y baronia de Monnòver, Damià Rico, jurat en cap, Joan Rico, segon y Pau Cerdà, tercer, en presència y assistència del senyor don Pedro Nieto de Pero Mata, conseller general procurador y balle de la present vila de Monnòver. Consellers: Francés Paià, Pere Paià, Esteve Corbí, Balthasar Alonso, Lloís Llorente, Ginés Rico de Joan, Damià Joan, Pere Roís, Juan Gonçalbes, major.

E ajustats y congregats en la Sala del consell, lloch acostumat hon se solen ajustar y congregar per a tenir y celebrar consell en la forma acostumada per a tractar en bé y hutilitat de la dita present vila.

E foch proposat per lo dit Damià Rico, jurat en cap, dient que per quant moltes particulars persones, vehins y habittadors de dita vila tenen necessitat de forment y altres grans per a sembrar, per ço que en moltes parts del terme està a Déu gràcies plogut y regat y no poden sembrar per no tenir-los y que los senyor governador donarà lo forment y demés grans que auran menesters ab pacte y condició que la vila aja de assegurar y obligar a tornar dit forment y demés grans en la era o en dinés a nou lliures per caffís

entrant primer la dita vila a cobrar en dita era primer que no lo colector de sa senyoria il·lustríssima la marquesa de Oraní mi senyora, senyora de dita vila y que d'esta manera té la orde de sa merced del senyor governador de mi senyora la marquessa y que no·l pot donar de altra manera.

[81]

Forment y grans per a sembrar.

E oïda dita proposició per los dits consellers del dit consell particular determinaren y votaren en la forma següent de que feu molt contento de fer y passar per la dita proposició ab que tostemps y per quant lo dit colector aurà cobrat algun forment además dels grans del delme degut a sa senyoria que haja de ser y sia per conte del forment y grans que la vila estarà obligada y no per deute que degüen a sa senyoria y axí mateix determinaren tots unànimes y conformes de que estiga consell general per a fer-los sabidors de tot lo desús dit y axí conclogué dit consell etc. actum in aula consilii etc.

Testes: Jaume Ramon, alguazil y Balthasar Alvado, ministre de Monnòver habitants.

Dictis die et anno

Per a tot lo qual donen poder y facultat a dits justícia y jurats per a que se obliguen en lo preu de dits grans ab totes les clàusules necessàries actum etc.

Ítem fonch determinat de que se hagen de donar doscents caffços de forment al dit preu de nou lliures per cascun caffis a pagar y tornar en la era en forment o dinés o en plata valenciana y lo forment se ha de pendre lo preu al forment que batallerament córrega en dita vila en lo dia que·s rematara los grans de sa senyoria del forment que aurà pres y de la civada sexanta caffços a fer y preu de quatre relas per barcella a pagar axí matex a conforme valdrà batallerament lo dit dia y axí mateix cinquanta caffços de centeno a fer y preu de quatre reals y mig per barcella a tornar y pagar en la forma desús dita actum ut supra etc.

Testes: predicti.

Recepit Francés Abbat, notari y escrivà de la Sala.

[81v]

Consell.

Die X^o mensis dezembris anno Domini MDCXXXIII.

Andreu Cortés, justícia, Damià Rico, jurat, Joan Rico, Pau Cerdà, jurats, Ginés Rico de Ginés, mustasaf, Pere Pau Brotons, síndiq, Francés Paià, Anthoni Sanz, major, Lloís Llorente, Gaspar Cerdà, sobrequier, Alonso Lopes, major, Esteve Corbí, Damià Joan, Balthasar Alonso, tots consellers del consell particular, en presència y assistència de don Pedro Nietto, general

procurador y balle de la present vila y baronia de Monnòver, ajustats y congregats en la Sala del consell, lloch acostumat hon se solen ajustar y congregat ut moris est de manament y provisió de dits justícia y jurats y per Balthasar Alvado, ministre y pregoner son estats havisats y congregats segons ans lo notari y escrivà desús-crit à fet relació en lo dit dia de güi entre tres y quatre ores de la vesprada poch més o menys y essent la major part del dit consell particular per a tractar cosses que convenen al bé y hutilitat de la present vila y per a la extractió de justícia de l'any primer vinent de l'any 1635.

Doctor.

E fonch proposat per lo dit Damià Rico, jurat en cap, dient que per quant lo doctor Gallut està concertat en la present vila per a que vinga a visitar dita vila y se li degüen güit caffços de forment per lo concert de l'any propassat y se li havien de pagar y repartir per los vehïns de dita vila a donar-se'ls per lo mes de agost propassat y no se li han donat vegen lo que se aja de fer per a pagar-li o tornar-lo a consertar per altre anys per altres güit caffços de forment ab los pactes y condicions proposats en lo consell de quant se concertà y que li voldrà concertar se li donarà setze caffços de forment per los dos anys fent repartiment per los vehïns de dita vila y sinó es voldrà concertar fer-se repartiment y pague e oïda dita propossissió foren de vot y parer tot unànimes y conformes et nemine discrepante [82] que·s faça conforme dita propossissió y ab açò es conclogué dit consell, de quibus etc. actum in aula consili etc.

Testes: Jaume Ramon, alguazil y Balthasar Alvado, ministre.

Extractió de Justícia.

Die XXI mensis dezembris anno Domini MDCXXXIII.

Recepit Balthasar Alvado, ministre y pregoner públiq de la present vila de Monnòver ell en lo dia de güi de manament y provisió dels senyors justícia y jurats de dita vila haver convocat y avisat a tots los consellers del consell particular per a la present dia a les dos de la vesprada poq més o menys per a la extractió de justícia en lo qual foren a trobats los consellers següents: Andreu Cortés, justícia en lo civil y criminal de la present vila de Monnòver, Damià Rico, jurat en cap y Pau Cerdà, jurat tercer y Ginés Rico de Ginés, mustasaff y síndich de dita vila y Gaspar Cerdà, sobrecequier, Anthoni Sans, major de dies, Joan Gonçalbes, major de dies, Alonso López, major de dies, Balthasar Alonso, Esteve Corbí, Lloís Llorente, Nadal Jover, Pere Romero, tots consellers del consell pa de dita vila de Monnòver, ajustats y congregats en presència y assistència de sa merced del senyor don Pedro Nietto de Pero Mata, general procurador y balle de dita vila y baronia de Monnòver en la Sala del consell, lloch acostumat hon se solen ajustar y congregat en la forma acostumada per a fer la extractió de justícia de l'any

primer vinent de l'any 1635, per a la qual extractió fonch treta de la caixa de tres claus una capça dins la qual està lo sach de tots los consellers del consell particular y en aquella estan vint ceduletes de paper qu'és lo número del dit consell en les quals estan escrits tots los noms y cognoms de tots los consellers lo qual saq fonq hubert y foren tretes dites ceduletes y es trobaren les dites vint ceduletes, totes les quals foren possades una per una en una olla foren menejades molt bé y precehint lo senyal de la creu [82v] per un infant de set anys poq més o menys colà la mà en dita olla y sacà una de dites ceduletes la qual entregà a sa merced del senyor governador y es trobà lo nom y cognom de Damià Rico, no fonq admés per ser jurat, fonch treta altra ceduleta y fonch trobat lo nom de Ginés Rico de Joan y no fonch admés per ço que fonq justícia en lo any propassat, fonch treta altra ceduleta es trobà lo nom de Damià Joan, fonq admés, fonch treta altra ceduleta lo nom de Andreu Cortés, no fonch admés per ser justícia, fonch treta altra ceduleta, es trobà lo nom de Pere Paià, fonch admés, ab la qual extractió es conclogué lo dit consell de quibus etc. actum in aula consili etc. Testes: Jaume Ramon, alguazil, y Balthazar Alvado, ministre, de Monnòver habitants.

Recepit Abbat, notari et scrivà.

Consell acerca del doctor Sánchez.

Die XXVII mensis dezembris MDCXXXIII.

Balthasar Alvado, ministre y pregoner públic de la present vila de Monnòver, ell en lo dia de güi de manament y provisió dels senyors justícia y jurats haver havisat y convocats a tot los consellers del consell particular per a lo qual foren hatrobats los consellers següents: Pere Paià, justícia en lo civil y criminal de la present vila de Monnòver, Damià Rico, jurat en cap, Joan Rico, jurat segon y Pau Cerdà, jurat tercer, Ginés Rico de Ginés, almustasaff y Pere Pau Brotons, síndiq de dita e present vila, Francés Paià, Nadal Jover, Ginés Rico de Joan, Pere Roís, Damià Joan, Alonso López, major de dies, Joan Gonçalbes, major de dies, Lloís Llorente, Pere Romero, Esteve Cortés, regent de justícia y Anthoni Sanz, major de dies, e ajustats y congregats en la Sala del consell, en presència y assistència de sa merced del senyor don Pedro Nietto de Pero Matto, general procurador y balle de la present vila y baronia de Monnòver, lloq acostumat on se solen ajustar y congregat per a tenir y celebrar consell en la forma acostumada acerca y rahó de tractar y comunicar cosses concernents y tocants al bé y hutilitat de la present vila y en particular de la havinença y concertar lo doctor, e fonq proposat per lo dit Damià [83] Rico, jurat en cap, dient que per quant la havinença y concert del doctor Gallur a escrit en 14 del mes de acte propassat de l'any 1634 y se li a fet llibre y memòria per haver-li de pagar los güit caffijos de forment que estava concertat y que si es volia tornar a concertar per altre any y que li donarien setze caffijos en lo any present de

1635 en lo agost per altre any si es volia concertar y que se li ha escrit al doctor Gallur en nom de la vila y axí mateix se li ha parlat en Elda per los senyors jurats Damià Rico y Gaspar Cerdà y que a respost que se li pague lo que se li deu y no ha volgut tornar-se a concertar per certs respectes y que lo doctor Sanches de la vila de Novelda es vengut a concertar-se que vegem ses mercens lo que els particular que es faça y que si es concertara per quant és bé y hutilitat de dita vila y de les pobres que no poden pagar un doctor.

E oïda dita propossició tots unànimes y conformes et nemine discrepante foren de vvot y parer de que es concertés y vinga lo doctor Miquel Sanchez a visitar la present vila y que se li farà una ceda per a que cobre de tots los que per aquella estarà tasat y que l'aja de cobrar per son conte sens que tinga obligació de la dita vila de pagar-li cossa ninguna si sols de aquells pobres que la vila conexera no tenir de hon pagar la qual memòria la donarà lo scrivà de la Sala al dit Sanches o a la persona que ell nomenara y que ha de visitar la vila en esta forma: que tinga obligació de visitar la vila en invern de 15 en 15 dies y de estiu de guit a guit dies y que si per cas y aurà malalts que tinga obligació de aisitir fins tant se muiguen o estiguen bons havisant-lo de com y hà malalts y que no se li aja de donar cavalgadura si que vinga a sa costa y despessa y que si per cas lo dit doctor per absència de aquell o malatia no acudix y tingués alguan necessitat lo pugua portar a sa costa el doctor que a la vila li parexera y que se li donaran guit caffços de forment e com estigué present lo dit [83v] doctor Miquel Sanchez acceptà la dita visita y concert ab los pactes y condicions suppra mensionats y que cobrara los dits guit caffços de forment a sa costa y que·ls cobrará conforme dita memòria e axí es conclogué dit consell per forma de forma de quibus etc. actum in aula consilii etc. y a de començar-lo dia de cap d'any a visitar la dita vila.

Testes: Jaume Ramon, alguazil y Balthasar Alvado, ministre de Monnòver habitants.

Recepit Abbat, notari et escrivà.

El doctor Miquel Sanchez.

Consell general acerca del datiu a sa magestat.

Pere Paià, justícia en les causes civils y criminals de la present vila de Monnòver, Juan Rico, uno dels jurats, Pere Pau Brotons, síndiq de dita vila, Gaspar Cerdà, sobrecequier, Lloís Llorente, Andreu Cortés, Balthasar Alonso, Pere Roís, Anthoni Sans, major, Alonso Lopes, major, Francés Paià, Esteve Corbí, regent de justícia, Joan Gonçalbes, major, Pere Romero, Melchor Blanes, Valero Joan, Alonso Navarro, major, Thomàs Rico, familiar, Christòfol Corví, ciutadà familiar, Damià Juan, Vicent Cortés, Damià Cortés, Pere Llopes, Francés Juan Aguir, Diego Navarro de Alonso, Francisco Navarro, Joan Vidal, menor, Thomàs Joan, Andreu Molina, Pere

Roman, Joan Vidal de Grabiell, Thomàs Rico de Matheu, Ginés Maqueda, Lloís Vidal, Lloís Martínez, Vicent Poveda, major, Vicent Vidal, major, Joan Dalla, Francisco Martorell, Juan Gonçalbes, menor, Grabiell Vidal, Francisco Sanchez, Gaspar Navarro, Gaspar Pérez Azorin, Joan Valmany, Joan de Rossa, Miquel Molina, Berthomeu Molina, Joseph Poveda, Miquel López, Francés Gonçalbes, Lloís Navarro, Macià Corbí, Pere Basta, Joan Perelló y Vicent Ubet, llauradors tots vehins y habitants de la present vila de Monnòver en presència y assistència de don Pedro Nietto de Pero Matto, general procurador y balle de dita vila y baronia de Monnòver, ajustats y congregats en la església parrochial de la present vila de Monnòver lloq acostumat hon se solen ajustar y congregat ut moris est. Havent oit la propossició que a fet don Gironi Rocamora, marqués de la Puebla e lloch de Beniferri y Raffal, lloctinent e protantveu de general governador en lo present regne de València de sà Sexona y la real carta de sa excelència del senyor marqués de los Véles, virrei capità general en el present regne tots unànimes y conformes et nemine discrepante, [84] dihuen que per a servir a sa magestat com a bons fills vasalls ab lo poc poder que la dita vila té per los mals anys y esterilitat del temps que han tengut y gastos que se'ls han offert y també per haver servit a sa magestat en la ocasió pasada, dihuen que offerexen servir a sa magestat ab sinquant lliures de moneda en lo cas que hixca sa real persona y o cavalleriza a la defensa de sos regnes y de la sancta fe catòlica y no en altra manera, de quibus etc. actum en dita església etc.

Testes: Augustí Rico y Roch Vidal de Vicent de Monnòver habitants.

Recepit Franciscus Abbat notarius publicus et scribà aula consilii.

Consell

Avituallament de les carns.

Die XVIII mensis februarii anno Domini MDCXXXquinto.

Recepit Balthasar Alvado, ministre de la present vila ell en lo dia de güi de manament y provisió de los senyor justícia y jurats haver havissat y convocat a tots los consellers del consell particular en lo qual foren hatrobats los consellers següents: Pere Paià, justícia en lo civil y criminal de la present vila de Monnòver, Damià Rico y Joan Rico, dos dels jurats de dita vila, Pere Pau Brotons, síndicq, Lloís Llorente, Francés Paià, Nadal Jover, Balthazar Alonso, Gaspar Cerdà, Andreu Cortés, Esteve Cortés, Pere Roís, Joan Gonçalbes, major, Alonso Lopes, major y Anthoni Sanz, major de dies y Ginés Rico de Ginés, tots consellers del consell particular ajustats y congregats en presència y assistència de sa merced de don Pedro Nietto de Pere Matto, general procurador y balle de dita vila y baronia, en la Sala del consell lloq acosutam hon se solen ajustar y congregat en la forma acostumada per a haver de tractar y comunicar cosses que conbenen al bé y hutilitat de la dita y present vila y en particular acerca de l'avituallament de

les carns del present any 35, e fonch proposat per lo dit Damià Rico jurat en cap dient que Vicent Hubet a possat dita en lo havituallemnt de les carns conforme capitols de l'any propassat de 1634 y per lo matexos preus en cascuna de les dites carns y que en lo dia [84v] de gñi Lloís Llorente a passat dita conforme dits capitols del dit any 1634 la qual dita possà ab pacte que qualsevol persona que vodria dir en dites carns a de abaxar un diner més per cascunaa lliura y que [...] li han de donar deu lliures de moneda de exaus y que si no·l tinguen de la dita que no agen de donar-li ninguna cossa y que possà dita per cascuna lliura de carn de moltó a 3 lliures, 6 y la ovella y macho a 2 lliures, 6 y que si el tancara aja de baxar un diner per cascun carn e oïda dita propossissió tots unànimes y conformes et nemine discrepante foren de vot y parer de que se admita la dita que lo dit Lloís Llorente té possades y conforme dits capitols y que se aja de traçar y rematar per al dia de sant Macià primer vinent que·s contarán 24 dels present mes e any o en lo dumenge après següent que·s contarán 25 de dits mes e any y que la cobre per quant és voluntaria conforme capitols que si la dona la donarà a vint diners cascuna lliura, de quibus etc actum in aula consili etc.

Testes: Jauem Ramon, alguazil de sa magestat y Balthasar Alvado, ministre de Monnòver habitants.

Receptit Abbat, notari et scribà.

Consell.

Die XI mensis martii anno Domini MDCXXXV.

Receptit Balthasar Alvado, ministre ell en lo present dia de gñi de manament y provisió dels senyors justícia y jurats de la present vila haver havisat y convocat a tots los consellers del consell particular per a la present ora en lo qual foren hatrobats los senyors consellers següents: Pere Paià, justícia en lo civil y criminal de la present vila de Monnòver, Damià Rico y Juan Rico y Pau Cerdà, jurats y Pere Paià Brotons, síndicq de dita vila, Damià Juan, Esteve Corbí, Gaspar Cerdà, Andreu Cortés, [85] Balthasar Alonso, Alonso Pere Romero, Ginés Rico de Ginés, mustasaf, Alonso Lopes, Joan Gonsalbes, major y Alosnos Sans, major.

Tots ajustats y congregats en presència y assistència de sa merced del senyor don Pedro Nietto de Pere Matto, general procurador y balle de dita vila y baronia de Monnòver en la Sala del consell de aquella lloch acostumat hon se solen ajustar y congregat ut moris est y éssent la major part del consell particular, fonq proposat per lo dit Damià Rico, jurat en cap, dient de com la present vila patex gran necessitat per no trobar forment per lo asigurator y panader y que no es troba forment en la present vila y per quant sa excelència del senyor marqués de Oraní, mi senyor, en té venut en moltes parts del regne certa partida que resta partida de aquell que no se'l an portat y dita vila sia primer en dit forment que altre algú per la dita necessitat per

a havituallar aquella per la qual rahó diu que vegem lo que els particular acerca dita propossició la qual oïda tots unànimes y conformes foren de vot y parer de que vaja lo síndiq a la vila de Elig a demanar parer del doctor micer Ginés Pomares, assessor de dita vila, per a veure per quant estarà venut si tendrà actió de dita vila per deprende-lo y que en lo entrant que vaja que·s faça empara de dit forment en poder del dit colector nou lliures ni entregue dit forment a ninguna persona ni altre per ell en pena de 25 lliures y que es faça pregó de que ningun forment que no sia donant havís a ses merceds de dits justícia y jurats y açò en pena a qui en lo contrari farà de 25 lliures y el forment y cavalgadura perdut tan qui·l vendrà com qui el comprarà, de quibus etc. actum in aula consilii.

Testes: Jaume Roman, alguazil y Balthasar Alvado, ministre de Monnòver habitants.

Francés Abbat, notari et scrivà.

[85v]

Consell.

Die XVIII mensis martii anno Domini MDCXXXV.

Recepit Balthasar Alvado, ministre ell en lo present dia de güi, de manament y provissió de ses merceds dels senyors justícia y jurats de la present vila de Monnòver, haver havissat y convocat a tots los consellers del consell particular per a que assistixquen al consell en lo qual foren hatrobats los consellers següents: Pere Paià, justícia de la present vila de Monnòver, Damià Rico y Pau Cerdà, dos dels jurats de aquella, Pere Pau Brotons, síndiq de dita vila y Ginés Rico de Ginés, almustasaf, Anthoni Sans, major, Alonso López, major, Esteve Corbí, Lloís Llorente, Nadal Jover, Balthazar Alonso, Damià Juan, Ginés Rico de Juan, Gaspar Cerdà.

Propossició.

Gasto de la processó de Agost.

E tots ajustats y congregats en presència y assistència de don Pedro Nieto de Pero Matto, general procurador y balle de dita vila y baronia de Monnòver en la Sala del consell de aquella lloq acostumat hon se solen ajustar y congregar per a tenir y celebrar consell ut moris est. y essent la major part dels consellers del consell particular de dita vila, fonq proposat per lo dit Damià Rico jurat, en cap, dient que per quant per la divina misericòrdia de nostre senyor Déu Jesuchrist, tenim gran falta de agua per lo qual convendrà molt fer pregàries ab processó a la mare de Déu de l'Orito per a que pregue ab sos sants y a son fill preciós ens done el rexiu del cel y lo que sia menester per a salvació de nostres ànimes y axí que per anar y fer processó que per quant aniran moltes persones de la vila necessitades y molts pobres que solen acudir a dites processons que·s lleve recapte la vila, que vegem lo gasto que gusten que·s fasa, tan per als capellans que han de

anar per la missa y per a fer caritat als pobres que acudiran, e hoïda dita proposició tots unànimes y conformes foren de vot y parer que es gasten quatre barcelles de forment per a pa y quatre cànsters vi y que per a lo demás gasto que·s farà se'ls passen en contes y memòria de tot y no li se'ls pose en conte 17 relas y mig que es gastaren en la processó de Asp que a vengut per la present que anava a les visites.

Ítem han de terminat tots unànimes y conformes que del forment que té Pere Miquel Berenguer, en la present [86] vila en poder del collector Pere Roís que la vila en pren 24 cafisos per havituallar dita vila al asegurador de la farina y al panader y nomene per depositari dels dits 24 cafisos a Nadal Jover per a que·l repetixca y cobre lo preu de aquell per a que lo entregue al dit Berenguer y que el treball de dit repartiment aja de gràcia lo dit Nadal Jover per ser cosses tocants de la vila y ab açò es dona fi a dit consell, de quibus etc. actum in aula consili etc.

Testes: Jaume Ramon, alguazil y Pere Matheu de Monnòver habitants.

Recepit Francisco Abbat, notari et scribà.

Consell.

Die VIII° mensis aprilis anno Domini MDCXXXquinto.

Recepit Balthasar Alvado, ministre ell en lo present dia de güi de manament y provisió dels senyors justícia y jurats de la present vila de Monnòver, haver havisat y convocat per a consell a tots los consellers del consell particular en lo qual foren hatrobats tots los consellers següents: Pere Paià, justícia en les causes civils y criminals de la present vila y baronia de Monnòver, Damià Rico, Joan Rico y Pau Cerdà, jurats de dita vila de Monnòver, Gaspar Rico, almustasaf y Pere Pau Brotons, síndiq de dita e present vila: Anthoni Sans, major, Alonso López, major, Esteve Corbí, regent de justícia, Nadal Jover, Lloís Llorente, Francés Paià, Balthasar Alonso, Damià Juan, Andreu Cortés, Pere Romero, Pere Roís.

Tots vehíns y habitants de la dita e present vila y consellers del consell particular de aquella ajustats y congregats en presència y assistència de sa merced del senyor don Pedro Nietto de Pero Matto, general procurador y balle de dita vila y baronia de Monnòver en la Sala del consell de aquella lloq acostumat hon se solen ajustar y congrega per a tenir y celebrar consell [86v] ut moris est. per a tractar cosses que convenen al bé y hutilitat de dita vila y éssent la major part dels consellers del dit consell particular, fonq proposat per lo dit Damià Rico, jurat en cap, dient que lo havituallament de les carns està menys dos dinés que ara un any y que havia sis dinés per cascuna lliura de carn que vegem ses merceds quanta sissa es possarà en este any de 1635.

Sissa de la carn.

E tots unànimes y conformes et nemine discrepante oïda dita propossissió de vot y parer y determinaren que posse sis dinés per cascuna lliura de dites carns e fonq propossaat per dit Damià Rico acerca de que Cosme Damià, guarda dels drets reals de sa magestat y carnicer que a segut de la present vila, que lo procurador fiscal de dita vila li ha possat una escriptura de denunciació y acusació criminal acerca y en rahó de que se ha rebut informació exofficial de testimonis de que diguen que ha donat un carn per altra que és haver donat carn de ovella per de moltó y que a possat una escriptura de pobre miserable y que lo doctor Pomares, assesor de dita e present vila à provehit que per quant consta ser pobre miserable y consta per procés de testimonis que és donat de que no pot defensar-se y que té la vila obligació de defensar-lo, que vegem ses merceds lo que els par que determinen que es faça acerca de açò e oïda dita propossissió tots unànimes y conformes foren de vot y parer de que per quant al dit Cosme Damià per dita causa li tenien escrits alguns bens mobles, que es venen aquells en públich encant y que lo preu procehit de aquells sia per a defensar-se y que si no tendrà prou de aquells que després veuran lo que·s podrà fer y faran tot lo que sia de justícia, e sa merced del senyor don Pedro Nietto de Pero Matto à propossat de que té en son poder un memorial y decret que Pere Pau Brotons, síndiq de dita e present vila portant a sa senyoria de la senyora marquessa de Oraní mi senyora acerca y en rahó de plantar vinyes y altres cosses tocants en aquell y axí mateix a fet presentació de una procura feta y fermada per mi senyora la dita senyora marquessa de Oraní axí en son nom propi y de procurador dels senyor marqués de Oraní senyor de dita vila rebuda per Andrés de Valderrama, escrivano en Madrid en 14 de março de 1635, tenint en aquell ple e bastant poder per a fer tots e qualsevol acte o actes de establiment acerca de plantar vinyes y altres cosses tocants en aquells y axí mateix a fet presentació de una procura feta y fermada per sa senyora la dita senyora marquessa de Oraní, axí en son nom propi y de procura del senyor marqués de Oraní, senyor de dita vila, rebuda per Andrés de Valderrama, escrivano en Madrid en 14 de março de 1635, tenint en aquell ple e bastant poder per a fer tot e qualsevol actes de establiment acerca de plantar lo contés en dit memòrial, e hoït tot lo desús dit, tots unànimes y conformes foren de vot y parer que tenen per bé totes estes en dit memòrial y que donen a Pere Pau Brotons, síndich de dita vila, ple e bastant poder y facultat per fer y attorgar los actes que convindran acerca de dites [87] cosses ab totes aquelles clàusules y renunciacions que en semblants actes possar son acostumades y que prenga trellat de dita pocura y memorial que està en poder de sa merced del dit senyor governador y que es cusga en lo present llibre per haver-ne memòria en lo esdevenidor y axí mateix trellat del acte que·s farà acerca de lo contés en dit memòrial y es posse en lo present llibre y axí tots los dits consellers omnibus simul et insolidum prometen en sos noms propis fer haver e tenir

tot lo que dit síndich farà y attorgar en dits actes de plantar sots obligació de tots los bens etc. y renunciació a la departida actio nona e vella constitució y al fur de València de principali preius [...] etc. y abaço es dona fi al present consell.

Llibre que's porte per al offisi de mustasaf.

Ítem determinaren que's porte un llibre del offissi de mustasaf per a saber com y de quina manera se ha de regir y governar en dit son offissi per a lo qual determinaren que el porte lo síndich Pere Pau Brotons, de quibus etc. actum in aula consilii etc.

Testes: Jaume Ramon, alguazil y Balthazar Alvado, ministre de Monnòver habitants.

Recepit Abbat, notarius et scribà.

Extractió de jurats.

Die XX° mensis madii anno Domini MDCXXXV.

Recepit Balthasar Alvado, ministre ell en lo present dia de guí de manament y provisió de ses merceds dels senyors justícia y jurats de la present vila de Monnòver haver havissat y convocat a tots los consellers del consell particular de dita e present vila per a fer la extracció de jurats en lo qual foren hatrobats los consellers següents: Pere Paià, justícia en lo civil y criminal de dita e present vila Damià Rico, Juan Rico y Pau Cerdà, jurats, Ginés Rico de Ginés, almustasaf y síndich de dita vila Gaspar Cerdà, sobrecequier, Esteve Corbí, Lloís Llorente, Alonso Lopes, Pere Romero, Damià Juan, Juan Gonsalbes, major, Francés Paià, Nadal Jover, Ginés Rico de Juan, Pere Roís, tots vehïns y habitants de dita e present vila y consellers [87v] del consell particular de aquella en presència y assistència de sa merced del senyor don Pedro Nietto de Pera Matto, general procurador y balle de dita vila y baronia de Monnòver ajustats y congregats en la Sala del consell lloch acostumat hon se solen ajustar y congregar ut moris est, per a la extracció de jurats per al dia de Pasqua de sperit sant primer vinent del corrent any mil siscents trenta y cinq fins pasqua de sperit sant de l'any après següent de mil siscents y trenta y sis per a la qual extracció fonq tret de la caxa de tres claus la bolsa e o sach de consellers dins lo qual y ha vint ceduletes de paper en les quals estan escrits en cada una de aquelles lo nom y cognom de dits consellers lo qual saq fonq hubert y es trageren aquelles y es trobaren dites vint ceduletes les quals una per una es possaren dis de una basija e o olla les quals se menejaren molt bé y després de menejades per un infant de set anys poq és o menys fent primer lo senyal de la creu y santiguant-se colà la mà dreta en dita olla tregué una de dites cedulets la donà a sa merced del dit general procurador y balle y trobà en aquella lo nom y cognom de Alonso Lopes, major, no fonq admés per ço que fou jurat en lo any propassat de 1634, fonq trenta altra ceduleta y

es trobà lo nom y cognom de Pere Roís, fonq y admés fonch treta altra y es trobà lo nom y cognom de Juan Gonsalbes, major, no fonq admés per ço que fonq jurat en lo any 1633 fonq treta altra y esatba lo nom y cognom de Ginés Rico de Ginés no fonq admés per ço és mustasaf , fonq treta altra ceduleta y es trobà lo nom de de Damià Juan fonq admés y es sacà altra ceduleta y es trobà lo nom de Esteve Corbí fonq admés, fonq trta altra ceduleta y es trobà lo nom y cognom de Pere Romero no fonq admés per ço que fonq jurat en lo any 1633 ab Juan Gonçalbes fonq treta altra ceduleta y es trobà lo nom de Balthasar Alonso, fonq admés, fonq treta altra ceduleta y es trobà lo nom y cognom de Nadal Jover, no fonq admés per ser havituallador y arrendador de les carns, fonq treta altra ceduleta y es trobà el nom de Pere Paià no fonq admés per ser justícia, fonq treta altra ceduleta y es trobà lo nom de Pere Pau Brotons, fonq admés, y ab açò es donà fi a dita extracció de jurats y les dites vint ceduletes foren contades una per una y es tornaren a possar en dita bolsa e o sach de consellers el qual se tornà a tancar y es possà en dita caixa de tres claus, de quibus etc. actum in aula consili etc.

Testes: Jaume Ripol y Nicholau Peres Açorín de Monnòver habitants.
Recepit Abbat, notari et scribà.

[88]

Consell.

Die tertio mensis junii anno domii MDCXXXV.

Recepit Balthasar Alvado, ministre ell en lo present dia de güi de manament y provisió dels justícia y jurats de la present vila de Monnòver, haver havissats y convocat a tots los consellers del consell particular de la dita e present vila en lo qual consell se le foren hatrobats los consellers següents: Pere Paià, justícia en lo civil y criminal de dita e present vila de Monnòver, Balthasar Alonso, jurat en cap, Pere Paià Brotons, jurat segon y sindiq de dita vila y Damià Juan, jurat tercer, Pere Romero, Pau Cerdà, Nadal Jover, Anthoni Sans, major, Pere Roís, collector, Francés Paià, Esteve Corbí, Damià Rico, Ginés Rico de Juan, Andreu Cortés, Gaspar Cerdà, sobrecequier, Alonso Lopes, major de dies, Ginés Rico de Ginés, mustasaf, Loís Lorente.

Forment de Berenguer.

Tots vehíns y habitants y consellers del consell particular de la present vila de Monnòver en presència y assistència de sa merced de don Pedro Nietto de Pera Matto, general procurador y balle de dita vila y baronia de Monnòver ajustats y congregats en la Sala del consell lloch acostumat hon se solen ajustar y congregat en la forma acsotumada per a tenir y celebrar consell per a tractar coses que convenen al bé y hutilitat de la dita e present vila y essent la major part del dit consell particular fonq propossat per lo dit

Balthasar Alonso, jurat en cap, dient que Pere Miquel Berneguer, entre altres cosses, a escrit una carta mesiva als jurats passats dient que en quant als 24 cafisos que li havien pres per a havituallar la vila que vendria y donaria asiento del preu d'ell y que del mes que resta en son poder que·l tenia venut y cobrat diner d'ell que si embiava per dit forment que donasen lloq aquell traguéssen y que vista dita carta los jurats passats li respongueren que no embiàs que no·l donarien que per lo tant lo volia la vila y que després en sa lo dit Miquel Berenguer no ha embiat per dit forment y que en dies propassats és estat Christòfol Corbí en Castalla [88v] y que li va dir de com de la vila de Asp li demanava lo forment y que li respogué dit Berenguer que tenia carta dels jurats de la vila de Monnòver que per lo tant lo volien y axí que no podia dispondre d'ell fins tant saber y veure lo que y hauria en açò y axí bé que·s ben cert que·stà confiat dit Berenguer de que la present vila el pendrà y que pux no ha embiat per dit forment ni ha escrit es cert questà ab esta confiança però que no obstant tot açò proposà y diu que la vila té molt gran necessitat axí per a el asegurador de la farina com lo arrendador de la panaderia també per a remediare los vehĩns y habitants d'ella, per a remediare-se axí, per a segar, com per a altres cosses que puix y ha forment en [...] que si el pendrà puix los vehĩns van buscant forment a Alacant y a altres parts que vegem lo que·ls par acerca dita propossió e oïda aquella tots unànimes y conformes et nemine discrepante foren de vot y parer de que es prenga tot lo forment que restà del dit Pere Miquel Berenguer y que lo que a [...] lo preu de aquell o faran de la manera millor que o podran concertar al dit Berenguer y que de dit forment se retiren deu caffijos per havituallar el asegurador y panader.

Festa de sant Juan.

Ítem fonch determinat que en quant a la festa del senyor sant Juan de juny primer vinent, que es gaste lo ordinari y lo que cascun any se sol donar y gastar que són cent reals castellans y ab açò es conclohí lo dit consell, de quibus actum Monnòver in aula consilii etc.

Testes: Juan Navarro y Balthazar Blanes de Monnòver habitants.

Recepit Abbat, notarius et scribà.

Die X^o mensis junii anno Domini MDCXXXV.

Recepit Balthasar Alvado, ministre ell en lo dia de gñi de manament y provisió de ses merceds dels senyors justícia y jurats de la present vila haver havisat y convocat als consellers del consell particular en lo qual foren hatrobats los consellers següents: Pere Paià, justícia en lo civil y criminal de la present [89] vila de Monnòver, Balthasar Alonso, Pere Pau Brotons, síndiq y jurat y Damià Juan, jurats de dita vila, Damià Rico, Pere Romero, Anthoni Sans, major, Ginés Rico de Juan, Juan Rico, Ginés Rico

de Ginés, mustasaf, Andreu Cortés, Loís Llorente, Alonso Lopes, major, Pere Roís, collector.

Tots vehins y habitants de la dita e present vila y consellers del consell particular en presència y assistència de sa merced don Pedro Nietto de Peramatto, general procurador y balle de dita vila y baronia de Monnòver, ajustats y congregats en la Sala del lloq acostumat hon se solen ajustar y congregar en la forma acostumada per a tenir consell per a tractar y comunicar cosses que convinguen per al bé y hutilitat de la present vila y essent la major part del consell particular per lo dit Balthasar Alonso, jurat en cap, fonq proposat dient de com lo forment de Pere Miquel Berneguer la pres la vila y que aquell és vengut y se ha concertat de que se li fassa obligació del preu a rahó de nou lliures y deu fonq a pagar a l'agost primer vinent y que li enbien la dita obligació y axí queda efectuat y concertat ab dit Berneguer y que en lo consell propassat se determinà que de dit forment es guardassen y retirassen deu caffços per a lo asegurador y panader y que en lo dia de güi han cridat a Damià Cortés, asegurador de la farina, dient-li que quant forment aurà menester dels dits deu cafiços y aquell present dix que ab quatre caffços que li'n donen en té prou y que en quant a l'acte de obligació que se ha de fer ferma donen poder bastant al dit Pere Pau Brotons, síndiq per a que juntament ab ell y en done tots los dits consellers que presents estant faça y ferme lo dit acte de obligació per lo dit preu y plaço y que jo, el present notari, allargue aquell ab totes les clàusules que comuniquen y sien necessaris ab escrivà large ab sumissió y renunciació de propi fer variació de [...] etc. y ab totes les renunciacion en dits actes possarsen acostumades actes y pràctica de mi, dit notari rebedor de dit acte de obligació per la quant o quants conforme el forment que té o aurà tenir dit Berenguer en poder de Pere Roís col.lector en nom de aquell.

Figueres.

Ítem en quant a les figueres que mossén Christòfol Irles³³, prevere vicari de la present vila, a plantat en la partida del Charco Amargo³⁴ que per quant les ha plantades en terra que no és sua, que no passe avant en procurar aquelles fins tant se fassa visura y vista y reconeguda que si es feu que se li done sino que no done lloc a que passe avant en fer aquelles y axí tots unànimes conformes o determinaren y votaren.

Advocat.

Ítem determinaren tots unànimes y conformes de que al advocat micer Juan Arqués de la ciutat de València que se li pague tot lo que se li deurà fins güi y que se li oferixga si vol servir per guit lliures que se li pagaran de ací

---

³³ Preguntar a Consol

³⁴ Lloc ...citar el treball de la Fidelina i Rico.

havant y sino voldrà tenint la resposta del dit micer Arqués conforme aquella es veurà lo que es podrà fer,

Mestre de escola.

Ítem tots inànimes y conformes foren de vots y parer de que a mossén Christòfol Irles, prevere y vicari de la present vila y mestre de escola que se li lleve lo salari de vint lliures que la vila li dona per amostrar els chics y que de gui en havant no li còrrega més lo salari de mestre de escola y que se li pague lo que se li deu fins gui de resago.

Plantar.

Ítem tots unànimes y conformes y conformes foren de vots y parerque Pere Pau Brotons, jurat y síndic de la dita e present vila vaja a la vila de Elig a comunicar y parlar ab lo doctor micer Ginés Pomares assessor de dita vila a cerca de plantar vinyes, moreres y almellers conforme la supplicació que dit síndich presentà a mi senyora la marquesa y el decret al peu de aquella fet per mi senyora per a saber lo que se ha de fer acerca dels actes de establiment que se han de rebre y que se li done per cascun dia guit reals de salari y ab açò es dona fi y concluix lo dit consell, de quibus etc. actum in aula consilii etc.

~~Testes: Juseph Huguet y Juan Barceló de Monnòver habitants.~~

~~Recepit Franciscus Abbat notarius et scribà.~~

[90]

Visita al conde de Elda.

Et in continenti tots unànimes y conformes que per quant sa senyoria del senyor conde de Elda és vengut de la ciutat de València y ha vengut ab sa nora de que el síndich de la present vila en nom de tota la vila acompanyat de tres o quatre persones honrades de la vila vagen a besar-los les mans y donar-lis la benvinguda y enorabona del cassament, de quibus etc. actum ut supra etc.

Testes: predicti.

Recepit Ego dicto Abbat nottarius et scribà.

Col·lector per a cobrar les llavors.

Dicto dies

Y en après tots unànimes y conformes foren de vot y parer de que per a que cobre les llavors que se han de repartit als vehins de la present vila per a cobrar al agost conforme lo repartiment fet, nomenen en col·lector per a dita cobrança a Pere Roís, col·lector, per a que cobre la dita llavor de totes les persones que l'an pressa conforme el memorial del repartimen y se li dona del treball de cobrar la dita llavor vint lliures de moneda, de quibus etc. actum in aula consilii etc.

Testes: Juan Vidal de Grabiell y Balthasar Alvado, ministre de Monnòver habitants.

Receptit Abbat, notari et scribà.

Consell.

Die octavo mensis julii anno Domini MDCXXXquinto.

Receptit Balthasar Alonso, ministre ell en lo present dia de gñi de manament y provisió de ses merceds dels senyors justícia y jurats haver havissat y convocat a tots los consellers del consell particular en lo qual foren hatrobats los consellers següents: Pere Paià, justícia en lo civil y criminal de la present vila y baronia de Monnòver, Pere Pau Brotons, síndiq y jurat segon y Damià Juan, dos dels jurats, Ginés Rico de Ginés, mustasaf y Gaspar Cerdà, sobrecequier, [90v] Damià Rico, Anthoni Sans, major, Esteve Corbí, Juan Rico, Alonso Lopes, major, Andreu Cortés, Luís Lorente, Francés Paià.

Forment de Pere Miquel Berenguer.

Tots vehins y habitants y consellers del consell particular de dita e present vila essent la major part del consell particular en presència y assistència de sa merced del senyor don Pedro Nietto de Pera Matto, general procurador y balle de la preset vila y baronia de Monnòver, ajustats y congregateats en la Sala del consell de dita vila lloq acostumat hon se solen ajustar y congregar per a tractar y comunicar cosses tocants en bé y hutilitat de dita vila e fonq proposat per sa merced del dit Pere Pau Brotons, síndiq y jurat segon de dita vila en nom de Balthasar Alonso, jurat en cap, a qui tocà proposar en consell lo que convinga e dix que el forment que se ha repartit entre els vehins y habitants de dita vila de Pere Miquel Berenguer de la vila de Castalla se ha de cobrar per a pagar-li lo que se li deu que vegem com y de quina manera els particular que s cobre dels que el tenen pres conforme la memòria de dit repartiment que stà en poder del scrivà de la Sala e oïda dita proposició tots unànimes y conformes de vot y parer y determinaren de que es cobre dit forment per quadrelles axí com està escrit en la dita memòria y llibre que stà en poder de dit scrivà y que el tal quadriller el cobre a rahó de nou lliures de moneda per cascun caffès per a la qual cobrança per quant se ha pres a rahó de nou lliures y deu sous que cobre tretze barcelles per poder fer compliment al dit preu que prengué que a cas no valdrà a tant preu y que los tals que [...] tinguen en son poder cascú respective lo forment de sa quadrella fins tant ses merceds de dits justícia y jurats los demanen.

Diligència del preu de forment de l'almagassen.

Ítem en quant a les llavors que la vila a pres de sa Ilustríssima del senyor marquès de Oraní mon senyor, senyor de dita vila baronia per a repartir als

vehins y habitants de la vila que els senyors justícia y jurats y síndiq es comuniquen ab sa merced del senyor governador y de Pere Roís, colector a com se podrà pendre lo preu del forment y es concorden del preu bé y sinó que fassen les dili[91]gències degudes que·s solen fer cascun any en despachar lletres subsidiàries dirigides a les ciutats viles y lloqs del regne per a que vinguen a dit y posar dita en lo forment de l'almagassen y en açò foren de vot y parer tots unànimes y conformes de que·s faça axí com supra està dit.

Madrines sense salari franques de tacha.

Ítem per quant y ha marina que vol servir tots unànimes y conformes de vot y parer y determinaren de que les lliures que se li donen de salari a la muller de Pere Vidal de Blanes cascun any que se li lleven y que servixquen les dos sense salari ab que sien franques de la tacha y sals de la present vila y és l'altra que vol servir la muller de Julian López y ab açò és conglogué dit consell, de quibus etc. actum in aula consilii etc.

Presentes foren per testimonis: Jaume Ramon, alguazil y Balthasar Alvado, ministre de Monnòver habitants.

Recepit Abbat, notari et scribà.

Diner a cambi.

Et incontinenti foren de vot y parer que si per cas no·s concordasen ni trobasen que vingues a poder dir en dit forment, donen poder y facultat tots los dits consellers als dits justícia y jurats ab totes les clàusules que convinguen y sien necessaries per a que en nom de la vila y singulars persones de aquella cerquen diner a cambi per a pagar les dites llavors que se han pres y açò determinaren unànimes y conformes y consellers et nemine discrepante, de quibus etc. actum ut supra etc.

Testes: prediciti.

Recepit dicto Abbat notari.

Consell

Die XVI mensis augustii anno Domini MDCXXXV.

Recepit Balthasar Alvado, ministre ell en lo present dia de güi, de manament y provisió de ses merceds dels senyors justícia y jurats de la present vila de Monnòver haver havisat y convocat a tots los consellers del consell particular en lo qual foren hatrobats los consellers següents: Pere Paià, justícia de la dita e present vila y baronia [91v] de Monnòver, Balthasar Alonso, Pere Pau Brotons y Damià Juan, jurats de aquella, Nadal Jover, Alonso Lopes, major, Esteve Corbí, Juan Gonsalbes y Lloís Llorente, Francés Paià, Gaspar Cerdà, Ginés Rico de Ginés, mustasaf, Anthoni Sans, major de dies.

Tots vehins y habitants de la present vila de Monnòver y consellers del consell particular de dita vila en presència de sa merced del senyor don Pedro Nietto de Pera Matto, general procurador y balle de dita vila y baronia de Monnòver, ajustats y congregats en la Sala del consell de dita vila lloq acostumat hon se solen ajsutar y congregar en la forma acostumada pe a tenir y celebrar consell per a tractar y comunicar en cosses tocants en bé y hutilitat de la dita e present vila y essent la major part del dit consell particular fonq proposat per lo dit Balthasar Alonso, jurat en cap, dient que en dies passats se li parlà a sa merced del senyor governador acerca del forment y demás grans que se ha donat als vehins de dita vila per a que sembrasen per a veure a com y de quina manera es podria possar lo preu per a pagar lo que se li deu a sa senyoria ilustríssima dels senyor marqués de dites llavors y que respongué [...] o miraria y que faria tot lo que podria fer en bé de la vila per que sinó possava sa merced preu competent conforme la rahó que no faria la vila diligència en cercar diner per a pagar los dits grans y aigua conforme rebé en la vila y a bé dels vassalls y vehins de dita vila per a que lo convinga y sia necessaria e sa merced del senyor governador vista la dita propossissió per lo dit jurat feta y respongué per fer bé als vasalls de sa senyoria ilustríssima de la marquessa senyora de dita vila y tots unànimes y conformes foren de vot y parer essent la major part del dit consell particular tingueren per la dita dita de nou lliures per sa merced prossada en un caffís y per quant Pere Pau Brotons, justícia [92] y jurat de dita vila, hauria fet certes diliegències a cerca de cercar diner per a pendre dit forment la vila y axí matex de que vendrien a possar dita postura en dit forment foren de vot y parer de que es done havís a les tals persones que lo dit síndiq havia tractat y comunicat dit negossi y que és necessari de que es faça un propri que es fassa y per quant sa senyoria ilustríssima del senyor marqués a cassat a son fill que seria bé que per ara se li escriga una carta a la senyora marquessa donant-li la enorabona del bon suqcs del cassament y que s regonega que es el senyor y se ha de servir com a bons y fiels vasalls y que per a havant que seria bé anàs lo síndiq en nom de la vila y singulars persones de aquellas a donar-li el perabé del dit cassament, e oïda dita propossissió tots unànimes y conformes foren de vot y parer de que per aquant se haja de anar a Madrit acerca de la norabona del casament y de que aja de anar lo sindiq que tindrà consell general y en ell és determinarà lo que se ha de fer en semblants cosses que tots tenen obligació de acudir y servir a ses senyors dels senyors marquessos y que per ara se escriga dita carta. Ítem determinaren de que es fassa visura dels abeuradors y veure en la present tot que puga haver salares per als ganados per que y à molt notable danys y perjuhí per als ganados per no saber hon estan les salers y axí o tinguen per bé de que es faça dita visura e axí es conclogué dit consell, de quibus etc, actum in aula consilii etc.

Testes: Jaume Ramon, alguazil y Balthasar Alvado, ministre de Monnòver habitants.

Receptit Abbat, notari et scribà.

Consell.

Die octavo mensis septembris anno Domini MDCXXXV.

Receptit Balthasar Alvado, ministre de la present vila de Monnòver ell en lo present dia de güi de manament y provisió de ses mercés dels senyors justícia y jurats de la present vila de Monnòver haver havissat y convocat a so de atambor a atots los consellers del consell particular per a tenir consell general en lo qual foren hatrobats los consellers següents: Pere Paià, justícia en lo civil y criminal de la present [92v] vila de Monnòver y son terme, Balthasar Alonso y Damià Juan, dos dels jurats y Ginés Rico de Ginés, almustasaf y síndiq de dita vila y baronia de Monnòver, Damià Rico, Pere Roís, Lloís Llorente, Anthoni Sans, major, Juan Rico, Juan Gonsalbes, major, Esteve Corbí, Francés Paià.

Tots vehïns y consellers del consell particular de dita vila en presència y assistència de sa merced del senyor don Pedro Nieto de Peramatto, general procurador y balle de dita vila y baronia de Monnòver, ajustats y congregats en la Sala del consell particular lloq acostumat essent la major part del consell particular fonq proposat per sa merced del senyor don Pedro Nieto de Pera Matto, en nom de sa senyoria ilustríssima del senyor marqués de Oraní mi senyor, senyor de dita vila y baronia de Monnòver, dient que per quant sa merced, en dit nom, a donat als vassalls de dita vila doscentes y trenta caffços de forment y altres grans a fer y preu de nou lliures per cascun cafis y que té notícia de que volen dir en dita forment juntament ab lo forment que se ha donat y pagat per los deutes que devien los vasalls que tenguessen per bé puix és en hùtil y profit dels vasalls que el forment que ha donat de llavor que los donen a sa senyoria per lo matex preus que·l à donat y que no·s fes memòria en lo trans y remat que se ha de fer en lo present dia de güi per que nos saque dit forment de la vila per ço que es en dany y perjuhí de dits vassalls per que sacant lo dit forment no podrà tornar a donar als vasllas llavor per a sembrar donant-nos nostre senyor bon temps y que lo que·s el forment que se ha pagat de deutes que·s trançe y remat y que es contença als vasalls conforme es trançara y rematara y que del que té donat per a llavor que es done al dit preu conforme la donat a nou lliures e oïda dita proposisió tots unànimes y conformes y consellers responguera que es tinga consell general per quant tots los vasalls son los que [93] tenen interés en dit forment de quibus etc. actum in aula consilii etc.

Testes: Juan Dies, algepçer y Balthasar Alvado, ministre de Monnòver habitants.

Consell general.

Dictis die et anno.

Et incontinenti se ajustà y congregar lo consell general de tots los vehïns de la dita e present vila los quals foren ajustats y congregats en dita Sala los següents: Francisco Martorell, Lloís Vidal, Julian Lopes, Alonso Sans, Miquel Dies, Pere Vidal, menor, Lloís Martines, Nicolau Peres, Pere Lopes, Ginés Rico de Jusepha, Simó Sans, Miquel Pérez, Gironi Enguart, Thomàs Juan, Juan Navarro, Jusepha Rico de Theodora, Valero Juan, Pere Vidal de Pere, Francisco Sanchez, Juan Andres, Macià Corbí, Vicent Hubet, Gaspar Navarro, Lloís Navarro, Andres Gonsales, major, Juan Vidal, major, Juan Gonsalbes, menor, Francés Juan Aguir, Pere Matheu, Francés Brotons, Lloís Sans, Anthoni Pere, Ginés Maqueda, Felipe Llorente, Jaume Ramon, Vicent Vidal, major, Pere Basta, Juan de Ochoa, Alonso Navarro, major, Andreu de Torre, major, notari, Pere Roman, Berthomeu Albert, Ginés del Tell, Melchor Blanes, Blai Pérez, Balthasar Blanes, Gironi Jover, Pere Molina, major y Roch Reig, major y Pau Cerdà. E ajustats lo contés en dit consell particular los quals los fonq llegit y donat bé a entendre a tots los desús dits vehïns y consellers essent hàbil y sufficient per a tenir consell general per a poder-lo tenir tots unànimes y conformes et nemine discrepante foren de vot y parer y determinar que donant sa merced del senyor governador y Pere Roís col·lector de sa senyoria doscents trenta caffços de forment que el que té donat a la vila per a llavor al dit preu de nou lliures conforme lo any passat de que té donat per a sembrar al simenter del present any 1635 al fer y preu que correrà el dia que es repartirà per al simenter primer vinent que son contents tots de que no es trances y remat si que el prenga al preu de nou lliures conforme està determinat en lo consell particular que es tingué en dies propassats e oïda la determianció de tot lo consell respogueren y dixeren que eren molt contents de que donaran dits doscents y trenta caffços de forment en la forma desús dita la conferen [...] sa merced del dit governador y Pere Roís, col·lector en nom de sos offïssis per a lo qual obliguen ses persones [93v] y bens etc. y renunciaren a la departida actió nova e vella constitució y al fur de València de [...] o fermaner de forma y axí mates el centeno y civada que l'aja de donar al dit preu que correrà el dia del simente y le donen al preu que el té [...] y axí obtingueren per bé y o fermen de sa mà, de quibus etc, actum in aula consilii etc.

Testes: Nadal Rico y Gaspar de Anthoni de Monnòver habitants.

Don Prieto de Peramato, governador.

Pedro Ruis, colector.

Recepit Abbat notari et scribà.

Consell.

Die XIII mensis septembris anno Domini MDCXXXV.

Recepit Balthasar Alvado, ministre ell en lo present dia de güi de manament y provisió de ses merceds dels senyors justícia y jurats de la present vila de Monnòver haver havisat y convocat a tots los consellers del consell particular en la qual foren hatrobats los consellers següents: Pere Paià, justícia en lo civil y criminal de la present vila y baronia de Monnòver, Balthasar Alonso, jurat en cap, Pere Pau Brotons, segon y Damià Juan, tercer, Anthoni Sans, major, Ginés Rico de Juan, Nadal Jover, Pere Roís, Lloís Llorente, Gaspar Cerdà, Andreu Cortés.

Tots consellers del consell particular ajustats [94] y congregats en la Sala del consell en presència y assistència de sa merced del senyor Pedro Nietto de Peramatto, general procurador y balle de la dita e present vila y baronia de Monnòver lloq acostumat hon se solen ajustar y congrega per a tenir y celebrar consell en la forma acostumada per a tractar cosses que convinguen en bé y hutilitat de dita vila y del regiment de aquella e fonq proposat per lo dit Balthasar Alonso, jurat en cap, dient que sa merced del dit governador envià a cridar a ses merceds dels senyors justícia y jurats per a fer-los saber de com havia embiat a la tenda per oli y que han portat un oli molt brut y rohin y no bo ni rebedor que no s pot de ninguna menjar y que li manà en persona al tender que s'en anàs a la pressó y que lo vol penar y que dit justícia y jurat són anats a fer visura axí del oli com del çafrà y que lo han trobat bo clar y rebedor y que dit procurador balle s'entremet y es possa en cosses que no toca a son offissi y que no li han trobat anafor³⁵ en lo çafrà conforme sa merced diu que ven mesclat ab lo çafrà, y que va contra lo que està dispost en furs del present regne de lo que toca a cada hun en son offissi y sa merced del dit procurador general y balle digué dexar les cosses conforme se estaven sens perjuhí de los drets tocants a sa merced y axí mateix als drets de la vila, de quibus etc. actum in aula consili etc.

Testes: Jaume Ramon, alguazil y Balthasar Alvado, ministre de Monnòver habitadors.

Recepit Abbat, notarius et scribà.

[94v]

Extracció de mustasaf y sobrecequier.

Die XXVIII mensis septembris anno Domini MDCXXXV.

Recepit Balthasar Alvado, ministre ell en lo present dia de güi de manament y provisió de ses merceds dels senyors justícia y jurats haver havissat y convocat a tots los consellers del consell particular per a la extracció de mustasaf sobrecequier en lo qual foren hatrobats los consellers següents: Esteve Corbí, regent de Pere Paià, justícia en lo civil y criminal de la present vila y baronia de Monnòver, Balthasar Alonso, jurat en cap y

Damià Juan, jurat tercer, Juan Gonsalbes, major de dies, Damià Rico, Juan Rico, Francés Paià, Anthoni Sans, Lloís Llorente y Pere Roís, col·lector de sa senyoria, e ajustats y congregats en la Sala del consell en presència y assistència de sa merced de don Pedro Nietto de Peramatto, general procurador y balle de dita vila y baronia de Monnòver en la Sala del consell acostumat hon se solen ajustar y congregar per a la extractió de mustasaf y sobrecequier del present any 1635 fins lo dia y festa de sent Miquel de setembre de l'any primer vinent de 1636 y essent la major part dels consellers del consell particular fonq tret de la caixa de tres claus la bolsa e o sach de consellers dins lo qual estan escrits los nom y cognoms de tots los consellers del dit consell particular del qual sach foren trets vint seduletes de paper que és lo número de dits consellers les quals una per una foren contades y possades en una olla com se hacostuma y menejades molt bé per un infant de edat de set anys poch més o menys fent primer lo senyal de la creu, calà la mà dins de dita olla y sacà una de dites ceduletes y la lliurà y entregà a sa [95] merced del dit general procurador y balle de dita vila y es trobà en aquella lo nom y cognom de Pau Cerdà, fonq admés, fonq treta altra ceduleta y es trobà lo nom y cognom de Juan Gonsalbes, major, fonq admés y fonq treta altra ceduleta lo nom y cognom de Alonso Lopes, major per a sobrecequier, fonq admés y fonq treta altra ceduleta y es trobà lo nom y cognom de Damià Rico, fonq admés y ab açò es donà fi a dita extractió per quant no se ha trobat enpediment ningú així per a mustasaff y sobrecequier, de quibus etc. actum in aula consilii.

Testes: Jaume Ramon, alguazil y Balthasar Alvado, ministre de Monnòver habitants.

Recepit Abbat, notari et scribà.

Consell.

Die secundo mensis octobris anno Domini MDCXXXV.

Recepit Balthasar Alvado, ministre ell en lo present dia de güi de manament y provisió de ses merceds dels justícia y jurats de la present vila y baronia de Monnòver haver havissat y convocat a tots los consellers del consell particular en lo que foren hatrobats los consellers següents: Pere Paià, justícia en lo civil y criminal de la present vila y baronia de Monnòver, Balthasar Alonso, Pere Pau Brotons y Damià Juan, jurats de aquella, Juan Gonsalbes, major de dies, almustasaff, Lloís Llorente, Pere Roís, Nadal Jover, Juan Rico Alonso Lopes, major de dies, Pau Cerdà, Andreu Cortés, Ginés Rico de Ginés y Esteve Corbí.

E ajustats y congregats en la Sala del consell en presència y assistència de sa merced del senyor don Pedro Nieto de Peramato, general procurador y balle de la dita e present vila y baronia de Monnòver en la Sala del consell [95v] lloq acostumat hon se solen austar y congregar per a tenir y celebrar consell ut moris est per a tractar y comunicar cosses concernents y tocans al bé y

hutilitat de la present vila e fonch propassat per lo dit Balthasar Alonso, jurat en cap dient que per quant la divina misericòrdia de nostre senyor Déu ens à donat molta pluja y està regada la terra y que en lo consell general que-s tingué en dies propassats se prometeren dos cents y trenta caffiços de forment per a repartir als vehïns y habitants de dita vila per a sembrar per sa merced de dit general procurador y balle y Pere Roís, col·lector de dita vila que per ço ja és arribat lo dia per a fer lo dit repartiment y rebre dits doscents trenta caffiços de forment y que axí conforme lo dit consell general propassat lo demanen a sa merced y a dit col·lector de sa senyoria ilustríssima del senyor marqués de Oraní, mi senyor, senyor de dita vila los quals dixeren y respongueren que són molt contents de donar los dits doscents y trenta caffiços de forment ab que se aja de obligar la vila ab totes les clàusules necessàries ab restituir y pagar lo preu de dit forment [...] y preu de deu lliures de moneda y set dinés per cascun caffis y tot lo consell particular dix y respongué que prenen los dits doscents y trenta caffiços de forment y de més grans de centeno y civada ab tots los pactes y condicions que el prengué en digüit de octubre propassat de l'any 1634 y sa merced del dit general procurador y balle y dit col·lector o tengueren per bé y donen dit forment y demás grans ab los dits pactes y condicions del dit any 34 y axí mateix [...] lo centeno y civada que tendrà en los graners sa senyoria del senyor marqués, ço és, lo caffis de centeno a rahó de sis lliures y la civada a cinch lliures y güit sous per cascun caffis y axí es conclogué dit consell per a lo qual y tractar tot lo desús dit fonch determinat de que es tingués consell general per a fer la obligació dels dits grans de forment, centeno y civada o donar poder al síndich per a que en nom de tots los vehïns y habitants de dita vila y singulars persones se obligue per dits grans y axí es conclogué, de quibus etc. actum in aula consili etc.

Testes: Juan Campos, sastre y Blas Lorente, ostaler de Monnòver habitants.

Recepit Abbat, notari y scrivà.

[96]

Consell general.

Dictis die et anno.

Pere Paià, justícia en lo civil y criminal de la present vila y baronia de Monnòver, Balthasar Alonso, jurat en cap, Pere Pau Brotons, jurat síndich y Damià Juan, jurat tercer, Juan Gonsalbes, major, mustasaff, Lloís Llorente, Pere Ros, Nadal Jover, Juan Rico, Alonso Lopes, Pau Cerdà, Andreu Cortés, Ginés Rico de Ginés y Esteve Corbí, tots consellers del consell particular, Roch Reig, Pere Vidal de Blanes, Pere Vidal de Pere, major de dies, Andrés Gonsales, major, Gironi Jover, Francisco Martorell, Hernando Rico, Jaume Ramon, Vicent Prats, Grabiél Vidal, Juan Vidal, major, Damià Blanes, Damià Cortés, Juseph Llorente, Francés Juan Aguir, Macià Corbí,

Jaume Ripoll, Juan Dies, Blai Peres, Jaume Barceló, Christòfol Rico, Nicolau Peres, Julian Lopes, Jaume Valmany, sastre, Berthomeu Molina, Vicent Vidal, menor, Miquel Mira, Pere Vidal, menor, Jaume Poveda, Gaspar Pérez de Roís, Vicent Blanes, Pedro Roman, Vicent Huguet, Balthasar Blanes, Christòfol Corví de Vidala, Guillem del Tell, Ginés Rico de Juseph, menor, Juseph Poveda, Simó Sans, Vicent Poveda, major, Juseph Vidal, Juan Vidal menor, Loís Navarro, Gaspar Navarro, Francés Gonsalbes, Thomàs Juan, Juan Gonsalbes, menor, Ginés Maqueda, Feliph Sempere, Diego Roman, Pere Molina, menor, Francés Juan, Brotons Andreu de Torre, notari, major Francisco Sanches, Anthoni Pérez, Feliph Llorente y Alonso Navarro, major de dies, tots vehïns y habitants de la present vila de Monnòver, precehint lisència de sa merced de don Pedro Nietto de Peramatto, general procurador y balle de dita vila y baronia de Monnòver convocats y cridats a veu de pregoner per Balthasar Alvado, ministre y pregoner de dita vila per a tenir y celebrar consell general y ajustats y congregats en la Sala del consell lloq acostumat hon se solen ajustar y congregat per a tenir y celebrar consell general fermant y jurant ésser la major part dels vehïns y habitants de dita [96v] vila y ser número sufficient per a tenir y celebrar consell general e fonch proposat per lo dit Balthasar Alonso, jurat en cap, dient de com en lo consell general que en dies passats se tingué acerca dels doscents y trenta caffços de forment per a sembrar y repartir a la vila y que en lo dia de güi se ha tengut consell particular per a demanar dit forment per a sembrar per quant per la divina misericòrdia de nostre senyor Déu ens ha donat molta pluja e sa merced dix y rrespongué que·stà molt prompte y aparellat per a donar-lo ab los dits pactes y condicions apossades en lo consell de digüit de octubre 1634 y que seria rahó per quant moltes persones han pagat en dinés y no ha donat forment del dia que·s feu el remat en sa que agen de donar en forment la llavor que prengué a la vàlua de a conforme se ha rematat que seran a dites deu lliures y set dinés per açò és per a omplir lo [...] dels dits doscents y trenta caffços que han de donar e tots unànimes y conformes foren de vot y parer de que el que no ha donat forment sinó dinés que se pague a rahó de les dites deu lliures y set dinés e tots unànimes y conformes et nemine discrepante donar poder y facultat al dit Pere Pau Brotons, jurat y síndiq de dita vila, per a que en nom de tots los vehïns y habitants de dita vila y singulars persones de aquella, per a fer y fermar la obligació del dits doscents y trenta caffços de foremnt, dotze de centeno y quaranta de civada ab tots aquells pactes, penes promissions obligacions [...] y ab totes les dmés clàusules necessaries que convinguen y en semblants actes possar són acostumades stil y pràctica del notari rebedor de dit acte de obligació axí mateix li donen poder y facultat ab totes clàusules necessàries per a fer y femar los actes de plantar, de quibus etc.

Norabuena del cassament.

Ítem fonch determinat que ja en dies propassats se tingué consell a cerca y a rahó de donar la norabona a sa [97] il·lustríssima de la senyora marquessa del bon succés que a tengut del cassament del senyor marqués son fill y tots unànimes y conformes et nemine discrepante tot lo consell general foren de vots y parer y de que per a dit efecte y donr-li per aquelles a sa senyoria dixeren que si de que vaja lo síndich a la vila de Madrit a donar la enorabona del dit cassament y que a demés de ses dites acostumades acostumades se gasten per la present tres-cents reals castellans excepto Macià Corbí, Damià Blanes, Juseph Llorente, Jaume Ripoll, Blai Peres, Jaume Barceló, moliner, Christòfol Rico de Matheu, Vicent Vidal, menor, miquel Mira, Pere Vidal de Pere, menor, Jaume Poveda, Vicent Blanes, Juseph Poveda, Gaspar Navarro y Thomàs Juan, que digueren y respongueren de que ni es fassa present ni que vaja lo síndich a Madrid y que per a repartir los dits dos-cents y trenta caffços de forment y demés grans de centeno y civada que es nomenen quatre persones per a donar-lo aquadrillats y que es fassen ells matexos les quadrilles y el que estar aquadrillat y no pagara el tal quadrillar que agen de pagar los altres demés contesos en la quadrilla que façan y nomenen a Nadal Jover, Francés Payà, Andreu Cortés, Esteve Corbí, e axí es dona fi y es conclogué lo dit consell general, de quibus etc. actum in aula consilii etc.

Testes: Juan Campos, sastre y Blas Llorente de Monnòver habitants.

Receptit Abbat, notarius et scribà.

Consell.

Die VIII mensis dezembris anno Domini MDCXXXV.

Receptit Balthasar Alvado, ministre ell en lo present dia de güi de manament y provisió de ses mercens dels senyors justícia y jurats de la present vila de Monnòver haver havisat y convocat a tots los consellers que se han trobat de present en dita vila lo quals foren atrobats los consellers

següents: Pere Paià, justícia en lo civil y criminal [97v] de la present de la present vila y baronia de Monnòver, Balthasar Alonso, jurat en cap, Pere Pau Brotons, jurat segon y síndich de dita vila y Damià Juan, jurat tercer, Juan Gonsalbes, major, mustasaff, Anthoni Sans, major, Esteve Corbí, Francés Paià, Gaspar Cerdà, Alonso Lopes, major, Nadal Jover, Andreu Cortés, Pere Romero.

De plantar y al síndich se li donen 2 lliures més de salari per anar a Madrit.

Tots vehins y habitants de la dita e present vila y consellers del consell particular de aquella ajustats y congrgats en presència y assistència de sa merced del senyor don Pedro Nietto de Peramatto, general procurador y

balle de dita vila y baronia de Monnòver en la Sala del consell de aquella lloch acostumat hon se solen ajustar y congregar en la forma acostumada per haver de tractar y comunicar cosses concernents en bé y hutilitat de dita e present vila y éssent la major part del dit consell particular, fonch proposat per lo dit Balthasar Alonso, jurat en cap, dient de com lo síndich Pere Pau Brotons a de anar a Madrit a besar la mà a la senyora marquessa de Oraní senyora de dita vila y baronia y a llevar lo present conforme és determinat en lo consell general proposat que estingué acerca dites cosses y altres en dit consell general contenguda y que en dies possats se li llevaren dos reals del salari de síndich que es sobresequier y acostuma donar per a que se li tornen quant va llarch camí y la costa va més cara y axí mateix que per quant és volia nomenar persones expertes per anar ha veure y regonexer lo que els vasalls cascú respective aurà plantat y que a dits experts se'ls ha de pagar a deés dels actes que se han de rebre de dites plantes que cascun aurà plantat que vegem açò lo que els particular y tots unànimes y conformes e tots los desús dits consellers determinaren de que vaja lo dit síndich a Madrit conforme està determinat consell general y que se li tornen los dos reals y dos més que son deu cada dia dels que se ocupara en anar y tornar y que en quant als actes del plantar que no s'fassa actes ninguns bastant aja tornat lo dit síndich a Madrit y o comunique y tracte ab las senyora marquessa axí dels dits experts com de altres caps que convinga [98] acerca dites cosses y altres tocants, en bé y hutilitat dels vasalls vehïns y habitants de dita vila.

Salaris de corts y escrivans.

Ítem tot los desús consellers determinaren unànimes y conformes de que es saque y porte trellat de les ordinacions dels salaris que se hacostuma pagar en les corts dels justícies y governadors y altres tribunals y que es fixen en la cort y tribunal de lo governador procurador y balle de dita vila y del justícia civil y criminal de aquella, de quibus etc. actum in aula consili etc. Testes: Jaume Ramon, alguazil y Simó Sans de Monnòver habitants. Recepit Abbat, notari et scribà.

Extractió de justícia.

Die XXI mensis dezembris anno Domini MDCXXXquinto
Pere Paià, justícia en lo civil y criminal de la present vila de Monnòver Balthasar Alonso y Damià Juan, dos dels jurats de la dita e present vila, Juan Gonsalbes, major de dies, mustasaff, Anthoni Sans, major de dies, Francés Paià, Esteve Corbí, Alonso López, major de dies, Nadal Jover, Pere Roís y Juan Rico, tots vehïns y habitants de la dita e present vila e consellers del consell particular ajustats en presència de sa merced del senyor don Pedro Nietto de Peramatto, general procurador y balle de la dita e present vila y baronia de Monnòver en la Sala del consell, lloch

acostumat hon se solen ajustar y congregar ut moris per a fer la extractió de justícia de l'any primer vinent de milsiscents trenta y sis en havant començant lo dia de la nattivitat de nostre senyor Déu Jesuchrist del dit any 1636en havant y acaba y fenix en dit dia de Nadal de l'any 1637per a la qual extractio fonch tret de la caxa de tres claus la bolsa e o sach de consellers hon estan escrits tots los nom y cognoms dels dits consellers del dit consell particular la qual fonch tret y hubert foren sacades dites cedules les quals foren possades una per una en una olla y essent en aquella foren menejades molt bé y després per un infant de edat de set anys poch més o menys fent primer lo senyal de la [98v] creu y possà la mà dins dita basixa y sacà una de dites seduletes y la entrega a sa merced del dit general procurador y balle y fonch hatrobat lo nom y cognom de Nadal Jover lo qual fonq admés y fonch treta altra seduleta y fonq trobat lo nom y cognom de Juan Rico, fonq admés ab la qual finí la dita extractió, de quibus etc. actum in aula consili etc.

Testes: Blai Pérez y Ferrando Rico de la vila de Monnòver habitants.

Recepit Abbat, notari et scribà.

Consell.

Die XXVI mensis dezembris anno Domini MDCXXXSEXTO³⁶.

Juan Rico, justícia en lo civil y criminal de la present vila y baronia de Monnòver, Balthasar Alonso y Damià Juan, dos dels jurats de dita vila y baronia de Monnòver, Juan Gonsalbes, mustasaff, Anthoni Sans, major de dies, Pere Paià, Francés Paià, Andreu Cortés, Gaspar Cerdà, Pere Roig, Esteve Corbí, Nadal Jover y Alonso Lopes y és major de dies.

Llisència de ballar en les festes.

En presencia y assistència de sa merced del senyor don Pedro de Peramatto, general procurador y balle de la dita e present vila y baronia de Monnòver fonch propossat per lo dit Balthasar Alonso, jurat en cap, dient que en lo dia de air, que es contaren vint-i-cinch dies dels presents mes e any, arribaren lo Rei Pàxaro y els demás fadrins que el acompanyen per si els donàs llisència y la plaça per a poder ballar y fer la festa com se acostuma ab los sons per a fer en augment del santíssim sacrament y que lo dit Juan Rico, justícia els donà llisència per a poder fer dita festa y ballar y per la nit anà Jaume Ramon, alguazil de provisió [99]y manament de sa merced del dit general procurador general y balle de dita vila, que no volia que ballassen ni fessen festa ni que la plaça no era del justícia ni menys podia donar llisència y que cada dia es possa en lo que no li toca ni conforme a furs y privilegis del present regne, ni husos ni bones costums de dita present vila y conforme capitols de la població que vegem ses merceds açò

³⁶

Data errada. Deuria dir quinto.

que determinen que es faça si es defendrà la vila y anar a València per a que es provehexca y done als justícia y als demés officials lo que a cascú li toca respective en sos offissis conforme està dispost en furs y privilegis del present regne, e hoïda dita propossissió totes les dits consellers unànimes y conformes foren de vot y parer y determinaren de que es vaja a València y que es defense tot ço e quant sien los drets de la present vila y conforme a privilegis del present regne, e responent-se per sa merced del dit general procurador y balle que havent vengut a sa notícia, diu que està prest y aparellat a guardar los furs y privilegis del present regne y subjecte si el consell de dita vila té alguna prestenxió de que no guarda dit procurador y balle dits furs y capítols o remet a son assessor lo doctor Ginés Gòmez per a que provehexca y aconselle lo que deu ser de justícia en dites cosses y protesta de tots los danys gastos y menyscapes que a la dita e present vila li vendrà si a per conte de qui o deurà pagar de justícia y està prompte a passar y fer tot alló que de justícia sia, e responent-se per lo dit Balthasar Alonso dient que lo dit justícia a fet clamor a el dit Balthasar Alonso y a Damià Juan y als demés consellers de que el dit justícia no tenia jurisdicció ni atra cosa ninguna, ni té dret per a poder llicència ni la plaça és del justícia y lo mateix à dit y declarat ser axí la veritat en presència del dit consell tot lo proposat per lo dit Balthasar Alonso jurat que axí que determinan tots unànimes y conformes, conforme està determinat de que es vaja a València y que es demane lo que sia conforme a dits furs y privilegis y que per quant a les cosses que no li toquen ni són de son offissi y fa moure a la vila cada dia en gastos sin haver per què y protesten de tots danys, gastos y despesses y de tot alló que li és lícit y permés protestar a tots los vehins y singulars persones de aquella y lo dit general pocurador y balle demana trellat de tot lo desús dit y dit consell axí mateix demana trellat y per a [...] de la justícia de cascuna de la part y dient y replicant [99v] lo dit general procurador y balle de dita vila a la dita determinació y resposta del dit consell que lo que li dix al justícia no fonch ab ànimo de llevar cossa alguna de son offissi y jurisdicció ans de no fer-se-les confirmà y vol que gose de totes les preferències que té la justícia en la present vila y per quant a dir-li que la plaça era del marqués de Oraní mi senyor y que a sa senyoria toca y tocava per son nom al procurador y balle de dita vila y baronia donar llicència axí per a joch de bous, com per a balls, màsques y altres festes y açò és lo que dix al dit justícia y que sens perjuhí dels drets del marqués de Oraní mi senyor per esta vegada hasta saber lo que és de justícia y de rahó consent y vol en que el justícia passe havant ab la llicència que te donada y si aplanan-se com se aplanan es feren alguns gastos en anar a València y altres parts y torna a protestar, comdenen protesta, que el que anirà sia a costa de la hacienda o a costa de el que embià y no a costa de la villa y açò dona resposta y demana de nou trellat de tot lo desús dit y

tots los dits consellers, tots unànimes y conformes tornen a determinar y deterinen de qui y quant a dit totes les desús dites paraules de que el justícia no té jurisdicció ni dret ningú per a donar llicència y que no és cosa ninguna, tornen a determinar en de que es vaja a València y que tornen a protestar de tots gastos y despesses y de tot allò els és lícit y permès protestar, de quibus etc. actum in aula consilii etc.

Testes: Guillem del Tell y Dimàs Reig de Monnòver habitants.

Recepit Abbat notarius et scribà.

--